

העולם הזה

רבין: הקרב האחרון

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבלי"א: ב. מיכאל, חנוך מרמרי,
קובי ניב, אפרים סידון
כתובת המערכת: רחוב זוארץ 1

קשיים קשים בהרכבת הממשלה

תחזית לאוצית

דית" המוכנה לשלם הרבה תמורת ראש הממשלה.

אי לכך ניראה שהמאמץ רבין ישתדל להכניס להרכב כמה צעירים מוכשרים מ"שורות קבוצת הגזע" כמו חשה ברעם, אהרון ידלין או אברהם עופר. כמו כן חזרה לקבוצת האם שולמית אלזני, לאחר רעיה קצרה בשדות זרים, והיא תוסיף במירצה הרב ליכולת הטכנית של הקבוצה. המאמץ גם שוקל העברתו של משה קוד מתפקיד הגנתי שולי לתפקיד תוקפני יותר, בהתאם ליכולת הגנה שגילה לאחרונה.

ההרכב המשוער: רבין, אלון (אבן), פרס, ברילב (רבינוביץ), רבינוביץ (עופר), אלון (ידלין), ברעם, יריב (אבן), קול, אלזני, גבון (יעקובי), צדוק, האוונר, הילל.

קישור (בשיטת 4-3-3) הוירטואלית חזנה, בורג ורפאל פרשה ביחד מן הקבוצה. המאמץ רבין ועוזריו מקוים שהשלישייה המלוכנת תחזור לשחק בהמשך העונה, אך אין סיכוי שישתתפו במישחקים הראשונים של העונה.

לעומת זאת מובטח מקומם בהרכב של כמה מהשחקנים הוותיקים כמו המגן הרמון חיים ("קו") ברילב, הרץ אהרון יריב, ראש הקבוצה שמעון פרס וגם הצעיר יהושע רבינוביץ, שכבר קנה לו מקום של קבע בקבוצה.

בינתיים נוצרו בעיות נוספות בקרב ה"גורדיה הוותיקה". אבן, שהסתכסך בעונה הקודמת עם רבין, הודיע להנהלה שהוא פצוע בירכו, אולם ברור לכל שאין זו אלא פציעה דיפלומטית. גם שיתופו של אלון בספק, שכן נתגלע קרע חריף בינו לבין המאמץ ולאחר שנוצר "ברגוז" בינו לבין אבן ולהיפך.

גם בענין הבינלאומי הרב-תכליתי פנחס ספיר לא נמצא עדיין פיתרון, לאחר שהודיע על כוונתו להיכנס להסגר ולעבור לקבוצה אחרת, כנראה ה"סוכנות היהודי".

הרחקות, פציעות-מפתיעות, "ברגוזים" וסיכסוכים אישיים מקשים את מלאכתו של המאמץ-שחקן יצחק רבין בהרכבת ממשלתו לקראת עונת המישחקים הבאה.

ארבעה משחקני ההרכב הראשון לא ישחקו יותר בעונה זו — הבלמת המוכשרת גולדה מאיר הורחקה לשארית ימיה, מלך השערים של הקבוצה דין נאלץ לרצות עונש הרחקה ממושך בשל ארבעה כרטיסי סים צהובים שהוצאו לו ע"י השופט אגרוט, גבתי הוותיק הודיע שהוא "תולה את גולדליה מליגת ג' ואילו שחקן הכל-בו החינני ישראל גליי יישאר אומנם בקבוצה, אך יסתפק בתפקיד מעסה ולא ישותף במישחקים עצמם.

בעיה קשה אחרת נוצרה כששלישיית ה-

חג החנוכה

כשאתה כותב סאטירה ומח-ניף בה לקורא, ההצלחה מוב-טחת. המוחנפים מודיעים לך מייד שזאת היתה סאטירה אמיתית, מוחצת, חריפה, מצחיקה, נפלאה ונחמדה.

ואם הם אומרים מה שהם אומרים, אז הם בטח יודעים מה שהם אומרים, אחרת הם לא היו אומרים מה שהם אומרים. זה הרי ברור.

אתם, קוראים וצופים נפ-לאים, אתם כולכם נהדרים, אתם בסדר, אתם יופי, אתם בובה, אתם מותק.

לעומת זאת, דין קצת לא ב-סדר, בגין מצחיק, אין אלילים, השיטה היא ככה-ככה, גול-דה זקנה, קיסינג'ר מסטול והמ-חירים הם ממש נוראים.

רק אתם, מותקים שלי, רק אתם, כולכם, בסדר גמור.

וזאת סאטירה.

בוקר טוב אדון פלפס, אומר הטייפ ריקורדר, מצפה לך הפעם משימה פשוטה למדי. כל מה שעליכם לעשות, הוא לבוא לתל-אביב (בירתה של מונרויה לבנטי-נית קטנה) ולחלל את הרודן העריץ והאנטי-אמריקאי — דוקטור מלכיאל זוארץ (מצורפת תמונה) מרחוב זוארץ אחד. כמוכן שאת תיתפסו או תיפגעו לא תוכלו לו לצפות מאיתנו לכל עזרה, מסביר הטייפ ומייד שורף את עצמו (טסססססס).

סצנה מיספר אחת.

פלפס, רולין, סינמון וה"מרק-סגור" שלהם מגיעים בקאדילאק לרחוב זוארץ 1. כל מקומות החנייה תפוסים. הם עורכים ארבע הקפות מסביב בלוק ה-

רק שרדוק הדמם יכול לעזור קרא 999 בבהלה

מישרדים, אבל לשווא. אין אפילו מקום חנייה אחד. סינמון מזיעה. פלפס עז-בני במיקצת.

סצנה מיספר שתיים.

רולין מנסה להתנות את הקאדילאק על המדרכה, ליד פתח הבית. מישוה עם פיאט 600 מגיח מכיוון בלתי-צפוי ותר-פס את המקום על המדרכה. כמעט אב-סידנט. הפיאט צועק: "יא חרא, תביט לאן שאתה נוסע." רולין רועד מעט.

סצנה מיספר שלוש.

חלפו 45 דקות. הצוות הנואש מחנה את הקאדילאק על איתנועה. "את ה"רשינות", אומרת שוטר חניגית שה"דמנה במיקרה למקום. פלפס מגיש ביד רוטט את ניירותיו. השוטר לא מב-חינה בכך שהניירות מזוייפים. רושמת ארבעים לירות. הלמות ליבה של סינמון נשמעת היטב.

סצנה מיספר ארבע.

עברו שישים דקות. המרק-סגור מו-ציא מכשירים אלקטרוניים מסובכים במיוחד ומתחיל לעבוד על אחד המד-חנים שלידו חונה סובארו אדומה. לאחר המישה רענים ארוכים נשמע "קליק" והמדחן מראה: "הזמן עבר". מייד מגיע גריצהוב ומסלק את הסובארו. צוות ה"מישן" מחנה את הקאדילאק ליד ה-מדחן הפנוי. מחיאות כפיים בקהל. פירסומת.

סצנה מיספר חמש.

75 דקות. סינמון ניכנסת לתא-טלפון ציבורי. משלשלת אסימון. המכשיר בר-לע את האסימון ומבקש עוד. סינמון נותנת לו עוד שלושה אסימונים והמכ-שיר נעשה סלחני יותר. "אבקש לדעת את מיספר הטלפון של ד"ר זוארץ," היא אומרת לאחד-ארבע. "זוארץ בזין בהתחלה?" שואל האחד-ארבע. "כן," עונה סינמון. "תמתיני," היא ממתינה. (המשך בעמוד 3, טור 4)

הגנה עצמית

— אני קניתי "קולט". 45 אינטש. מה שבטוח.

— "קולט" זה לא בשבילי. אני קצרי-ראוי. קניתי מוקש.

— מוקש קניתי לאשה. הילד הגדול קיבל תול"ר והקטן בזוקאי לא נורמאלי. לא היית מאמין שהוא התחיל ממסטיק.

— שמעתי שביפו אפשר עוד להשיג מקלעים במצב טוב. אולי אני ארכיב אחד על הפולקסוואגן. נשאר עוד קצת מקום בין המרגמה ללהביר. מה שבטוח.

— ומה? אני בדי הגנה-עצמית לא זו בכד. רק כאמבטיה החגור מפריע לי קצת, אז הפסקתי עם זה.

— ואתה לא מפחד?

— מה פתאום לפחד? מפירחון עוד לא מת אף אחד.

— איפה אתה מתאמן?

— לא מתאמן. יורה. מה יש להתאמן?

— תפשת כבר משהו?

— לא הרבה. שתיים-שלוש פרות, דוור אחד, נידרת, קילו קלוסות, אינדיאני, את השכנה מלמטה, איזה ארבעה חלבנים וכמה חתולים, אבל זה לא נחשב. ואתה?

— אני לא לוקח צ'אנסים. מוריד כל מה שזו. ככה גם עשיתי לבן-אחותי ברית מילה. מיסכן כזה, בן חודש וכבר יתום. חטפה כדור בראש — האמא שלו.

— חבלנים?

— איזה חבלנים?! המכולתניק. עם קלאצ'ניקוב. יופי של כלי.

ממישנתו של מייסדו
כד קטן, כד קטן —
שמונה ימים שמפז נתן.
גב' מתוקה-נופך זוארץ
(באמבטיה).

סצנה מיספר שש.

105 דקות. לסינמון נמאס להמתין והיא מנתקת את השיחה. אין יותר אסי-מונים. רולין נישג לדואר המרכזי לק-נות אסימונים נוספים. הדואר סגור — צהריים. מרקס-סגור חוזר לדואר דרך תא-המעלית ומוציא מאתיים אסימונים. חוזרים לתא-הטלפון. מישו עקר ביד נתיים את הידית, את הפומית ואת האוזניה. רולין פורץ בבכי-מר והולך לחפש טלפון אחר.

סצנה מיספר שבע.

260 דקות. רולין מצא טלפון אחר. בתוכו שתי בחורות מצחקקות: „אפשר לדבר עם מושה? מה-זה? מושה? מה-זה? תנחש מי מדבר, מה-זה? לא, מה-זה? וכו' וכו'.

סצנה מיספר שמונה.

900 דקות. רולין מוטל ללא הכרה על המדרכה ליד תא-הטלפון. המצח-קקות ואמרות למושה, „אז להתראות, מה-זה?“ ומרטיבות את מצחו של רולין הגוסס. הן אומרות לו: כבר גומ' רות את השיחה הראשונה. יש לנו רק עוד שיחה קצרה.

סצנה מיספר תשע.

12850 דקות חלפו. מרקס-סגור זוחל בין צינורות הביוב כדי למצוא קו טל-פון פנוי. הביוב חסום: „אזרח יקר, מע"צ משפצת את הביוב העירוני — למענך.“ סגור בולע מישופכין, יוצא ה-חוצה ונדרס על-ידי הגרר-הצהוב, אשר אל אחוריו קשור הקאדילאק העברייני. „הזמן עבר“, מבירה השוטרת האדיבה.

סצנה מיספר עשר — אפילוג.

אמבולנס לבן צופר בפקק תנועה. ב-תוכו שני סניטרים וארבעה אזרחים אמ-ריקאים בלתי-שפויים. פלפס אחוז עוו"ת. סינמון זועקת, „אסימון, אסימון.“ סגור קשור היטב בכותונת-משוגעים. רולין נפטר.

✱ ✱ ✱

כך ניצל ד"ר זוארץ מהתנקשות בחייו.

ממינהגי

חג-השבועות

חג השבועות הוא אחד משלושת הרג-לים העתיקים. הרגלים האחרים הם: לרגל המצב ולרגל מחלה.

◆

הילדים נוהגים להרכיב ביום זה זרים. הזרים הם זכר לתיפרכת (גזית) שהיתה מעטרת את ראש אבותינו במידבר. השנה עקב עליית מחירי הפרחים, אנו ממליצים על זר זול, הלא הוא זר הנע-נע — הקפיד לבחור עלי נענע ירוקים והטמיני ביניהם שקיות תה וסוכר. עם שובו של הילד מן החגיגה כל מה שזר תר הוא פשוט להכניס את הילד למים רותחים ולסחוט.

◆

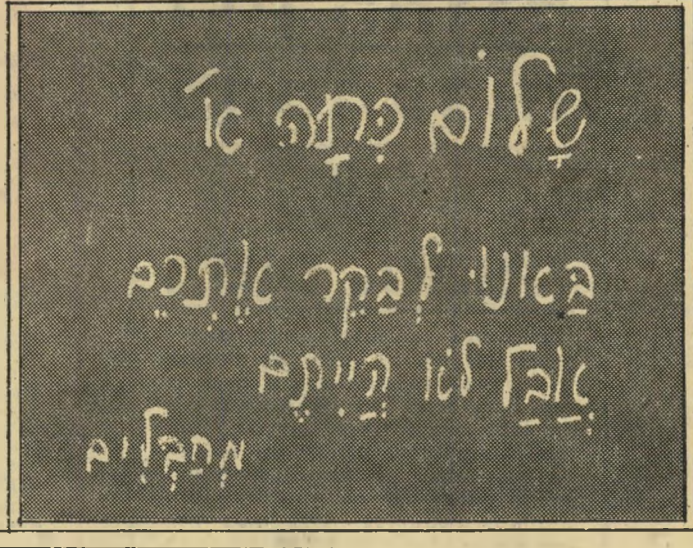
חג-השבועות ידוע גם בשמו חג-הבי-קורים. ביום חג זה נוהגים המון אישי ציבור לבקר יושבי ספר בצפון ולהבטיח להם הבטחות.

◆

נהוג בחג זה להרבות באכילת ובשתיית חלב ומוצרי חלב. המהדרין מוציין ל-פרות.

◆

חג שמח לכולכם.

שקט ושלווה בבתי-הספר

כתבנו, שיצא לבדוק את מצב השמירה ואת רמת הכוננות בבתי-הספר בתל-אביב, גילה להפתעתו שהכל כשורה. כל המיתקנים ניש-מרו כראוי וגם המוראל של ה-ילדים היה גבוה מן המצופה.

הלימודים נמשכו כרגיל ובאחת הכיתות מצא כתבנו על הלוח קטע משיעור בכתיבה תמה. הכל כרגיל, רבותי, אין מה לדאוג.

אם כבר מדברים...

ביום נהרגו, אחד נפצע.

4.12.47 — ליד תחנת האוטובוסים בירושלים הוטלה פצ-צת חבית. 5 ערבים נהרגו, 30 נפצעו.

אין אלה אלא מעט מן הצימוקים שליטתי. יש עוד רבים בעוגת איר-גוני המחתרת. כדאי גם שלא תית-ווכחי איתי על מהימנות האינפור-מציה; היא באה כולה מספרות ימנית כשרה וזקופת-קומה.

אז אל תגידי יותר שנסקו של ה-אצ"ל היה טהור. הוא היה מלוכלך כמו נשקו של כל אירגון טרור אחר, לפניו ואחריו.

נ.ב.

וכדאי אולי להזכיר שכל זה היה לפני שהיתה ליהודים מדינה.

אה בסל ירקות. 18 ער-בים נהרגו, 38 נפצעו.

26.7.38 — בשוק הערבי בחיפה התפוצצה פצצה. 27 ערבים נהרגו, 46 נפ-צעו.

29.5.39 — חמישה ערבים נהרגו ו-18 נפצעו מהתפר-צצות מוקשים שהוט-מו בקולנוע „רקס“ ב-ירושלים.

20.6.39 — 78 (!) ערבים נהרגו, 24 נפצעו בהתפוצצ-פצצה בשוק הירקות בחיפה.

29.6.39 — נורו יריות לתוך או-טובוסים ערביים שנס-עו ליפו. ארבעה ער-

שלוש גאולה, (וגם למנחם מותר לקרוא).

קראתי בעיתונות שאת מאד כועסת על ח"כ מאיר פעיל, על כי אמר דבר-דיבה על אירגוני המחתרת. כאילו הם לא בררו באמצעים כנגד אוכלוסייה אז-רחית. גם מנחם חור ומדגיש בזמן ה-אחרון את הודעותיו מן ההתנהגות ה-ברברית של הסטוריסטים הערביים, וטען בחום (אני מצטט): „לוחם חרות חייב לחרף את נפשו קודם שיפגע באזרחים. נשים וילדים.“ את לעומת זאת, כועסת מאד על מישפט אחד של מאיר פעיל האומר: „(תנועות המח-תרת) לא היו חייבות להתלבט יותר מדי בין הרג בקרב לבין רצח שאינו כרוך בקרב.“

בקיזור — את חושבת (וגם מנחם) שאת מעשי הוורעה המציאו הערבים.

אז בואי ונבדוק מיקצת מן הדברים החביבים שעולל האצ"ל, ואירגונים אחרים:

14.11.37 — בשעה 7.00 בבוקר נורו ונהרגו שני ערבים ב-רחביה. בשעה 8.00 נר-ה ונהרג ערבי אחד. בשעה 9.30 נורו יריות על אוטובוס ערבי ב-רוממה, שלושה ערבים נהרגו ושמונה נפצעו. היו אלה הפעולות ה-ראשונות שהאצ"ל נטל את האחריות להן. הן בוצעו בפיקודו של דוד רזיאל.

17.4.39 — לתוך בית קפה בחיפה הוטלה פצצה. ערבי אחד נהרג ושישה נפ-צעו.

6.7.38 — בשוק הירקות ברח-המלכים בחיפה התפר-צצה פצצה אשר הוב-

סיפור על רכבת ועל שלושה כיסאות ריקים

מקומות שמורים ואסור לשבת כאן.

— שמורים למי?
— למפד"ל, הסביר, לא שמע-תם חדשות?
— שמענו, אבל המפד"ל הו-דעו שלא יעלו על הרכבת הזאת.
— אנו אופטימיים!
— בין כך וכך הרכבת כבר זזה.
— אין דבר, אולי הם יצטרפו באמצע הדרך.
— אז שנקום?
— תקומו!
קמנו.
נסענו בעמידה ושרנו שירי מו-לדת. איתנו נסעו שלושה כסאות ריקים. הכסאות של המפד"ל.

עלינו לרכבת. היה נורא צפוף. המון עשן וילדים צורחים ונשים שמנות לועסות סנדביץ ביצה-קשה. כשיצאה הרכבת לדרכה הלכנו לקרון המקומות השמו-רים. בחרנו לנו מקומות, על יד החלון, והקשבנו לרוח המרע-ננת.

לפתע הגיע מבקר-הכרטיסים, ואמר בכעס רב:
— אלה מקומות שמורים!
— נכון, חייכנו בביישנות, אבל איש אינו יושב עליהם.
— בכל זאת הם שמורים, שח המבקר.
— אז כשיבואו — נקום, נסינו.
— לא, התעקש המבקר, אלה

תשקיף

הפרדת כוחות

במשלחת ישראל

עוד לפני שהצליח קיסניג'ר להביא להפרדת כוחות בין ישראל וסוריה, הוא הביא להפרדת כוחות בממשלתה של גולדה מאיר. בערב שבת האחרון אמר היה קיסניג'ר להיפגש לשיתוף פעולה בנושא ההפרדה עם גולדה, אבן ודיין. אולם בסופו של דבר נפגש שר החוץ האמריקאי לשיחה רק עם אבן. גולדה הודיעה לו על אי יכולתה לבוא לפגישה בגלל מחלה, ואילו דיין הודיע כי הוא עסוק בעניין דחוף. השיחות עם אבן נמשכו עד שעה 3.30 בבוקר.

בתום המיכום חשש קיסניג'ר כי מה שסיכם עם אבן לא יתקבל על דעת שאר אנשי הצוות המנהלים עימו את השיחות. כתוצאה מכך, הוא טרח להיפגש גם עם דיין בשבת בבוקר בממלכת העופה בן-גוריון, לפני צאתו לדמשק.

אגב, קיסניג'ר ניצל גימק משכנע כדי ללחוץ על הסורים להסכים במהירות לויתורים נוספים. הוא הסביר לנשיא סוריה כי תוך כמה ימים תתחלף ממשלה בישראל וספק אם הממשלה החדשה תסכים לסיכומים של הממשלה הנוכחית, ולכן מוטב לגמור ולסכם את מה שניתן עם הממשלה הנוכחית.

מיניסטרי

לעניינים ערביים

בין כל הדיונים סביב הקמת הממשלה החדשה, עזה גם הרעיון להקים מיניסטריון חדש לעניינים ערביים, שיהיה ממונה על היחסים בין ישראל והעולם הערבי.

לפי ההצעה, ניתן יהיה להעביר למישרד זה את האחריות לשטחים המוחזקים, הנתונה עתה בידי מישרד הביטחון, ואת מחלקת המיורחיתיון, הי נמצאת כעת במישרד החוץ. יחד עם החקר המדיני וההסברה לעולם הערבי.

ועדת אגרנט מתחה ביקורת קטלנית על דילדול מחלקת החקר של מישרד החוץ, האחריות, מבחינה פורמלית, למחקר מדיני זה. מצבה העלוב היה אחד ממרכיבי מחדל יוסי-הכפורים.

בפני ועדת החקירה, החקירה את פני טי הסבה במקלות, יובאו עדויות הי מתייחסות לחלוקייהדועות שחיו בי שטח, לפני הפריצה לבניין בית-הספר, סר, תכר כי משה דיין לחץ להשתער על הבניין עוד לפני שקיבל את אישור הממשלה לכך.

עכשיו מותר לגלות:

דיין התנגד להסתערות

על

מטוס "סבנה"

האידיאולוגיה האחרונה שפיתח שר הביטחון משה דיין, על פיה אין לאפשר למחבלים הבאים לבצע פעולות-חבלה מעשי-סחטנות בישראל, לצאת חיים מתחומי המדינה, הפגיעה רבים ממקורביו, הזוכרים את השתלשלות המאורעות בעת ההסתערות שנערכה על מטוס סבנה, ש נחטף בידי אנשי ספטמבר השחור והונחת בלוד במאי 1972, כשהחוטפים מאיימים לפוצץ את המטוס על נוסעיו, אם לא תתמלא בתיבתם לשחרור 100 מחבלים הכלואים בבת-הסוהר בישראל.

המטוס נחת בלוד בשעות אחר-הצהריים של יום שני, אולם ההסתערות עליו שהביאה לתפיסת שני מחבלות ולהריגת שני מחבלים וכן לשיחרור הנוסעים, בוצעה רק למחרת, בשעות הבוקר המאוחרות. דיין, שנכח בלוד מרגע בו נחת המטוס ועד לשיחרור הנוסעים, היה אז גיבור המיבצע המוצלח.

רק היום ניתן לגלות את העובדות האמיתיות מאחורי אותה פרשה. מסתבר שראש-הממשלה גולדה מאיר נתנה אישור לרמטכ"ל דאז, רב-אלוף דוד אלעזר, לבצע פעולה צבאית שתביא לשיחרור הנוסעים עוד באותו לילה. התוכנית היתה שהפורצים יגיעו אל המטוס בחסות החשיכה. היה זה דווקא משה דיין שהתנגד לפעולה הצבאית, שלדעתו היתה עלולה לסכן את הנוסעים. הוא טען כי במשך הלילה הוא יצליח להערים על המחבלים, להביא לשיחרור הנוסעים, ויתיר למחבלים לצאת במטוס שחטפו מבלי שיאונה להם כל רע. בניגוד לדעתו של הרמטכ"ל דאז, שיגר דיין את שר-התחבורה שמעון פרס אל גולדה, וזה שיכנע אותה לבטל את פקודת התקיפה.

רק למחרת בבוקר, כאשר הסתבר שתכניסיו של דיין לא הצליחו, ביקש דיין לאשר מחדש פעולה צבאית, וביקש מהרמטכ"ל לבצע. דוד השיב תחילה כי ספק אם לאור היום ניתן יהיה להתקרב אל המטוס. רק הברקה פתאומית של היגוע האחרון, שלא היתה של דיין, הביאה להתחפשות של אנשי-הביטחון כעובדי קרקע, בסרבליים לבנים, דבר שאיפשר להם להתקרב אל המטוס.

האנשים שנטלו חלק באותה פעולה מציינים, כי מה שגרם אז להצלחתה היה העובדה

ושכל אחד מהלוחמים ידע בדיוק את תפקידו וחלקו בו. הפריצה למטוס נמשכה אז 50 שניות בלבד, לעור מת 15 דקות שנדרשו לפני שבועיים לפרוץ לבית-הספר במעלות. אגב, כיום ברור שאחד הגורמים לכישלון הפעולה הצבאית במעלות היתה העובדה שבעת הפריצה השליך אחד החיילים רימוני-עשן אל חדר המדרגות. בגלל העשן טעתה היחידה הפורצת ועלתה קומה אחת מעל לקומה בה הוחזקו הילדים. כתוצאה מכך בוזבו דקות יקרות, שאיפשרו למחבלים לקטול בילדים.

משלה פלסטינית -

עוד לא

המועצה הלאומית הפלסטינית, האמורה להתכנס בשבת הקרובה בקאהיר, עדיין לא תקים "ממשלה פלסטינית זמנית", כי דרישת המצרים והסובייטים, אך תבשר את הקרקע להקמתה הקרובה, אחרי השגת משרה עם חוסיין.

כינוס המועצה בקאהיר, ולא בדמשק, הוא ניצחון ליסודות המתונים במועצה, החותרים להקמת

מדינה פלסטינית בגדה המערבית וברצועת-עזה. אלה מבקשים לקבל מהמועצה הכשר להליכה לוו-עידת-ז'נובה, שפירושה הכרה במדינת-ישראל.

מחלוקת בליכוד

בענין הנסיגה

סיכסוך חריף מתפתח בצמרת הליכוד בין ח"כ שמואל תמיר, התובע להחריף את ההפגנות נגד הנסיגה מרמת-הגולן, לבין יו"ר המפלגה הליברלית, אלימלך רימלט, המבקש לרסן את ההפגנות, משום שלדעתו הן פוגעות בתדמית הליכוד. יו"ר הליכוד, כורז, ח"כ מנחם בגין, שאינו נמנה על הסדריו של תמיר, תומך בו הפעם בעניין זה.

דדו ילך

לצ"ם!

למרות ההכחשות מכל הצדדים, נראה כי הרמטכ"ל לשעבר, רב-אלוף (מיל.) דוד אלעזר, יאות לקבל את תפקיד יושב-ראש מועצת המנהלים של חברת הספנות הזארי מית - צ"ם.

דדו, כפי הנראה, השיב כבר בחיוב לצעה, והוא ממתין רק לסיום חקירת ועדת אגרנט, כדי להשתחרר סופית מצה"ל ולהתחיל בתפקיד אורחי.

ניסיון-התנפלות על

קיסניג'ר בסוריה?

אל תופתע אם בתום שליחותו של מזכיר המדינה האמריקאי במזרח-התיכון יתפרסמו ידיעות כי באחד מביקוריו של קיסניג'ר בסוריה, ניסה המון זועם להפתיע על שיירת המכוניות שלו שהיתה בדרכה מנמליהת-עופה של דמשק לבירה הסורית.

שמועות עקשניות בנושא זה מספיקות כי רק אחרי שמדוויזו של קיסניג'ר, הן הסורים והן האמריקאים, פתיחו באש לעבר ההמון שניסה לחסום את הכביש, התפזרו המפגינים, שי כמה מהם נפצעו ברירות. הדיווחים על התקרית נגנזו לפי בקשתו האי-שית של קיסניג'ר.

מסתיים שירותו של

קצין שהואשם

בלקיחת שלל

קצין בכיר בצה"ל שהואשם אחרי נסיגת צה"ל מהגדה המערבית של תעלת-סואץ כי נטל "מוכרות" מהשטח לביתו הפרטי, עומד לסיים את שירותו הצבאי.

למרות שמיימצאי הכירור שנערכו נגד אותו קצין העלו כי אין מקום להעמידו לדין, החליט הקצין, בהסכמת הממונים עליו, לפי רוש מהשירות.

חיילים היכו את

מתנחלי קונייטרה

חיילי-מילואים המשרתים במובלעת שברמה, נפגשו עם מתנחלי קונייטרה. התפתח ויכוח חריף בין הצדדים כשהחיילים מטיחים בין השאר כלפי המתנחלים: "אם אתם כל-כך רוצים לגור כאן, אז תחליפו אותנו ואנחנו נחזור הביתה!"

במהלך הוויכוח התפתחה תיגרה, בה היכו כמה מהחיילים את המתנחלים.

קריזן

התשובה "הטוטאלית" לקשקשים

"קריזן" השמפו החדש של "וולה" נגד קשקשים

WELLA

"וולה" - מוניטין בינלאומי לקוסמטיקת השיער

העסקנים הדתיים — טלית שכולה תועלת.

יעקב שמש, חיפה

ברוך ג'מילי ושותפיו

בדרך בין מיצפה-מודיעין למבוא מור דיעין, ניצבת דומם מצבת טייס אשר נפל על הגנת המולדת. צבע המצבה הושחת, וזאת על-מנת שייכתבו ויחרטו סיסמאות בנוסח ה-סיסמה המפורסמת של „ברוך ג'מילי, פלמ"ח, פ"ת".

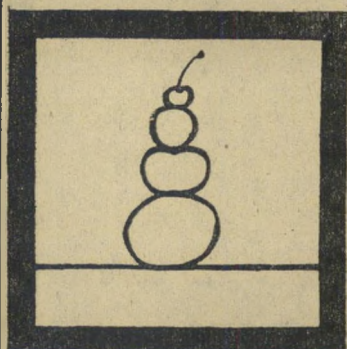
בובה! אריה לפידות, ד"צ 2429, צה"ל

פסטיבל ננסי קיסינג'ר

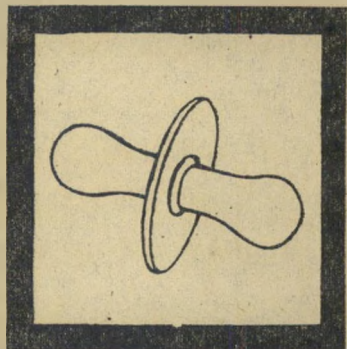
פסטיבל ההתרפסות של נשות השרים בפני ננסי קיסינג'ר, עוררה ברבים רצון להקיא. בשביל היאכנעס האלה, היה

קשקשת

הפעל את דמיוןך ונסה למצוא כר תרת מתאימה לציור שלמטה, שח" ביר מה אתה רואה בו. הצעות לכר תרות יש לשלוח לפי הכתובת: תד. 136, תל-אביב, עבור „קשקשת". התג" דרות הקולעות ביותר תפורסמנה.

קשקשת 1915

- גולדה מאיר וישראל דה-גול עומדים גב אל גב.
- מייק פטרווויצקי, כפר שמריהו מוצץ אורתודוכסי דר-תכליתי, לבשר ולחלב.
- אליעזר צוקר, בני-ברק מוצץ לתאומים סקוטיים.
- בנימין יעקב, גבעתיים „ציפי! גיליתי פאטנט לחי" סכון בחשמל — ראי אחרי המורה ב" קיר מכפיל את עוצמת-האור של ה" נורה!"
- שאול יהישרוב, פתח-תקוה מוצץ לתאומים סיאמיים.
- רינה ברוך, תל-אביב שאול קורבין, תל-אביב

כבוד גדול להיות במחיצתה — מה ש-מוכיח שהן נשים קטנות ורכלניות. הגדילה לעשות סווי אבן, שרצתה להיות המארחת היחידה, אבל העניטעס דיין, דיניץ, קולק ועוד לא ויתרו על התענוג להתפלש בעפר רגליה של אשה רגילה בהחלט.

זה רק מוכיח ששנות שרינו הגיעו לדרגה של השפלה עצמית, בגלל היותן נשים רכלניות עם האופי של הפטפטנית מהעירייה הקטנה, שמוכנה לעשות הכל בשביל פירסומת עלובה. ואשר לארוחות עם ננסי: איך הן מסוגלות לאכול כליכך הרבה? ועל חש" בון מי הן אוכלות את כל האוכל הזה? בזמן שישנן מישפחות החיות על לחם ושעועית, לא התביישו היאכנעס הללו לזלול בצורה כזאת!

דינה גוקן, תל-אביב

לא להיכנע לסחטנות." ● „הדרך היחידה שעומדת ב" פנינו היא שהמחבלים ידעו כי הם ייהרגו."

עמדה זו נוגדת לחלוטין את כללי ה-מוסר וההיגיון האנושי, ומציגה ממשלה רופפת וחסרת-אחריות. תפקידה של ה-מדינה הוא לשמור על אזרחיה, והממ" שלה אשר היתה אחראית להגנת התל-מידים (אמצעי-ביטחון), הוסיפה חטא על פשע בהפקירה את מיטב בנינו ובנותינו.

דויד ורדמן, בת-ים

בעד עונשימוות

מיקרי-הרצח בקריית-שמונה ובמעלות מביאים אותי למחשבה כי עונשי-מוות ל-מחבלים הוא הפיתרון והתשובה למע"שים אלה. מחבל שיבוא לפגוע ביישוב ישראלי ויידע כי מחכה לו מוות, אולי לא יסתכן ולא יבוא. אולי זו תהיה הערובה לביטחוננו.

פעולות-התגמול של צה"ל ממש מתס"כלות. לאחר הרצח בקריית-שמונה מבצע צה"ל פעולות-תגמול כשהוא רק מוציא אנשים מבתיהם, ולאחר כל זאת עוד מגנים אותנו באו"ם. שמנו בעולם אינו יכול להיות גרוע יותר, לכן אל לנו לדאוג בשל הגיוני שיבוא.

אם אנו חיים בין חיות, אין לנו ברי"רה אלא להשיב להם כמגיע להם. רבקה בן-שמעון, כפר-סבא

שינאה באפיק לא-נכון

ברצוני להבין פעם אחת ולתמיד את פשר חיזור גולדה מאיר וממשלתה אח"רי גרמניה.

בערב ה-15.5.74 מופיעה היא בפנינו ומודה לגרמנים על הגיוני של הפע" במעלות. רגע לאחר מכן מדווח רון בן-ישי מבון, ומוסר את זעם שגריר ישר"אל על תגובה סטרילית ומוכנה-מראש של ממשלת-גרמניה.

מדוע אין תיאום במדיניות? לפעמים הייתי רוצה כי הגברת מאיר היתה מניצולי השואה, ואז נדמה לי שכל גישתה לבעיות עולם ולבעיות ה-פלסטינים היתה משתנה. מדוע לשנוא כל-כך את הערבים, להזכיר פוגרומים שלא היתה בהם, ואף פעם לא לנגוע בעם הארי המובחר? בארצות שסבלו פחות מאשר העם היהודי, הפצע עדיין לא הגליד!

לזה וקם, חיפה

ביקורת בלתי מאוזנת

מאחר שממשלת-ישראל מבוקרת על-ידי העיתונות, בייחוד על-ידי העולם הזה, הבה נאזן במיקצת שבט-הביקורת ב"אזורו ונחלק שבחים ו„מחמאות" גם לממשלות ערב:

מאז ומתמיד כפרו הערבים במדינה יהודית; רודני ערב דבקים במטרה אחת ויחידה — השמדת מדינת-ישר"אל בכל דרך ש"היא; מנהיגי ערב מטבע-בריאיתם חזו"רי שינאה לעם ה-יהודי בעולם וב"ישראל; רודני ערב שוקדים על תיכנון הכחדת ישראל מ"על מפת האזור; מנהיגי ערב הם סוחרי עבדים, שק"רנים, ערמומיים ורוצחים מבטרי-מלידה; אילו היה באפשרותם, היו שורפים אור"תנו בתנור אושוויץ, כפי שעשו זאת קודמיהם — הנאצים, ימח שםם וזיכרם! בן-ציון בריג'יל, גבעתיים

פנייה למפד"ל

כבתה של אם יהודייה, שלא התגיירה ולא התנצרה, הריני להצהיר בגאווה בל"תי מבוטלת על יהדותי. כאם-לעתידי לילדים יהודיים, הדואגת וחרדה לגורלם העתידי, הנני פונה אל ההנהגה הצעירה והצעירה פחות של המפד"ל:

אנא, אל תיכנעו ללחצים הסחטניים של ממשלת רבין. הישארו בחוץ, וינ"שום עם-ישראל לרווחה! איילי קאופמן, תל-אביב

טלית שכולה תועלת

המיפלגות הדתיות — טלית שכולה תועלת.

„העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמינהל: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, מדפון 260134. תא-דואר 136. מען מברקי: עוממפרס. „הרפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רח' בן-אביגדור. הפצה: גר בע"מ. גלופות: צינקוגרפיה כפסי בע"מ. העורך הראשי: אורי אבנרי. המו"ל: העולם הזה בע"מ.

ק/א ירי

האפשר למקום-האירועים. מיספר פעמים הצליחו שוטרים לתפוס אותה ולהחזירה לעברו השני של המחסום. אולם באחת הפעמים הללו הצליחה אילנה להיכנס לתוך דירה, בקומה השלישית של אחד הבתים הצופים על פני בית-הספר, להתמקם בה ולצלם מתוכה.

באחת הפעמים בהן הציצה אילנה מבדד לחלון, כדי לכוון את מצלמתה לעבר המחבלים בבית-הספר, הבחין בה אחד המחבלים, שקיים תצפית מתמדת לעבר אותו חלון, וירה לעברה כדור, שפגע בחגורת הגג של הבניין, מרחק חצי מטר בלבד מעל הראשה.

אך פרשת מילחמתה של אילנה במישטרה נמשכה גם למחרת היום. כאשר נסעה עם אחד הכתבים לכסות את ההלווייה בצפת. אחדות מן המיישפחות סירבו להצטלם. אולם למרות כאבן הרב היה סירובן שקט ותרבותי.

עד אשר נגש אל אילנה קצין-מישטרה עטור דרגות. הוא צעק עליה והורה להפסיק לצלם. העיתונאי שליווה את אילנה התערב בדבר, והסביר לו כי בעוד שעל הקצין למלא את תפקידו בשמירה על הסדר בהלווייה, דבר בו לא הצליחה המישטרה ביותר, הנה על הצלמת מוטלת החובה למלא את תפקידה כלפי הציבור, ולצלם. כאשר סירבה אילנה להפסיק לצלם, החליט אותו קצין, שרק אחרי-כך התברר כי היה מפקד נפת צפת-כינרת, סגן-ניצב דויד פרנקל, לעצור אותה ואת הכתב שהיה בליווייה. כעבור כמחצית השעה הם שוחררו. פרנקל מילמל מספר מילות התנצלות, ואף דאג לספק להם מכונית שתביא אותם מבית-הקברות, שם היו עצורים, אל העיר צפת, שם חנתה מכו"ניתם.

כתבי וצלמי העולם הזה פיתחו לעצמם במשך השנים טכניקות רבות ושונות. כיצד להתגבר על התנכלות המישטרה לחופש העיתונות, אולם עשרות כתבי החוק, שהיו נוכחים אף הם בשני אירועים אלה — נדהמו.

רצוי להסביר בתזמנות לשוטרים, כי כאשר הם עומדים מול מחבלים ומול עיתונאים, האויב הוא דווקא המחבלים, ואילו העיתונאים נמצאים בדיוק באותו צד של המיתרס בו נמצאת מישטרת ישראל.

תא

מכתבים

האם עברו הזמנים בהם חיי-אדם היו הערך החשוב ביותר? כל ברידת יבין שהתירוצים וניסיונות-ההטעיה בכל ה"קשור ל„קוד", אינם אלא מעשייה זולה שנועדה לאחיות-עניים בלבד, שהרי ה"עובדות מדברות בעד עצמן.

מוטב לראות בדברי שרה-ביטחון, ב"הופעתו יום לאחר הרצח בבית סוקולוב בתל-אביב, את הלך-מחשבתם ואת הח"לטתם האמיתית של השרים. ציטוט:

„במילחמה בטיור חשוב ביותר

התמונות שהופיעו בגיליונו האחרון של העולם הזה, צולמו במעלות ביום האסון, על-ידי צוות מתגבר של צלמים וכתבים, שנטשו כל משימה אחרת ונסעו לסקר את יום-הדמים.

התוצאה — מדברת בעד עצמה. כמות החומר הבלעדי שהובאה היתה עצומה. זאת, למרות שעשרות, ואולי מאות ציטונאים וצלמים, ישראלים ומחז"ל, הגיעו למעלות כבר בשעות הבוקר המוקדמות של אותו יום רביעי אומלל, אולם נבלמו על-ידי עשרות שוטרים ואנשי צבא, עוד בפיתחה של העיירה.

צלמת בן-ארי על הכוונת

סיפורה של צלמת העולם הזה, אילנה בן-ארי, אופייני אולי לדרך-הטיפול שהעניקו צלמי וכתבי העיתון בכיסוי אסון מעלות. אילנה ביזבה שעות יקרות ארוכות ליד מחסום-המישטרה, בנסיגות-שיכנוע להניח לה להתקרב יותר לבית-הספר נתיב-חאיר. אחרי שנוכחה סופית כי בצורה זו לא תצליח לעבור את המחסום ניסתה אילנה, בדרכים שונות, לעקוף אותו, לחדור לשטח דרך הצרות-בתים וגדרות, להתקרב ככל

הרצח במעלות

לדעתי אשמה הממשלה כולה, ושר-הביטחון בפרט, במחדל הגדול ביותר מאז מלחמת יום-הכיפורים. עד היכן ירדה רמתם המוסרית של שרינו? שהרי במיקרה ספציפי זה חייבת היתה הממ"שלה לסטות מעמדתה הנוקשה וחסרת-הפשרות. נבצר ממני להבין כיצד ייתכן לשחק כך בחיי נערים רכים ותמימים, ולהפקירם למות בידי מרצחים שאיבדו כל צלם אנוש.

יום חלב

עשו לכם יום חלבי אחד בשבוע ותחסכו
עשרות לירות בחודש.

הנהיגו בביתכם "יום חלבי" אחד בכל שבוע
יום שכולו ארוחות טעימות המבוססות על מאכלי
חלב וגבינה.
יום חלבי יפה לבריאות ומועיל
לתקציב - תוכלו לחסוך עשרות לירות
בחודש ויחד עם זאת להעשיר את הערך
התזונתי של המזון.
עיקבו אחרי מודעות "יום בלבן"
בעתונות ותגלו שפע של רעיונות חדשים
ומתכונים טעימים וחסכוניים של מאכלים
חלביים.

בתצלום: מנה עיקרית - שניצל גבינת "בשן" עם תוספות.

במיוחד עכשיו מוצרי חלב

תזונת

תמרורים

נחוג . יום-הולדתו ה-53 של ד"ר **דניאל כצנלסון**, שגולד בסין, משמש כיום כראש מחלקת הילדים בבית-החולים על-שם שיבא בתל-השומר, מבכירי רופאי הילדים בעולם.

מצפים לתינוק . בעוד כחצי שנה, השחקנית הישראלית המתגוררת ב"מיאמי-ביץ' דליה לביא, ובעלה איש-

דליה לביא ופיטר רייטמייסטר
עוד חצי שנה

העסקים היהודי-אמריקאי **פיטר רייטמייסטר**. לדליה בן מנישואיה הקודמים: ראובן, בן שש וחצי.

נחוג . יום-הולדתו ה-61 של עורך-הדין **יצחק ברמן**, מראשי המפלגה ה"ליברלית בגח"ל, הנמצא באופוזיציה ל"מנהיג המפלגה ד"ר אלימלך רימלס. יליד רוסיה, עלה לארץ ב-1921, למד בבית מדרש למורים בירושלים, השתלם במיש"פטים באוניברסיטה בלונדון, היה ב-1939 מהפעילים המרכזיים בשירות-הידעות של אצ"ל ("מש"י), עמד לפיקודו הישיר של אברהם ("יאיר") שטרן לפני שהתפלג מה"אצ"ל ויסד את "לח", היה חבר המפקדה העליונה של אצ"ל וחבר הוועד המרכזי של המפלגה הרעיונית. בשנים 1941-1945 שירת בצבא הבריטי וב-1948 התגייס לצה"ל, עלה לדרגת רב-סרן. בין 1950-1954 היה מנכ"ל קיזור פריזר בישראל.

מנהלים רומן . הזמרת **מיכל נוי**, שגילמה בזמן את תפקיד הגיבורה הנשית בגרסה הישראלית של המחזמר שיער, היתה נשואה במשך שנתיים וחצי

מיכל נוי ורודו זר
אחרי שנתיים וחצי

והתגרשה, ורודו זר, בנו של מי שהיה סגן יו"ר הכנסת מרדכי זר, השניים מתגוררים עתה בבית-מלון בגני-גרסי.

נחוג . יום-הולדתו ה-63 של שר-התיירות **משה קול**, מנהיג המפלגה ה"ליברלית העצמאית, שגולד בפנינסק, קיבל חינוך מסורתי בחדר, סיים את הגימנסיה העיברית בפנינסק, השתתף בייסוד תנועת הנוער הציוני בפולין, היה חבר הוועד המרכזי של ציוני פולניה וממייסדי ההתאחדות העולמית של הציונים הכלליים. עלה לארץ ב-1932, היה חבר הוועד-הפועל של ההסתדרות, ציר בקונגרסים ציוניים וחבר הנהלת הסוכנות, אחד החותמים על הכרזת העצמאות כחבר מועצת-המדינה הזמנית.

נעצרו . בונצואלה, הזמר הבריטי **תום ג'ונס** (33) ובגו **מאריק** (17) שהגיעו לנמל התעופה בקאראקאס הבירה, הוקפו בשוטרים ונצואליים שגוררם למכוניות מישטרה מבלי לפרט מדוע. רק בחדר ה"מעצר הודיעו להם כי הם נאשמים ב"השתתפות בתגרה, אשמה אותה הכחיש ג'ונס בתוקף. השניים שוחררו רק כעבור שלושה ימים, בעיקבות התערבותו של ראש-משטרת בריטניה הארולד וילסון.

מכתבים

פרשת אריק שרון

מצורף בזה חלק מעיתון הסטודנטים בטכניון, איפסילון, המעלה טענות קשות נגד אריק שרון. נוכח דעתכם החיובית על אריק כ"איש צבא, אנקשכם לקרוא את הכתבה, ואם אפשר, גם להתייחס אליה באחד הגיליונות הקרובים.

סטודנטית, חיפה

● הכתבה הנדונה אינה מכילה אף פרט אחד שלא הופיע לפני-כן בהעולם הזה. החל מהמאמר הנדון — פרשת דרייפוס (העולם הזה 1897), שכתוצאה ממנו פורסם העניין ברחבי העולם; דרך עימות שרון-גונן (העולם הזה 1900), בו הובאו פירטי תלונותיו של האלוף שרון אל גונן נגד אריק שרון ומכתבו של אורי אבנרי לחברי הממשלה, בו הביא בפניהם את הפרטים הכמוסים של הפר"ש (אחרי שאבנרי הקריא אותו במסיבת-עיתונאים); פירסום ציורו של יגאל תומרקין, המורכב על טכסט בכתב-יד של האמן, והמהווה מינשריזם נגד אריק שרון (מינשר תומרקין נגד אריק, העולם הזה 1902); ופירוט קובלנותיו של גונן נגד שרון על אי-ציות ועקיפת שרשרת הפיקוד ומה עלה בגורלה של הקובלנה (במדינה — צה"ל — מישפט האלופים, העולם הזה 1905).

השעשוע שבכיננו

"העולם הזה" 1915, "המטרה מקדשת את ההימורים", על מיש"חק הבינו שובש בסערה את בית החייל.

קוראי עיתונכם ייתכן שהיו עשויים להתרשם מקריאת הכתבה, כי מישחק הבינו הוא מישחק מזל, המלבה יצרים. ואין הדבר כך. ייתכן שטעותכם נובעת מכך שאין המישחק ידוע ומקובל בארץ, ואילו בארצות-הברית הוא מישחק חק מן הנפוצים ביותר שמשחקים בו ב"בית, במשפחה, במיפגשים חברתיים וקהילתיים.

בניגוד למישחק המזל, האסור בחוק, אין המדובר בפרסים העשויים לפתות אדם ולשחק מעבר ליכולתו הכספית ובצורה שיאבד את עשתונותיו.

כוונת הוועד למען החייל, היתה, בין היתר, לספק בידור לחיילים בחופשה ולצעירים בני גילם, כאשר הפרסים הם לכל הדעות, סמלים בלבד, כגון כרטיסים לקולנוע דרייב-אין, בקבוקון של תמרוקים, מישחק שח זעיר, וכדומה. תסכימו איתנו שאין פרסים אלה חורגים מהמושג סמלים.

התייעצנו אף עם עורך-הדין צבי א' פומרק, היועץ המישפטי שלנו, ואף דע"תו היא שבנסבות הקיימות, אין לר"א אות במישחק הבינו עבירה על החוק, בייחוד שמישחק זה כאמור אינו חורג מגדר שעשוע או בידור, כמצויין בסעיף 6 (2) לחוק תליקון דיני העונשין (מישחקים אסורים, הגרלות והימורים) תשכ"ד-1964.

סא"ר (מיל.) **עזרא רייך** — מנהל האגודה למש החייל, תל-אביב

תגובת הפרקליטה

"העולם הזה" 1880, "המלט במיטתה של הפרקליטה", בעלה של עורכת-הדין הירושלמית אי"לנה רבינוביץ, שהואשמה בהוראה, מספר עליה.

הנני מתייחסת לכתבתכם הנ"ל, ה"מהווה הוצאת דיבה.

בכתבתכם ציינתם: "היה זה דקות ספורות בלבד אחרי שהפרקליטה הירושלמית הובאה בפניו מלווה בשוטרים, לאחר שהוצא נגדה צו-מעצר על ביזיון בית-מישפט...". ברצוני להסב תשומת ליבכם כי לא הוצאה נגדי פקודת מעצר על ביזיון בית-מישפט וכי השופט ציווה להביא אותי לבית-המישפט, מכיוון ש"התובעים הגישו בקשה לכוח על מתן ערבות מסוימת, ולפי החוק אסור לדון בבקשה כזו ללא נוכחותו של הצד השני, ומכיוון שלא באתי לדיון, ציווה השופט להביאני.

אין זה נכון כי נעצרתי על ביזיון בית-מישפט.

יתר-על-כן, פירסמתם את תמונותי ללא רשותי. כן ציינתם בכתבה כל מיני דב"רים שכאלו נאמרו עליי, בזמן שלא נאמרו כלל.

עו"ד **איילה רבינוביץ**, ירושלים

חזיות וחגורות בגדי ים וחור
דיוה
biflex
STYLED IN U.S.A.

עכשיו גם בצרפתית

המחדל "KIPPOUR"

רב המכר הישראלי על מלחמת יום הכיפורים. הקדמה מאת ז'וזף קסל (מאקדמיה הצרפתית) שהיה גם לרב מכר בצרפת בהוצאת היוקרה Hachette פריס.

לחשיג בכל הקיוסקים ובחנויות הספרים.

הפצה ראשית:

"גד" — חברה להפצה בע"מ, רח' צ'לנוב 13, תל-אביב, טל. 823701.

פגישה נוספת היתה
בנישיבת המרכז בין ח"כ משה
רטרמן לבין מזכירתו של סגן
המזכ"ל מטעם רפ"י לשעבר
משה נצר, בטי בווינצ'נס-
קי. בטי נופה בוורטמן, שחזר
לפני מיספר ימים מחו"ל, על כי
לא לקח אותה איתו, ניסתה
לשכנע אותו שיקח אותה ב

בעד עונש מוות * נגד הפרדת כוחות בגולן * בעד
ממשלה עם הליכוד * נגד נסיגה בביקעת הירדן ובסיני *
מדוע שינתה מיפלגת היונים פרצופה? * הפיתרון לתעלומה: כסף

מה קרה ל-ל"ע

הבאות. גוש זה, האמור להיות מורכב מן ה"ל"ע, ר"צ ותנועת המחתה, יום עליידי קבוצה של כ-40 אנשי"רוח. דוברם הוא רואה-החשבון דן בבלי, הידוע בקשריו ההדוקים עם משרד-החוזק מחד (הופיע כנציגו בקומנדו-הפרופטורים בוועידת-ז'נבה), ועם חבר הנהלת ה"ל"ע יקותיאל פדרמן, בעל מלונות דן, להם משמש בבלי כרואה-החשבון. כאשר שטח בבלי את רעיונו בפני ראשי ה"ל"ע, הסביר להם כי קבוצתו מוכנה להצטרף אל ה"ל"ע, כיוון שהליכוד דוחה אותם במדיניות-הסיפוחים הקיצונית שלו. ועל המערך אין להם אפשרות להשפיע. אולם, לצירוף הגוש החדש ל"ע יש חשיבות עליונה. שכן, מאז ירדו מעל הבמה הפוליטית יוצאי גרמניה, שהיוו את הייצוג החיצוני של ל"ע ונתנו לה דימוי של מיפלגה הגונה, מתונה ולא-מימסדית — נותרה ה"ל"ע במערומיה. היא נגלית כיום כפי שהיא באמת: מימסדית, רודפת שלטון וחלוקת כיבודים, ימנית וסיפוחיסטית.

אין דבר גרוע מיונה שהפכה לנץ. לאחר ישיבת הממשלה בה הצטרף נציג הליברלים-העצמאיים משה קול אל הניצים, השאיר במיעוט את גולדה, ספיר, ושרי מפ"ם. באותה ישיבה החליטו לא לוותר כל ויתור נוסף להגרי קסינג'ר, ובכך ייתכן סוכל הניסיון להשגת הסדר. אולם, למשה קול לא היה איכפת. למחרת היום הצהיר, בטקס העלייה על הקרקע של משואה, המושב ה-24 של תנועת המרי שבים של מיפלגתו, בביקעת-הירדן: "ישב קיים אינני מוכן להזין אפילו למען חוזה שלום". ולמען אלה שתמהו, הסביר: "תמיד תמכתי בהקמת התיישבות בשטח חים, בפיתחת-רפיח, בביקעה, בגולן, אני מוסיף לחמוך בכל התיישבות, בכל השטח חים, ואני רואה בכל יישוב את גבול-הביטחון שלנו". להצהרה זו, נוספו כמה החלטות נוספות של הליברלים-העצמאיים (ל"ע), כמו ההחלטה של תישעה נגד חמישה בסיעה המורית חבת בכנסת, נגד כל נסיגה ברמה הסורית, משה קול היה בין התישעה, ואליז נוספו יצחק גולן, ניסים אליעד וחיים טייכמן. ביון החמישה המתונים היו גדעון האוזנר ויהודה שער.

לאנשים רבים התגלתה לפתע מיפלגה זו באור חדש. משך כל השנים היתה ידועה כמיפלגת יונים ומתונים, ופתאום הגה היא להקת-ניצים.

כך נולדה ל"ע

המעבר מן המישפטים לתירות, מפינחס רוזן למשה קול, חיסל את התרמית הכפולה של מפלגה זו, שהופיעה כל השנים כאשר קולה היה קולו של רוזן

כתונת הפסים
יהודה שער והלל זיידל בכתונות פסים, מתלחשים. שער הצהיר לאחרונה על תמיכתו בהנהגת עונש-מוות למחבלים, זיידל הצביע במרכז בעד ממשלת ליכוד ימנית, שניהם יוצאי העובד הציוני.

שנוכח כי משה קול הפך לנץ. באמצע שנות השישים התאחדו הפרו-גרסיים עם הציונים הכלליים, והלכו לכנסת בשם המפלגה הליברלית. הם קיבלו יחד 17 צירים, תוספת של שלושה בלבד, כאשר חירות לבדה קיבלה 17 צירים. אך מפא"י החליטה להקים ממשלה בלי הליברלים, ולראשונה בתולדותיהם נשארו הפרוגרסיבים מחוץ לשלטון. הדבר גרר אחריו פילוג, שבעיקבותיו הקימו הציונים הכלליים את גח"ל עם חירות, ואילו ה-פרוגרסיבים הקימו את ל"ע.

ההצטרפות לציונים הכלליים גרמה לקרע מוחלט בינם לבין הקונפדרציה העולמית, שראתה במשה קול ויצחק גולן כוגדים, על הברית עם האויב הגדול בארצה"ב. הקונפדרציה ניתקה את יחסיה עם ה"ל"ע, והתוצאות היו מיידיות ומכאיבות: עד כה נמצא בהנהלת הסוכנות נציג של הקונפדרציה, משה קול, ואחריו יצחק ארצי. עתה מינו נציג משלהם, קלמן סולטניק. ל"ע הוצא מן הסוכנות, חדלו לקבל את הקצבותיה למיפלגות, שהגיעו לכמה מיליוני לירות לשנה, וניטלה מהם עמדת-סיקור חשובה בחלוקת כספים ותפקידים. ראשי הקונפדרציה ממשיכים אומנם לממן את מוסדות-החינוך של העובד הציוני בישראל (שישה במספר), אך הם מסרבים לקיים כל קשר עם ל"ע. עד שיודחו או יוחלפו משה קול ויצחק גולן באחרים, כאשר יפרשו קול וגולן, יחזור ה"ל"ע לסוכנות — על כל המשתמע מכך — בעיקר כספים.

אסון אחר שפרה, היה בחלקו תהליך טבעי. אנשי עלייה חדשה, עולי מרכז אירופה, היו ברובם קשישים, ועם חלוף השנים הגיעו לשלבי פרישה מפעילות. כך איבדה ל"ע אחד מצבירי הכוחות

קליר ואחריו מיכאל לנדאו. גוף זה הצטיין בדיומי הכלכלי של ראשיו, ובנטייתם ליוניות לפיתרון של שלום. הגוף השני היה תנועת העובד הציוני, לה היו אז שישה קיבוצים בישראל, והיתה יוצאת תנועת גושר הציוני, שהוקמה בשנות העשרים במיזרח-אירופה, כתנועת-הנוער של הציונים הכלליים. בשנת 1935 חל פילוג בציונות הכללית.

חלק אחד, שנקרא ציונים כלליים א', בראשות יצחק גרינובוים ומשה סנה בפולין, וסטיפן וויין, רוז הלפרין, נחום גולדמן וישראל גולדשטיין בארצות-הברית, נטה לשיתוף-פעולה עם תנועת העבודה ומפא"י, ותמכו בקו של חיים וייצמן.

החלק השני, שנקרא ציונים כלליים ב', דגל בהתנגדות לווייצמן ובעויבת ההסתדרות, ומהם יצאו בישראל הציונים הכלליים — היום הליברלים.

העובד הציוני, יחד עם הנוער הציוני בארץ ועם הציונים הכלליים א', הקימו יחד עם עלייה חדשה את המיפלגה הפרוגרסיבית, שזכתה בבחירות ב-4% מהקולות.

התמורות במיפלגה

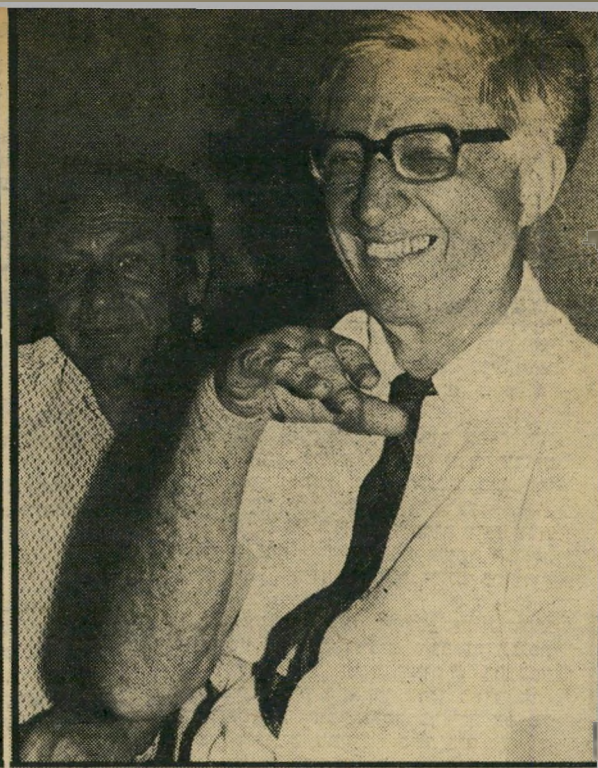
אשי המיפלגה, יהודה שער ויצחק ארצי, באו מרומניה שנשלטה על-ידי העובד הציוני. מוזכ"ל המיפלגה, יצחק בריקאי, וכן חברי-הכנסת יצחק גולן, באו מחלק של התנועה שהלך תחילה עם הציונים הכלליים. גדעון האוזנר, לעומתם, בא מתנועת-נוער דתית, שהצטרף למיפלגה בשלב מאוחר, ותגיע למעמדו כיום רק תודות להופעתו כתובע במשפט אייכמן. האוזנר חית כל חעת לאומני קיצוני, וסיסי מאות-השלוש האחרונות שלו באו רק לאחר

הגולן והביקעה

קול ליד יצחק גולן. קול הצהיר לפני כמה ימים על התנגדותו לנסיגה בביקעת-הירדן ומן הגולן. חברו, יצחק גולן שותף לדעותיו

לתמורה בעמדות ה"ל"ע יש חשיבות רבה נוכח המשבר במפ"ל. שם מנסים הצעירים להשליט עמדה ניצית קיצונית על המיפלגה כולה. אם גם ה"ל"ע הפכו את עורם, הרי בכנסת ייווצר גוש ימני של הליכוד. מפד"ל ול"ע. המתנגד לנסיגה, כאשר המערך ייוותר לבדו כימעט. להוציא סיעות שמאליות-יוניות. ייתכן שתמורה זו תשפיע גם על הניסי יונתן להקים עתה גוש יוני גדול לבחירות

הכיסוי הייפי

ד"ר ארנסט ברגמן, מנכ"ל הבנק לספנות, הוא אחד משרידי מופלגת עלייה חדשה, שהקימה בשנת 1948 את הל"ע. באמצע: פינחס רוזן, נשיא המפלגה, המנמנס בעת דיון, הוא שריד נוסף מן

התקופה בה שלטו הייקים במפלגה. משמאל: פרופסור גבריאל שטיין, אף הוא שריד מתקופת הייקים, הציע המשך ממסלול המעבר, והתנגד לממשלה החדשה של 61, המורכבת מהמערך, הלייב"ס העצמאיים והתנועה לזכויות האזרח של שולמית אלזני.

קם בתיאורתה מסורתית. משרד-התיירות השקיע כאן 3 מיליון לירות. וכך, למשה קול משרד שהוא אולי קטן ולא חשוב ביותר, אבל הוא מחולל נפלי-אות. הייפאל, אס"כ, כי תנועת-הנוער היחדה בישראל הגדלה בימים אלה היא תנועת-הנוער הציוני של הל"ע? זו שכל השנים היתה רדומה, ופעלה רק בקיבוצי הל"ע ובכפרי-הנוער שלה?

לפתע, מאז גילוי מיכרות-הזהב של הר מושבים החדשים, קיבלה התנועה תנופה חדשה.

בימים אלה נפתח קו של התנועה בנתני-יה, ועוד אחד ייפתח ברמת-גן. יש לה שלושה גרעיני נח"ל מוכנים. יותר בטוח ממפעלי-הפנים. כאן, אין אסס. כל אחד זוכה.

כל המחפש סיבה נוספת לתפנית ימינה של הל"ע, צריך להיעצר ליד תנועת-העבודה הליברלית. תנועה זו מהווה, למעשה, את רוב המפלגה. אם ל"ע קיבלו

במושב נוה-אטיב, למרגלות החרמון משקיע משרד-התיירות 6 מיליון לירות, באתר-תיירות.

במושב די-זוהב, בין אילת לשארם-א-שייך, מוקם כפר-נופש, בו ישקיע משה קול עוד 6 מיליון לירות.

מושב נאות-הגולן מקים חניון ענק

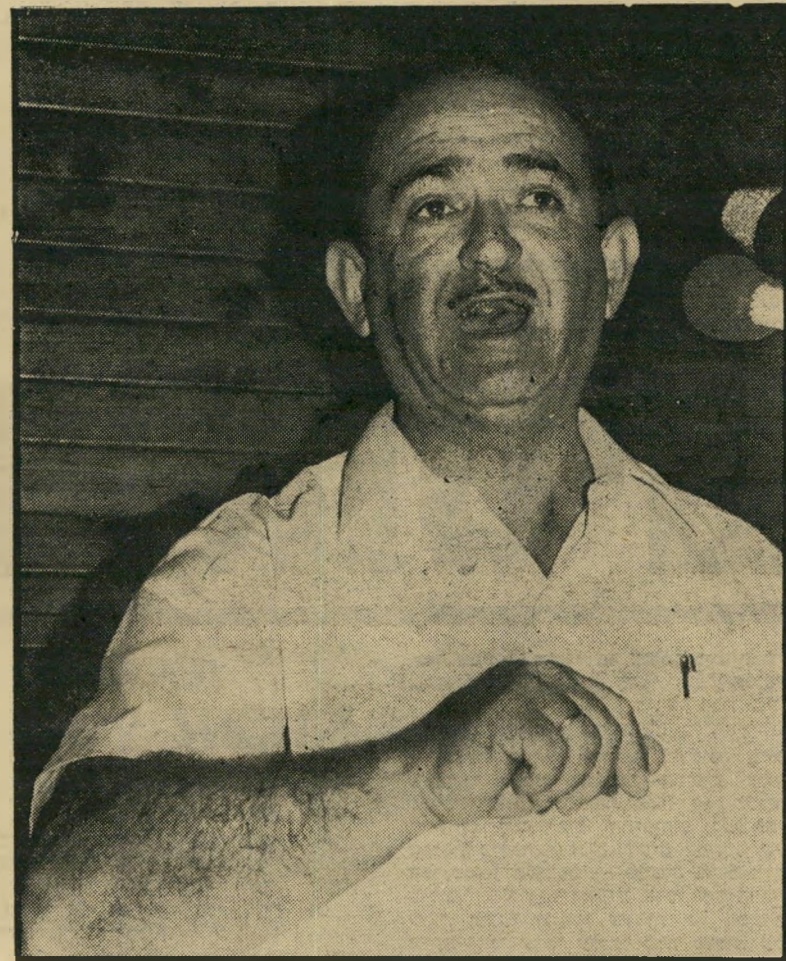
אחת העובדות האידיוטיות היא שהל"ע מקימה נקודות-התיישבות חדשות במספר זהה לזה שמקים הקיבוץ המאוחד, הגדול ממנה פי כמה וכמה. מאז מולחמת ששת הימים העלו הל"ע חמישה מושבים חדשים, בדיוק במספר הנקודות ה-

והקולות שלה: עולי מרכז-אירופה. יחד עם זאת איבדה את השליטה גם בכמה עמדות כלכליות מכריעות, שהעניקו לה קודם את הציביון של מפלגה כלכלית הגונה: בנק לאומי לישראל, שנשלט על-ידי פורדר ולהמן, חברת רסקו, שנהלה כל השנים על-ידי פורדר, וכן מיפעל-הפנים, שהיה בשליטת מיכאל לנדאו.

אולם, השינוי המכריע חל תודות לשרי-לוב מקורי של כספי המדינה ותנועת-התי-יישבות, שחברו יחד ויצרו את דרכה המ-קורית של הל"ע להגדלת היקף המפלגה ולהתעשרותה.

משרד-התיירות, הנראה ליכ-אורה כמישרד קטן שחשיבותו אי-נה רבה ביותר, הוא-הוא המנוף באמצעותו הקימה הל"ע תנועת-התיישבות גדולה בשטחים המוח-זקים.

הפסנט הוא פשוט: תנועת המושבים של ל"ע, שמזכירה יצחק ברילבב, קוראת

המציאות הנחלנית

האי-שחזק של אירגון-המושבים ומיפעלי העובד-הציוני, יצחק ברילבב ממושב שאר-הנוטה לסיפוחים, ומעלה על הקרקע יישובים רבים בשטחים המוחזקים.

משה קול חלוי כולו בחסדי..העובד הציוני", המעלה לא פחות ישובים בשטחים, מהקיבוץ המאוחד העצום

בכנסת האחרונה שלושה וחצי אחוזים מקולות הבוחרים, הרי להסתדרות קיבלה תנועת-העבודה כשישה אחוז. עיקר קולו-תיה הם בהסתדרות הפקידים, בה קיבלה שמונה אחוזים מן הקולות.

האיש החזק בתנועה זו הוא הליל ויידל. ויידל, ניצול השואה ומלוחמי-הגטאות, הוא מן השואפים ימינה בל"ע. הוא מטיף בהתמדה לממשלת ליכוד לאומי, ובכך הוא בן-ברית של עמיתו להנהגת התנועה, יהודה שרי, הקורא להנהגת עונש-מוות. ויידל ועמיתיו פופולריים בהסתדרות הי-עובדים יותר מאשר המפלגה בכנסת. יית-כן שתומכיהם שבעיר-צון בהחלט מעמד-ר תיו הלאומניות של ויידל.

כללות הכל, אם אדם כגדעון האוזנר מתהדר בעמדות הימניות הקיצוניות ביותר, הוא מניח בוודאי כי בכך הוא מבטא את רחשי-ליבם של חברי המפלגה ואחר-דיה. שכן, בהיותו חסר מנגנון ותמיכה מפלגתית הוא חייב לפנות אל המוני העוברים וישרות, לייצגם באורח קיצוני יותר מאשר המנהיגות הנוכחית.

ל"ע צועדת ימינה, אל עמדותיהם של גח"ל וצעירי המפד"ל. רק שאלה של זמן היא עד שיוסר מעליה המסווה הימני-המהור-גן. אז גם תתאחד בנקל עם גח"ל.

בעזרת כספי משרד החירות הפכו מושבי הל"ע בשטחים המוחזקים מקור להתעשרות קלה - ולהעשרת מנגנון המפלגה

לצעירים להקים מושבים חדשים בשטחים. צעירים אלה באים בעיקר מפרברי הערים. וזוהי הדרך היחידה הפתוחה בפניהם לצאת ממעגל העבודה השכירה, להפוך לעצמ-איים ולעשות כסף.

הם מתארגנים במסגרת מושבים של ל"ע, הוראגת, מצידה, כי משרד-התיירות ישקיע מיליונים במושבים החדשים, יהפוך אותם למפעלים ריווחיים.

כאשר המושב עושה כסף תודות לתק-ציבי התיירות, הוא גדל, וגם ל"ע גדלה. כך מתעצם מנגנון המפלגה ומתחזק, מכוח שליטתו בתקציבי הממשלה והסוכ-נות היהודית, וכך גם הופכים משה קול ועימו מנהיגותה הפוליטית של המפלגה, יצחק ברילבב והמנגנון ההתיישבותי - תלויים זה בזה, קרבים זה אל זה, דומים זה לזה.

הדרך שבחרה הל"ע כדי לגדול, אס"כ, היא להקים תיאחזויות בשטחים. אלא של-שם כך עליה לשנות את תדמיתה כמפלג-גת שלום המתנגדת לסיפוחים, להתאים את המצע לשאיפות-ההתרחבות.

העובדה שתנועת המושבים והקיבו-צים של ברילבב מונה רק 4000 קולות מתוך 56 אלף הקולות שקיבלו ל"ע - אינה אומרת דבר. כוחה הוא במנגנון שהיא מעמידה, ובחיותה האמצעי-יחיד דרכו יכולה הל"ע לגדול ולהתחזק.

נאיה חוותאמה יכול

לשמוח: בגללו

כיותה הכנסת את עצמה

הכנסת השמינית לא ראתה עדיין אף יום אחד של התרוממות-הרוח ושל תיפ- ארת פרלמנטרית. השבוע הגיעה לשפל ה- מדגה.

באולם כימטריק, בנוכחות פחות מע- שרה ח"כים, כשעשרות אחרים מסתודדים באדישות במינון, דנה הכנסת בהפעלתו מחדש של עונש-המוות בישראל.

הצבעה נדירה. לפני פחות מ-15 שנים ידעה הכנסת הרביעית את שעתה הגדולה ביותר — אחד הרגעים הגדולים בתולדות הפרלמנט הישראלי.

תוך אחרות-דיעות כימעט כללית, והר- גשה של התעלות נפשית, הצביעה הכנסת או למען ביטול עונש-המוות * בהצבעה מצפנית נדירה התאחדו יחנן באדר מת- נופת-החירות, תומך נלהב ברעיון, עם ש- מואל מיקונים ממק"י, כשח"כים דתיים מושיטים יד לזיאמה ארן המפא"י, האנטי- דתי.

גם אז היתה ישראל פתוחה לפעולת סר- דאיו, ומילחמת-סיני היתה עדיין טריה בזיכרון. אולם הכנסת ראתה בביטול עונש- המוות צו מצפוני עליון, שאינו כפוף לשיר- קולים ביטחוניים חולפים, ושבו מתמזגת תביעת האנושיות עם המוסר היהודי.

עלוב, ציניק, מאוס. השבוע חזרה הכ- נסת על עיכבותיה, הכנסת השמינית מחקה את הניצחון המוסרי של הכנסת הר- ביעית.

הכל היה עלוב, ציני ומאוס. עשרות חב- רי-הכנסת, שאכלו אותה שעה ארוחת- צהרים במינון, התייחסו אל הדיון כביל- זול, ראו בו רק נסיון דמגוגי קטן להפיק רווחים מילגתיים מוועות קריית-שמונה ומעלות.

את ההצעה העלה יהודה שערי, עסקן אפור של ל"ע, שהוא מומחה לעניינים כל- כליים, ושאינו לא האמין לו שהוא דוגל באמת בהוצאת אנשים להורג. הצטרף אליו ח"כ הליכוד יצחק שמיר, איש-המייצעים של לח"י, שהיה אחראי לעשרות מעשי- הרג בימי המחתרת, והנחשב למומחה ל- משילוח מעטפות-נפץ ושיטות-טרור אכ- זריות דומות.

חיים צדוק, הידוע כמתנגד להפעלת עונש-המוות, השיב בשם הממשלה, מכיוון שלא היה נוח לממשלה לנקוט **קי מצפוני** עקרוני, הציע להעביר את ההצעות לוועדה, לא לשמעה בדיון אף קריאה מצפנית מוצ- זעת אחת מצד שוחרי הגישה האנושית.

וכך, באווירה של ציניות כללית, הרימה הכנסת השמינית יד על ההישג המוסרי הגדול ביותר של קודמותיה.

נאיה חוותאמה בוודאי קרא את הידיעה בהנאה: צעד זה בדה-ומאניציאה של מדינת-ישראל היה ניצחונו הגדול ביותר.

מדיניות

פצצת ליל השבת

דיון חניח עוד

פצצה קטנה תחת

כפאו של קיסנינג'ר

הנרי קיסנינג'ר נדהם כששמע על כך, הוא היה עסוק בשלב הסופי, והעדיף כי יותר, של השגת הסכם הפרדת-הכוחות, המימשלים שנותרו היו, בעיקרם, פסדי כולוניים.

אין ספק שחאפו אסד רצה בהפסדה, הוא לא רצה להילחם לבדו בישראל. הופ- על עליו לחץ מיצרי כבד כדי שיסכים. אולם הדבר לא היה קל לשליט הצבאי הסורי. היה הציבור הסורי משוכנע לחלו- טין שהוא ניצח במילחמת יום-הכיפורים. התקפת-הנגד הישראלית, שהביאה לכיבוש (המשך בעמוד 20)

* באותה הצבעה בוטל עונש זה כליל על רוב העבירות. הוא אמנם הושאר לגבי- מיספר מצומצם של פשעים, אך תוך הסי- כמה כללית שגם לגביהם לא יופעל אלה במיקרים היסטוריים נדירים. מיקרה כזה הוא הוצאתו להורג של אדולף אייכמן, ש- נתפס זמן קצר לאחר-מכן.

תייע במומחים להפרכתו. מותר להם לח- קור כל עד בשיטות הנמרצות ביותר של חקירת שתי-וערב. ובתום תחתליך, הם נקראים לסכם את ענייני באריכות, תוך נסיון להפריך את כל התאשמות שהובאו נגדו ולצרף יחד את כל טענותיו במסכת משכנעת ככל האפשר.

כל זהו תהליך ממושך. הוא מכוי סם על העיקרון שהצדק חשוב לי- אין ערוך יותר מן הזמן. מוטב שפסק-הדין יתאחר, מאשר שיג- רום לעיוות הצדק.

רק לאחר כל אלה, מותר לבית-המישפט לחרוץ את הדין — שגם עליו יכול הנאשם, כמובן, לערער.

וכך, דור אחרי דור, נוספו ערובות ליר- כיות הנאשם — עד שנוצרה החומה הבר- צורה של חוקי הראיות, וגם עכשיו רחוקה המלאכה מלהיות שלמה, ודרושות עוד הרבה ערובות נוספות לפני שיווצר המצב שבו יעמוד הנאשם שווה-זכויות ושווה- אפשרויות מול מנגנון-המדינה המאשים אותו.

כאשר ניגשו יוזמי חוק ועדות-החקירה, ובראשם יעקב-שימשון שפירא, שריה-מי- פטים דאז, לעיבוד החוק הישראלי הייח- די הזה, עמדה בפניהם בעייה קשה: איך לאפשר חקירה יעילה, שתסתיים תוך זמן קצרי-חסות — מבלי לגרום עוול לאזרחים העלולים להיפגע עלייה?

היה מנוי וגמור עימם לשחרר את הווע- דה מדיוקדי חוקי הראיות, הכובלים את בתי-המישפט. הם רצו לאפשר לוועדה לפעול על פי הבנתה ושיכלה הישר, כדי שתוכל להתקדם במהירות סבירה בעבור דתה. אבל היה ברור להם שהבקעת החומה של חוקי-הראיות עלולה לפגוע בזכויות- היסוד של אדם במדינת-חוק.

כדי למנוע זאת, הקימו שני סייגים: ראשית: הם קבעו כי בראש ועדת- חקירה יעמוד תמיד שופט מחוזי או עליון, האמון על כללי המשחק המישפטי ההוגן. שנית: הם יצרו פרוצדורה מיו- חדת, שעל-פיה תזוהר הוועדה אדם העלול להיפגע מהחקירה, ותטעניק לו את כל הזכויות שיש לנאשם במישפט רגיל — אך רק לגבי הנר- שא הנוגע לו עצמו.

כך, קיוו שפירא ועמיתיו, נוצרה פשרה הוגנת: לנאשמים ניתנות כל הזכויות הר- רושות להגנתם, אך הוועדה לא תהיה כבולה בכבלים פורמליים מיותרים.

"חייב" ולא "רשאי"

כ אשר הגיעה הצעת-החוק לכנסת השישית, היה זה יום-הג לייעקב-שי- מ

האגרונום

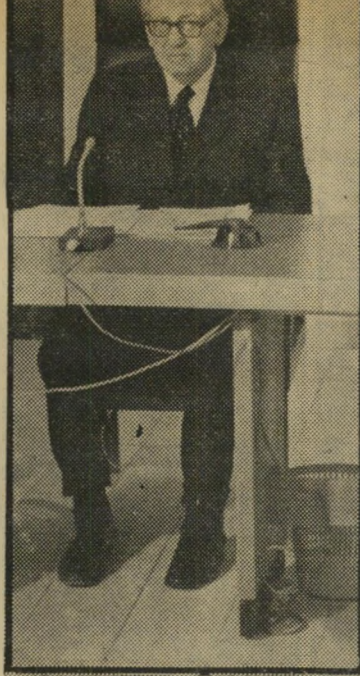
שון שפירא, שראה בה גולת-ההכותרת של מיפעלו, ואכן, החלק הרציני של הכנסת התייחס אל הצעת-החוק בראת-כבוד מיו- חדת, והעניק לה תשומת-לב בלתי-רגילה.

ההצעה הובאה לקריאה ראשונה ב-26 בדצמבר 1967. ההצבעה הסופית עליה נערכה ב-30 בדצמבר 1968 — כעבור שנה וארבעה ימים. הוויכוחים במליאתי הכנסת בילבד תופסים ששים עמודים של הפרוטוקול המודפס — למעלה מ-50 אלף מילים. הוויכוחים בוועדה ארכו עוד הרבה יותר, הוגשו ונומקו עשרות של הסתיי- גויות. (אני עצמי עליתי כמה פעמים על הדוכן כדי לנאום על פרטי הצעת-החוק, ונימקתי שורה של הסתייגויות שנוסחו על-ידי עורכי-הדין אמנון זיכרונג.)

כבר בוויכוח הראשון התעוררה בכל חריפותה שאות ההגנה על מי שעלול להיפגע.

בהצעה המקורית נאמר שמי שעלול להי- פגע על-ידי החקירה, "רשאית" הוועדה להתיר לו להתניע בפניה. נגד ניסוח זה דוברו, בזה אחר זה, כימעט כל הנואמים, מחיים צדוק והנס קלינגהוסר עד לשמואל תמיר ושלומית אלוני. כולם תבעו שבמקום הנוסח האומר שהוועדה "רשאית", צריך לבוא נוסח האומר שהוועדה "חייבת" להי-

(המשך בעמוד 24)

עי ועדת-אגרנט — דרו, גורודיש, זעירא, גדליה ועמיתיהם — נגרם להם עוול משותף, מבלי שיוכלו לצפות לעזרתם של מכשירי-הצדק שני- ערו לכך.

צדק ללא כבלים

כ רי לעמוד על טיב העוול, שקומם את אונא שקט-ההליכות, יש להבין את מהותו של חוק ועדות-החקירה. אני יכול להעיד על כך עדות אישית, מפני שהייתי שותף פעיל לחקיקתה, והקדשתי לו הרבה עש- רות שעות-עבודה.

הסע

האגרונום

מאת

אורי אבנרי

כאשר אדם מובא למישפט, באשמה כלשהי, מבטיח לו החוק שורה ארוכה של ערובות. אלה צמחו במשך מאות בש- נים, במאבק בלתי-נלאה למען זכויות האדם, נגד עריצות הפיאודלים, המלכים והמדינה המודרנית. אדם הנאשם בעבירה כלשהי, ותהיה פטוטה ככל שתהיה, יש להזהירו שאינו חייב להעיד, ושעדויות עלולה לשמש הוכחה נגדו. מותר לו להעמיד להגנתו עורכי-דין, שהוא איש-מיקצוע. יש להראות לו את כל העדויות שנאספו נגדו — אפילו אין המא- שים מתכוון כלל להשתמש בהן. הוא ופרקליטו רשאים לבדוק כל מיסמך, לח- קור שתי-וערב את מביא המיסמך, להסי-

* צד פיקאנטי: עד כה העלה רק גורם אחד במדינה טענה זו: העולם הזה. אולם הפעם היחידה שבה נקט אונא בקו קיצוני היתה כאשר ניצח על חקיקת חוק- לשון-הרע, שהיה מכוון כולו נגד העולם הזה.

ומצאים בעולמו של

קפקא - והוועדה עצמה

ונכנס יתר ויתר

לתוך מבו סחוס מראגי

ל פני כמה אלפי שנים יצאה חבורה של הרפתקנים למסע מסוכן. מטרתם היתה להביא ליוון את גינת-הזהב — עורו של אייל אגדתי, שהיה עשוי זהב. ה- "ארגונאוטים" — הם נקראו כך מפני שהיו ספנים, וספינתם נשאה את השם "ארגו" — עברו בדרום מיבתים ללא ספור, ולבסוף הביאו הביתה את האוצר המיוחל.

ספינת-אגרנט יצאה למסע הארוך כו- להביא אוצר יקר מכל זהב: האמת על מילחמת יום-הכיפורים. מסע האגרונאוטים הוא עדיין בעיצומו. אבל מיספר התמיהות והספקות האופפים אותו הולך וגובר — משבוע לשבוע.

האם מפליגה הספינה בכיוון הנכון? האם היא מתקרבת אל האוצר, או מתרחקת ממנו? האם עמדו חמשת האגרנאוטים במיבתים הראשונים, או נכשלו בהם? האם מפליגה הספינה לקראת אור האמת — או שמא זהו מסע ארוך אל תוך האפלה הסגורה? ככל שמתארך מסע זה, כן גובר החשש שוועדה זו עלולה לגרום לא רק עוול משוער ליחידים — אלא אף לגרום נזק בלתי-תוקן למושגי-היסוד של שילטון-ה- חוק, ולהרוס את הכבוד הבלתי-מעורער שרחש הציבור עד כה למערכת השיפוט.

כגז מתוחח כבד

ב שבוע שעבר קרה לוועדה דבר שהיה צריך לשכנע אותה לעצור את ספינתה ולהתכונן שוב במצפן. בשעה שהוועדה התכוננה להי- גיש את הדו"ח החלקי השני שלה, כיטא אחד מאישי-המישפט הח- שובים ביותר בארץ את החשש

שמא מפירה הוועדה את החוק באופן שיטתי, ומתעלמת ממיצי- וותי-היסוד של הצדק.

האישום היה חמור שבעתים, מפני שבא מפי אחד האנשים המתונים ביותר בישר- ראל, שנתגלה לפתע כאביר וועם. משה אונא, מי שהיה במשך שנים רבות חבר הכנסת מטעם המפד"ל ויושבי-ראש ועדת החוקה-החוקי-המישפט של הכנסת, בוודאי אינו איש הנוטה להגזמות. להשמצות או בכלל להתבלטות אישית. להיפך: בכנסת נחשב לאיש מימסדי מובהק, מצניע לכת, המתבטא במתכוון בחדגוניות משעממת. גם הפעם לא הפליג בלהטוטי לשון. או- למ המאמר שפירסם אונא ב-10 במאי בדבר דמה לפגז מתותח בעל קטר גדול. **אונא טען, בפשטות, שהוועדה מרוקנת מתוכנו את חוק ועדות- חקירה, שעל פיו היא פועלת.**

הוא קבע שהיא מסלפת לחלוטין את אחד מסעיפיה-מפתח של החוק, הסעיף 15. והוא הצביע על עובדה מחרידה: שבי- מיקרה זה אין הנפגעים יכולים לצפות לשום תיקון של העוול הנגרם להם, מפני ששופטי בית-המישפט העליון אינם מעזים לקום נגד ועדה אשר שניים מחבריהם מכהנים בה, ואשר נשיא בית-המישפט העליון במדינה ממשש כיו"ר שלה. ממאמרו של אונא נובע שנפגי-

מלחמת הדרכונים

אך ההבדל אינו בגיל, אלא במידת המעורבות בתקופה שקדמה למלחמה.

נקמת הדרכונים

אילו ניתן היה לגבש החלטה להילחם על הישגות אבן במשרד-החץ, ניתן היה לפוצץ מייד את כל העניין. אולם רבים לא הרחיקו לכת עד כדי כך. הם היו מוכנים להוריד את אבן לדרגת שר-התסבירה וסגן ראש-הממשלה — אך לא לזרוק אותו לכלבים. ואילו אבן החליט הפעם להילחם, הודיע שלא יקבל את המינוי, ויצביע נגד הממשלה בכנסת.

באותו רגע היה נדמה שהכל מתפוצץ בבת אחת. דיין ראה שאבן לוחם בפעם הראשונה בחייו — והתערער גם הוא לפתע. הוא איים להצביע גם הוא נגד הממשלה, יחד עם נאמניו הקרובים ביותר — דודי קורן, מרדכי בן-פורת ומחילה גז. במצב כזה היה גם גד יעקובי במצב עדין ביותר.

הדרכון ברפ"י קם על הורגו. במפא"י היה המצב קשה עוד יותר. הדרכונים, שכבר השלימו עם מותם הקרוב, שאבו רוח-קרב חדשה, התקבצו להתקפה נגדית, בהנהגת ספיר.

כאילו לא די בכל הצרות, התקומם לפתע גם שלמה הילל. הוא נזכר שלבני עדות-המיוזרה מגיע תיק כלכלי-סוציאלי, וכי משרת שר-המישטרה היא עלבון לו ולי עדתו. היו שסברו שהילל ביקש לקפוץ מן האוניה הטובעת. אחרים חשבו שהילל חושש מפני מסקנות ועדת חורב בעניין אסון מעלות. על כל פנים — התקוממותו בשלב מאוחר זה היתה נעיצת סכין נוספת בגבו של רבין.

אולם הילל התקפל במהרה. די היה בהר

את הגזל, הכטיה לו רבין גם את התואר „סגן ראש-הממשלה“.

באותו רגע נעשה דבר שיצר משבר חדש במקום הרגיש ביותר: בחטיבת מפא"י. הגוף שהחזיק ברוב ימי המדינה בכל המישורים הבכירות בידיה, כנסס בילעדי מובן-מאליו — התעוררה ונדהמה. היא שמה לב, לפתע, לעובדה שכל המישרות נלקחו ממנה, אחת לאחת.

רבין אינו איש מפא"י. בעבר נחשב כעומד אישם בין מפא"י ואחדות-העבודה. עכשיו הוא על-חטיבתי. כשהוא ראש-הממשלה, איש רפ"י מקבל את הביטחון ואיש אחדות-העבודה את משרד-החץ — מה נותר למפא"י, מילבד האוצר?

ומה ביחס לאוצר? פינחס ספיר לא רצה בו. לדעת רבים, לא השלים בסתר ליבו עם עצם העברת השילטון לרבין ולצעירים. עכשיו מצא לפתע עילה להתקומם נגדה, בשם עניין צודק: גישול הגוש המרכזי של המפלגה.

הוא השקפה סבוכה, ומצא אבן גרועה מופלגת במרכז המחנה. אבא אבן — האיש שנושף ממישרי החץ, וישל נמצא לו שום מישרי רה בכירה וסבירה אחרת.

לאבן אין גב. שום גוף מיפלגתי אינו מתייצב מאחוריו. איש לא היה מוכן להיחלם למענו עד המוות הפוליטי. אבל אנשי מפא"י גם לא יכלו להשלים עם זריקתו השרירותית, כאבן שמאסו הבוגים. כל מי שרצה לחבל בהקמת הממשלה של רבין, נתקבץ לפתע מאחורי אבן.

דיין מאיים

מי יהרג את מי. היחיד ששעה עבודה נקיה היה שמעון פרס. הוא הפיל את משה דיין וקיבל לידיו את מלוא הירושה. הכל נעשה בי אלגנטיות — אולי מפני שדיין כבר היה פצוע אנוש. נאמנו של דיין, גד יעקובי, הסתפק בתיק בממשלה החדשה, וכל הבעיות נפתרו. יצחק נבון הפסיד שוב בהצבעה, מרדכי בן-פורת איים להצביע נגד — אך חטיבת רפ"י פתרה את בעיותיה. כך היה נדמה.

הפוך לגמרי היה המצב באחדות-העבודה. שם נתגלה מצב מביש: החטיבה לא יכלה להעביר את השילטון אפילו חלקית למשמרת חדשה. לא רק יגאל אלון שוגר מחדש לממשלה, אלא גם האיש המסמל בדמותו את כל התקופה שהציבור מתקומם נגדה: ישראל גלילי.

אחדות-העבודה הודיעה פומי בית על פשיטת-רגל. פשוט אין בה צעירים המסוגלים לבצע בה חידושי-מישמרת. מכל מיפלגות המדינה, מייכוד חרות, זהו הגוף הקפוא ביותר. אולם לא די היה בהשגרת שני השרים

אבן מתקומם

הקודמים בממשלה. נתעוררה הבעייה הקשה של שיבוץ יגאל אלון. אלוף-הפלמ"ח נושא מזה דור את עינוי אל שני הפקידים: ראש-הממשלה ו/או שר-הביטחון. לוי אשכול וגולדה מאיר היו בכירים ממנו לגבי התפקיד הראשון. משה דיין דחק את רגלו בתפקיד השני, בנסיבות המיוחדות של 1967. הפעם נגזלו ממנו שני התפקידים בצורה שנראתה לאנשיו כפגיעה בכבודו — ושסחמו את הגולל על שני החלומות.

לתפקיד ראש-הממשלה מונה אדם שהיה פקדון של אלון בימי הפלמ"ח, ושהוא צוער פוליטי. לאלון היה קשה לשרת תחתיו. אך חמורה עוד יותר היתה מסירת תיק הביטחון לאדם שאלון שונא אותו ומזלזל בו.

אבא אבאפשר היה לשלד מפרס את הביטחון, אחרי שהגיע כהן כעה חופשית וחשאית אל מיס' תן מישרת ראש-הממשלה. כאיש מס' 2 במיפדנה, מגיע לו התפקיד מס' 2.

הפיתרון לאלון נמצא במשרד-החץ. זהו אחד משלושת התיקים הבכירים. ואלון הוא מועמד סביר לו. כשר-החץ יהיה שותף אוטומטי לכל מיטבת חדש שיקום, וייהנה ממעמד בינלאומי. **אלון התמרמר, פירב רשמית, אך נטה להסכים. כדי רדת לו את הרחיפה האחרונה, והחמיתק לו**

ב כל משאיומתן ארוך מגיע הרגע, שפשוט נמאס לכולם. בלב כל אחד מן המשתתפים משתחררת ההרגשה: כבר לא איכפת מה יהיה, שכולם ילכו לעזאזל. צריכים לגמור לכאן או לכאן. משבר כזה של עייפות הגיע הי שבוט במשאיומתן להרכבת ממי שלת רבין.

תואר ריק

ל כאורה היה הקרב נטוש על התואר הריק וחסרה-משמעות ביותר במדינה כולה: „סגן ראש הממשלה“. מזה שנים נושא יגאל אלון בתואר זה.

רבין לוחם

הוא ניתן לו, בשעתו, כאשר נאלץ להספיק במישרה הנחשבת בארץ, משום-מה, לנחותה: תפקיד שר-החינוך. כדי להשוות את עמדתו, איכשהו, לזו של מתחרהו, משה דיין, תוענקה לו הסגנות. היא מאפשרת לו לשבת בראש ישיבות הממשלה במקרים הנדירים של העדרות ראש-הממשלה. אין בה שום תוכן אחר. הנסיון הוכיח שאין תיא מעניקה לאלון אפילו יתרון במי-רוץ על ירושת ראש-הממשלה.

עכשיו רצתה מפא"י לגזול מאלון את התואר הריק, כדי להעניקו כמחווה ריקה לאבא אבן, כפיצוי ריק על דבר משמעותי מאד שנלקח ממנו: משרד-החץ.

וכך נוצר המחזה של שני מני היגים דגולים, המתקוטטים כשני ירדים על תואר ריק, ומכשירים את הקמת הממשלה החדשה.

אש ומלפיים

א ודם למעשה היה זה רושם מטעה לגמרי. לא זה היה הנושא האמיתי של הקרב.

במרכזו עמד ניתוח קשה ומכאיב — הדחת הגווארדיה הישנה של תנועת-העבודה.

הדרכונים הזקנים היו עייפים ופצועים. אך נסתבר שעוד שרדה בהם רוח-קרב. הם ירקו אש ושלפו מזפיים. יורשיהם הצעירים ידעו שצריכים לחרוג אותם — כי אחי רת היתה נקמתם איומה.

אבל זה לא היה קל, והצעירים היססו, התלבטו וחששו. ברגע אחד, השבוע, שוב לא היה ברור

פרס מתגונן

דעה שמחפשים ספרדי-מקצועי אחר במ"קומו, כדי שייכנע.

על סף השלמת המדאכה, היה נדמה לפתע שרבין נפשו בהקמת הממשלה. בישלון כזה היה פירוי שו, כמובן, חיפול הקאריירה הי פוליטית שלו. אין נותנים דאדם הזרמנות כזאת פעמיים. ואילו כל הצעירים שנתנו לו יד, החלו רועי דים מפני הנקמה האפשרית של הדרכונים.

משום-כך החלה מייד ההתקפה הנגדית — ויצאה הקריאה: להציל את רבין!

● מסך של מישמוש על מאורעות מעלות

● ד"ר שיקר בכנסת

● כליהתקשורת משחיקים

ל

להשתיק!

אבל המירדף הקטלני שם לאל לא רק את התוכנית הזונית של החזית הדמוקרטית של נאיה חואתמה. בצורה כימטית פרדוסאלית, הוא הפריד גם את כל הקבוצות והאמיתות לכאורה שמצאו להן אחיזה בדעתיהקהל הישראלית מאז הטבח במעלות.

יחד עם מפקד אותה חזיתית מחבלים, שהתפוצץ אחרי שקליע פגע במיטתההחבלה שעל גבו, התפוצצה גם כל השקפתהעולם המאקאברית זה ניסה להטות הי שבוע, בהיסטוריה שגכדה כטוריה, שריהביטחון המתפטר משה דיון. עימה התפוצצו גם כל התיאוריות המגוונות והמבוססות של תובעני הנהגת עונשי המוות למחבלים.

חיסול כנופיית החזית הדמוקרטית בי

ש גזירות מנוקבות כדורים של מחבלים, היו שרועות בין עצי המטע של מושב נאותגולן, ברמתגולן, במרץ חק של כמה מאות מטרים בלבד מבתי המשק. מיטעני חבלה, אשכולות של ריי מונייד, נשק וכתביאולטימטום היו פזורים לידם. שניים מחבריהם, שהסגירו את עצמם לידי כוחות צה"ל ומסרו מידע שהוביל לחיסול השישה הנותרים, מסרו בגלוי על יעדם: לתפוס בניערובה בקיר בוצים עירגב והאון שממירח לכינרת, לתבוע תמורתם שיחרור 20 מחבלים הכלואים בבתיכלא בישראל, ולפוצץ את עצמם על בנייהערובה, אם לא יתמלאו דרישוריהם.

כך, שבוע אחד בלבד אחרי הטבח במעלות, סוכלה בכוקר יום החמישי שעבר מוזיתטבח מחרידה נוספת.

מזרח-מזרח MASSACRES

מחיר התגמול: שער זה של השבועון האמריקאי הנפוץ, "טיים" מבחיר כיצד הסיחו הפצצותהתגמול הישראליות כלבנון, בעקבות הרצח במעלות, את זעם העולם מהטרגדיה במעלות, העריכו את מעשי המחבלים ואת פעולות צה"ל באותה אמתימירה. על השער מופיעים, זה בצד זה, תמונת ילדה פצועה במעלות (משמאל) ותמונת ילד הרוג במחנה הפליטים כלבנון (מימין). כותרת השער מכריזה: "מעשיהטבח במעלות התיכון" בלשון רבים. בדרך מקרה התפרסמו דווקא השבוע זכרונותיו של מי שהיה ראש הממשלה ושרהחוק בממשלת ישראל, משה שרת, על שיקולי הממשלה בדבר פעולותהתגמול נגד ירדן בעקבות הטבח שביצעו מחבלים באוטובוס במעלה העקרים במרץ 1954. השיקולים אותם חושף שרת, יפים גם היום. אימר שרת בזכרונותיו: "רעת מידנו היתה כי מעשההתגובה על מרחיקדמים כזה רק ימשמש את רושמו המחריד ותעמיד אותנו בדרגה שווה עם המרצחים מהצד שכנגד."

הנוסח המלא של האולטימטום שנומסר בבוקר

הממשלה, מצידה, לא פירסמה עד כה את נוסח האולטימטום ששיגר אליה המחבלים בידי הקצינההחובשת, אשר שוחררה עלידם מביתהספר, ונשלחה בשעות הבוקר של יום הטבח למסור את דרישותיהם לידי נציגי ממשלת ישראל. לעומת זאת, הירבו נציגים רשמיים של ישראל להסתמך ולצטט הוראות אחרות, שהגיעו ממפקדותהמחבלים בדמשק ובביירות באמצעות מתווכים בצרפת ורומניה. בהסתמכות על הוראות אלה, שהיו משובששות בחלקן, ניסו דובריההממשלה לטעון, כאילו לא היה ברור מהן דרישותיהם של הפידיאון, וכיצד יקבלו שגרירי צרפת ורומניה בישראל את הצופן שיאפשר להם לשוחח עם המחבלים שבבית הספר. על פי הודעה רשמית הגיעו הדרישות הרישמיות של מפקדת החזית הדמוקרטית לישראל דרך צרפת, רק בשעותהיצהירים המאוחרות של יום הטבח.

זהו פירסום מלא ראשון של נוסח האולטימטום שנמסר עלידי שלושת רוצחי מעלות. מסתבר, לפי טענת שולחיהם של הרוצחים, כי השלושה היו צריכים למסור שישה מכתבים בנוסח דומה, ולא מכתב אחד. שישה המכתבים היו מופנים לנימטנים הבאים: לממשלת ישראל, לשגריר הצרפתי בישראל, לשגריר הרומני בישראל, לנציג הצלב האדום הבינלאומי, לעיריית מעלות ולהורי בנייהערובה.

הנוסח המתפרסם כאן, הוא הנוסח שהופנה לשגריר צרפת בישראל. הוא הובא לארץ בידי אשה בריטית, המכהנת כמוכירה הכללית של הפדוציה הבינלאומית לפירוקנשק ולשלום. אשה זו נכחה במסיבת עיתונאים שקיים נאיה חואתמה למחרת יום הרצח, ניפגשה עם אחד מעוזריו הבכירים, יאסר עבד ראבו, וקיבלה ממנו את העתק האולטימטום שמסרו המחבלים בידי הקצינה ששיחררה, ושהיה צריך להגיע לידיעתה של ממשלת ישראל כבר בשעות הבוקר המוקדמות של היום השחור במעלות.

לכבוד שגריר הרפובליקה הצרפתית

ראליים וסובלים מן הדיכוי החמור בי יוטה. אנחנו רוצים בשיחרורם, ונאבקים למען מטרה זו.

4. בחרנו בך לפקח על ביצוע תנאי הסכם עם המנהיגות הישראלית, אם היא תסכים. זוהי אחריות גדולה, ואם אתה מוכן לשאת בה, אנחנו מבטיחים לך שנבצע את חלקנו בהסכם בדיוק. אבל אנחנו מטיילים ספק בנכוונת המנהיגות הישראלית לבצע את החלק שלה, ובכך טמונה אחריותך.

5. בחרנו בשגריר הרפובליקה הרומנית לפקח, יחד עימך, על ביצוע ההסכם. אנחנו נוקמים שבחירה זו לא תפריע לך. 6. המקום, שבו אנחנו נמצאים עכשיו

1. אין אנחנו אנשיהרג. אנחנו חיילים של תנועת שיחרור.

2. אנחנו חיילים סדירים מכוחות חזית הדמוקרטית לשיחרור פלסטין. אנחנו נאמינים במארכסיזם-לניניזם ובזכות ההגדרה העצמית של העמים בארצם, וי על כך אנחנו לוחמים. אנחנו מכבדים הסכמים, וממלאים אחריותם בדיוקנות.

3. כפי שידוע לך, אלפים מקרובינו וי מחברינולנשק נמקים בבתי הכלא הישי

שלושת הרוצחים - ערב צאתם לפעולה

האם ידעה ממשלת ישראל בעוד מועד, או לא ידעה, מה הם התנאים של רוצחי מעלות לשיחרור הילדים שהוחזקו בידיהם כבני ערובה? זוהי, למעשה, השאלה המרכזית הלטה עדיין בערפל כבד, שאת התשובה עליה מנסים להעלים מעיני הציבור. מכל פרטי הטרגדיה והשתלשלות המאורעות שהביאו לידי הטבח במעלות, זוהי השאלה שבתשובה עליה מצויה גם התשובה על השאלה האם באמת ניסתה הממשלה להציל את חיי הילדים באמצעות קבלת התכתיב של המחבלים, או שמא ניסתה להילחם על גבם.

לוועד חורב

אדאף (מילד) עמוס חורב

שמונה שאלות

עליהם, נשאלים בפי כל. לעומת זאת לא נכלל בכתב ההסמך של הוועדה כל סעיף המורה לה לחקור מדוע לא הוגשמה החלטת הממשלה שהתקבלה בצהרי יום הטבח (בשעה 11.30 בבוקר) שבה נקבע כי הממשלה תשחרר 20 חבלנים שפוטו האסורים בישראל תמורת שיחרור הילדים בני-הערובה. עבודתה של הוועדה לא תהיה שלימה והיא לא תמלא את התפקיד שהוטל עליה, אם לא תמצא תשובה גם לשמונה השאלות הבאות:

ועדת חורב, הוועדה שהיתמנתה בידי ראש-הממשלה כדי לחקור את פרשת הטבח במעלות, החלה השבוע בדיוניה בדלתיים סגורות תוך שמירה על סודיות הדיונים. אבל מר-בית החומר והעדויות שובאו בפני שלושת חברי הוועדה (אלוף [מיל] עמוס חורב, ח"כ לשעבר משה אונא ועו"ד ארווין שימרון) והנוגעים למחדלים ולהזנחה שאיפשרה לרוצח חים להשתלט על התלמידים בבית-הספר, כבר פורסם ב"רבים. השאלות בנושאים אלה, שהוועדה תיצטרף להשיב

מי היה מופקד על ביצוע החלטת הממשלה, איזו צעדים נקט כדי לממש, האם הורה בעוד מועד על ריכוז האסירים שאת שיחרורם תבעו החבלנים והאם הכניסה בעוד מועד את אפשרות הטסתם ליעד שנקבע בידי המחבלים?

מדוע התעקשו ממשלת-ישראל ונציגיה במעלות על קבלת מידת הצופן שתאפשר לשגרירי רומניה וצרפת בישראל להידבר עם החבלנים בבית-הספר, מבני שהאסיר רוב שוחררו, בעוד שהיה ברור לכל כי נוגעים בדבר שמידת הצופן המבוקשת תגיע רק אחרי שהאסירים שישוחררו יגיעו לדמשק או למדינה ערבית אחרת?

מה היה המידע שעמד לרשות הממשלה כאשר הורה בה מהחלטתה הקודמת ו"הורתה על ביצוע פעולה צבאית לחיזוק היידיים בני-הערובה שהוחזקו בידי ה"מחבלים, והאם ידעה הממשלה בעת ש"החליטה על פעולה כזאת מה הן הפכנות הכרוכות בה?

מה הם האמצעים שנקטו כדי להאריך את מועד האולטימטום כשעתיים נוספות — שזפי עדייות היידיים שהוחזקו בידי החבלנים ולפי טענת החזית הדמוקרטית לאחר מכן — היתה נכונות להאריך, על מנת לאפשר את ביצוע תביעות החו"מ פים?

5

6

7

8

1

2

3

4

האם בשעה שקיבלה הממשלה את החלטתה, היה מונח בפניה הנוסח המלא של תביעות המחבלים שהחזיקו בבני-הערובה בה מעלות, והאם התקבלה ההחלטה ל"היענות לדרישות המחבלים על פי הדרישות שפורטו במכתב שנשלח בידי קציר נה מבית-הספר הנצור?

במה מיכתבים נמסרו עידי החבלנים לקצינה ששחררה, למי הם היו מועדים, ומה היה תוכנם המדויק?

מי קיבל לידיו את המיכתבים האלה, מי החליט מה לעשות בהם, האם נמסרו ל"כתובות ולאנשים שאדיהם היו מופנים ומה היה גורלם במשך כל אותו יום?

האם פעלו נציגי ממשלת-ישראל שהיו ב"מעלות (קרי: שריהביטחון, שריהמישט"ר והרמטכ"ל) כהתאם להחלטת הממשלה, והאם עשו כל מה שביכולתם כדי לממש ולהביאה לידי ביצוע?

רמת-הגולן, הוכיח מעבר לכל ספק את הדברים הבאים:

● התיאוריה של משה דיין, כי "צריך להרוג אותם ולא להיכנע להם", וכי רק אם יידעו המחבלים, כי אם יכנסו לישראל לא יצאו ממנה חיים בשום תנאי, היא שתרתיע אותם — הופרכה מעיקרה. למרות ששלושה רוצחי מעלות נקטלו בפעולה צבאית, ולמרות שהיה ברור, כי ממשלת ישראל לא נכנעה שם לדרישותיהם וניהר לה מלחמה על גבם של ילדים, לא מנע הדבר חזירת חוליות נוספות. לאותה מטרה ובאותם אמצעים עצמם. סופם המר של חבריהם במעלות לא הרתיע את אנשי החזית הדמוקרטית מלשלוט, תוך שבוע אחד, חוליות-הבלה נוספות לרמת-הגולן ולגליל המערבי.

● היעדר עונשי-המוות למחבלים בישראל הצדיק את עצמו בצורה קלאסית. גבולותם של שניים מאנשי חוליות-הרצח להסגר את עצמם לידי כוחות צה"ל, עוד קודם שוותרה לעברם אפילו ירייה אחת, היא שאיפשרה לכוחות צה"ל ללכוד את שישה חבריהם הגוברים ולחסלם.

ספק אם שניים אלה היו חושי-בים בכלל להסגר את עצמם ולמ"סור מידע על חבריהם לצה"ל, איך לו ידעו כי בישראל מצפה להם עונשי-מוות.

במיקרה כזה היו, ככל הנראה, מעדי-פיהם את הסיכוי להיג בקרב, על-פני הוודאות של הוצאה-להורג. התמסרותם-מרוצון של שניים מאנשי החוליות, תמכה בטענות שוללי עונשי-המוות למחבלים, בהחירה כי הסיכוי להישר בחיים. הניתן אפילו לרוצח חים, נושא פירות משתלמים.

יותר מכל הבהיר המידע המוצלח בגור לן, כי המלחמה במחבלים מטורפים חייבת להיערך על הגבול או מעבר לו. עוד קודם שהפידאיון מספיק לבצע את זממם. אילו היו המחבלים בגולן מצליחים להשתלט על בני-הערובה בקיבוץ אליהם התכוונו להגיע — היתה זו תבוסה. כשמובסים — יש לשלם מחיר. ומוטב לשלם בגאווה ובכבוד לאומי, מאשר בחיי ילדים.

האטרה מקדשת

את כל האמצעים

ראה שאמיתה אחרונה זו לא חדרה עדיין ללב הציבור בישראל.

יום הטבח

עם השבויים, ממוקש ומוכן להתמוצות. על המנהיגות הישראלית מוטלת מלוא האחריות, אם תפתח באש.

7. התנאי שלנו לשיחרור השבויים הישראליים הוא: שיחרורם של עשרים מי-אסירנו מבתי-כלא ישראליים. שמויתיהם מופיעים ברישמה מיוחדת, המצורפת ל"מיכתב זה.

8. האסירים יובאו במטוס אזרחי לנמל התעופה של דמשק.

9. שגרירותכם בדמשק תקבל מידע על הסכם זה, וחברינו שם יהיו במגע עימה.

10. אחרי שיחרור חברינו תקבל מי-שגרירותכם בדמשק את מילת-הצופן, כדי שתוכל לבוא עימנו במגע. לא נסכים לכל מגע בלי מילת-הצופן.

11. אחרי שיחרור חברינו, ואחרי ש-תקבל את מילת-הצופן, תוכל לבוא עימנו במגע.

12. נשחרר את השבויים הישראליים אחרי שנעלה על המטוס יחד איתך. אתה תילווח אלינו במקום השבויים.

13. נטוס לנמל-התעופה של דמשק, ושם יסתוים תפקידך.

14. איננו מוסמכים לשנות דבר בהסכם או בדרך-ביצועו.

15. אנו מזוהים אותך בפני שקרנותה של המנהיגות הישראלית, ואנו נותנים להם זמן עד שעה שש (6) בערב בל ב.ד. (הדגשה במקור)

16. אנו חוזרים על התחייבותנו לבצע הסכם זה, ואנו חוזרים על הבעת-תודתנו לך ולממשלתך, בין אם תקבל תפקיד זה ובין אם לאו.

ברכות החזית הדמוקרטית.

החזית הדמוקרטית כוחות הפנים

דיין, ועל השקרים שבהם ניסתה הממשלה לחפות על אחריות זו.

כל שאר חברי-הכנסת, שמתחו בכלל ביקורת כלשהי על הממשלה, הסתפקו ב"טענות הקלות שכבר הפכו שיגרתיות, על מחללי מערכת-הביטחון שאיפשרו לפיד"איון להגיע למעלות ולהשתלט על הילדים. כמו בוויכוח על מילהמת יום-הכיפורים, הם בחרו בדרך הקלה ודיברו על "מחד" לים" — כדי להשתמט מן החובה לדבר על הגורמים הבסיסיים.

אריאל שרון היה היחיד שהעז להעלות בכנסת את האחריות הישראית של שריהביטחון למה שקרה, בגלל החלטתו הנחרצת שלא להיכנע לסחטנות הטרוריסטים, אפילו במחיר הרגת הילדים. טעניו נותיו של שרון תאמו את הטענות שהועלו בכנסת, "עיר ההריגה", שנכתבה בדיוק באותן השעות שבהן התי-נה הוויכוח בכנסת.

הנה הקטע מהפרוטוקול:

אריאל שרון: ...האם באמת נעשה בשטח הכל בהתאם לרוח החלטת הממשלה — שהיתה נכונה, ושנתקבלה בצדק אחרי התלבטויות כבדות, החלטה שאמרה באופן ברור שיש לעשות את כל הניתן כדי להציל את הילדים על-ידי החלפה? ההתרחשויות בשטח, באותו יום, מביאות אותי לידי היהירות כבדים. בנושא זה, ולדעתי הנושא חייב להיבדק.

אני אינני משוכנע שבשטח פעלו בהתאם לרוח החלטת הממשלה.

גולדה מאיר: רק מה?

אריאל שרון: ...אני חושב שאם אמ" (המשך בעמוד 16)

בחדש, להסכים לתביעות המחבלים ולשחרר תמורת הילדים בני-הערובה שבידם, 20 מחבלים כלואים.

רק חברי-כנסת אחד העז לשבור את חומת האיסוף והטיטוט, שנועדה לכסות על אחריותה של ממשלת-ישראל. היתה זה האלוף (מיל) אריאל שרון, ח"כ הליכוד. בוויכוח הכללי שנערך בשבוע שעבר בי-כנסת, על הודעת הממשלה בדבר הטבח במעלות, נשא אריק שרון נאום יוצא-דופן, הגאום עורר זעם כללי. אפילו חבריו של אריק למפלגה ניסו להתעלם ממנו, ברוב מבוזות. העיתונות כמעט שלא דיווחה עליו, ובמידה שדיווחה, השמיטה והת-עלמה מעיקרה. הגדיל לעשות היומון הארץ.

במאמר ראשי שנכתב על-ידי אחד מעובדי דיה-האליים של משה דיין, ושהיה כולו שיריהלל לשרי-הביטחון המסולק, תקף בי-הייפות יוצאת-דופן את נאום של שרון. "קשה להשלים עם האשמתו של שריהביטחון, כאילו התנגדותם של שריהביטחון למפקדי צה"ל לוותור זה ממשלה למחבלים היא שגרמה ל"אסון במעלות. האשמה מעין זו דרושה מידה בתי-הדין של חז"סריאחריות מרושע..."

אולם גם הארץ לא מצא לנכון לפרסם את הקטעים, שבהם הוא רואה את "חוסר-האחריות המרושע".

חוסר אחריות מרושע?

עובדה מועזת היא שבוויכוח על פרשה גוראה זו, נמצא רק אחד מבין 120 חברי הכנסת השמינית שהעזו להצביע בפה מלא על אחריותו של משה

שרי-הביטחון הכושל, משה דיין, יכול היה לעמוד בשבוע שעבר על דוכן-הכנסת ולומר דברים מסמרי-שיער, מאקיאבליים, בנוסח: "...הם בדרך הרגים מישפחה אחת ומישפחה שניה, ואחר-כך רוצים שישלחו אותם לקפריסין או לדמשק, ואנחנו נאמר: לא נעשה את המלחמה על גבם של ילדים?!! ומה יהיה אחר-כך? אנחנו, תמורת פחות ילדים, תמורת נשים וקטנים, לא נשחר גדולים או תמורת נשים וקטנים, לא נשחר נר? נעשה קריטריונים של גילים? כמה נוכל לספל בעצמנו?"

הדברים נאמרו וגרשמו, שחור-על-גבי-לבן, בפרוטוקול הכנסת. פירושם הפשטני המחריד הוא שמשה דיין הציע לאומה בצניגות, בחוסר כל רגש, לשלם במחיר ילדים הנתפסים כבני-הערובה, ובלבד לשי-מור על העיקרון של אי-כניעה לסחטנות. אך גוראה יותר מעצם השמעת רעיון מקפיד-אדם מעין זה, היא העובדה שאיש בכנסת ישראל לא קם לערער ולח"דוק על תפיסה זוועתית זו, שביסוסה רה אינה שונה מזו של רוצחי מע"דות — כי המטרה מקדשת את כל האמצעים, ואפילו הם חיי ילדים.

לא רק הכנסת שתקה. טרוד באימה חדרה שירדה עליו, התעלם עם ישראל כמעט לגמרי מאחריותה של ממשלת-ישראל לכך שהטרגדיה במעלות הסתיימה כפי שהסתיימה. כל אמצעי התיקשורת המשיכו השבוע לעסוק בפרשת מעלות. עשרות מארי-מרים וכתבות, רבבות מילים, מאות תמרי-נות, ליוו את הטרגדיה עד סופה. כל מחלל ויכחול נחקרו עד-תוהו. רק סביב פרשה אחת נקשר קשר של שתיקה: אי-ביצועה של החלטת הממשלה ביום הרביעי, 15-

נס היתה כוונה רצינית בכל הדגים לבצע פעולת החלפה... ואנחנו היינו חודים... ש' הזמן לא הספיק בדינו... לא, למשל, הייתי מכין את המחבלים בשדה התעופה, מוכנים להמראה.

גולדה: את המחבלים שבבית הסוהר? **אריאל שרון:** כן, בהחלט. **גולדה מאיר:** הם היו מוכנים. **אריאל שרון:** גבירתי ראש הממשלה,

לה, הם היו אולי מוכנים בבית הסוהר. בדקנו את הנושא הזה, הם היו מוכנים אולי בבית הסוהר. בשדה התעופה לא עמ' דה קבוצת מחבלים מוכנים להמראה. אני אומר את הדבר הזה. מישור יכול לבוא ולטעון שכלא רמלה קרוב לשדה התעופה לוד, ומישהו יכול לומר שכלא נווה-הציונה גם כן לא יכול לכך רחוק מלוד, ואפשר לה' יגיע לשם בחצי שעה נסיעה, בארבעים דקות נסיעה. אבל ברגע שמדובר בנושא שכל דבר הוא קריטי, ביום שבו כל רגע הוא קריטי, לפי דעתי הדבר חשוב... אני חושב שבנושא זה היה פער בין החזית נכונה של הממשלה לבין רוח הדברים, כפי שבאו לידי ביטוי בשטח.

"בשטח" היה משה דיין. במידים אלה האשים אריק שרון את משה דיין בניסיון מכוון לחבל בהחלטת הממשלה ולמנוע את החלטת הילדים כים באסירים. למעשה, אמר כאן, כי משה דיין החליט מלכתחילה שלא לבצע את החיפוי, ולהניע להסתערות על בית ההספה — תוך סיכון חייהם של כל הידיים.

גם חברי של אריק לסיעה רגזו על הנאום. כי בעצם אותם ימים היה הליכוד כולו עסוק בסחיטת הטיפה האחרונה של תועלת מיפולגת מציירת אשוריה של הס' תה נגד הערבים. הטענה שלא רק הרוצ' חים במעלות היו אחראים לאסון, אלא שגם שר הביטחון הישראלי תרם את תר' מוח לשפיכת הדמים, הביכה אותם. אך כל זה אינו גורע מחומרת האשמתו של האלוף (מיל). שהוא בעל הנסיון הגדול ביותר בארץ בפעולות בלתי-סדירות. העלאת העניין בכנסת לא היתה "הוסרה אחריית מרושעת", אלא דהי' כך — המידוי הנכון והאחראי של תפקיד כבירה בכנסת.

מדוע נגזרו המיכתבים?

בשעה שוועדת-חירוב (עמוס חורב, משה אונא, ארווין שימרון) התלה בי ישיבותיה, הלכו סימניה-שאלה ורבו. מכל סימניה-שאלה, הבולט ביותר תה הוא זה: מדוע לא פירסמה הממשלה את המיכתב שנמסר לה כבוקר עלידי הפיראון, באמצעות הקצינה-החובשת ששוחררה? השבוע נפתרה תעלומה זו, כאשר הובא לארץ הנוסח המלא של המיכתב. המתפר' סם כאן לראשונה (ראה מסיגרת). אם כן הנוסח הזה הוא מדויק. הרי מתברר, כי מאז שעות-הבוקר, לא היה כבר שמץ של ספק לגבי תנאיהם של הפיראון, דרישותיהם ודרך-ביצוען. פירוש הדבר, כי שר' גמור הוא שהפיראון דרשו את העברתם של חלק מן הילדים לדמשק, דבר ש' שיכנע, כביכול, את הממשלה לבי' טר את נכונותה להחלפה.

אבל למרות זאת עלה משה דיין על דוכן הכנסת, ולא היסט לשקר במצח נחו' שה כאילו היתה תביעתם של המחבלים שמחצית הילדים שהוחזקו בידיהם כבני' ערובה יטונו עימם לדמשק.

אמר דיין, על-פי פרוטוקול הכנסת: "הדר' שהם רצו להשתחרר בה — אני רוצה שתדעו — לאחר שהמחבלים המו' צאים מבית הסוהר יהיו בדמשק, ואת ה' טיסמה הם יקבלו רק מדמשק ולא מבר' קרש' ולא מפאריס ולא משום מקום אחר, רק לאחר שהם יידעו שאותם 25 הגיעו לדמשק, ומשם יודיעו להם ברדיו את ה' טיסמה, אל אקצה", והם ידעו שאלה שוחררו, רק אחרי זאת הם יהיו מוכנים. מוכנים למה? הם יהיו מוכנים שיבוא השג' ריר הצרפתי או הרומני או הצלב-האדום או שלושות יחד, ויחד עם חצי מהילדים יושבו אותם איתם במטוס שיוביל אותם לקפריסין או לדמשק, כדי שהם יצאו מפה בביטחון מלא."

השקר בדברים אלה של דיין הוא שה' מחבלים בעצם כי מחצית הילדים יטונו עי' מם לדמשק. ררישה זו לא הועלתה, לא באולטימטום המקורי ולא בי' הוראות שיקבו שגריר צרפת כי' דמשק באמצעות השגרירות הצר' פתית שם. אסורות מעין זו הועלתה

המישפחה הלוחמת לה בלה

מכל האגדות על אחוות-לוחמים ור' רעות מפקדים שליוו את צה"ל מיום הקמתו, לא היתה אגדה ציורית ומלבבת יותר מאשר אגדת התאומים היוגוסלבים: חיים בר-לב ודוד אלעזר. אם היתה איו משמעות שהיא למושג "אחים לנשק", נדמה היה כי היא נבעה משני לוחמים אלה, חניכי קן השומר-הצעיר בזאגרב שביוגוסלביה, שעשו את הקאריירה הצב' אית שלהם בפלמ"ח ובצה"ל זה לצד זה, כשלעיתים קרובות מעביר האחד מהם את תפקידו לשני וכשהאחד נראה רק כיוורשו הטבעי של חברו.

אידיליה נוסח טוידל-די וטוידל-דם זו, נראתה כאילו נולדה או בווימה מראש לצרכי הכתבות העיתונאיות. ארכיוני ה' עתונות הישראלית גדושים בכתבות, ש' נכתבו במועדים שונים לגלגל הודמנויות שונות, המעלות על נס את יחסי הקירבה,

נוק 3 בסיון:

על היחסים

המעוררים

בקצונה הבכירה

של צה"ל

שני חברים, האחד חייל פשוט, השני רב' טוראי... קיבל את השראתו מדמותם של שני "היוגוסלבים" של צה"ל. האגדה היתה יותר מדי יפה מכדי ש' מישהו יעז לנספה. היא היתה גם, כמו כל האגדות, יפה מדי, מכדי להיות נכונה.

הוויכוח על

הירושה

ב ביוגרפיות של הרמטכ"לים הש' מיני ותשיעי של צה"ל ניתן אומנם

בר-לב: הרמטכ"ל דיכא את ראש אג"ם

למצוא כמה פרטים המצביעים על האצ' טלבות בחייהם. אולם נקודות מיפגש אלה לא הולידו מעולם חברות הדוקה או יחסי קירבה מיוחדים, השונים מאלה המקובלים בקרב הקצונה הבכירה של צה"ל. האיי' דיליה לא קיננה מעולם בין שניהם.

נכון ששניהם נפגשו לראשונה כנערים בקן השומר-הצעיר בזאגרב, אבל בר-לב, (או ברצלבסקי) לא היה יוגוסלבי כלל. הוא נולד בווינה, דוד, שנולד בסארייבו, עקר עם משפחתו לזאגרב כשהיה ילד בן שמונה. כשעלו לארץ ערב מלחמת העולם השנייה נפרדו דרכיהם ובמשך שנים לא היה קשר ביניהם.

בר-לב הלך ללמוד בבית-הספר החקלאי במיקוה-ישראל-משם הצטרף ב' 1942 ל-

"החברות העמוקה", "שותפות הגורל" ו-"הידידות הדוקה" בין שני מפקדים בכי' רים אלה, שעשו יחד את הדרך עד לתפ' קיד הבכיר ביותר בצה"ל — תפקיד ה' רמטכ"ל.

כאשר פרש האלוף חיים בר-לב מתפקידו כמפקד גייסות השיריון ב' 1961, היה זה רק טבעי שהוא יוריש את תפקידו לסגנו מאז 1959, דוד אלעזר. זה נראה רק מובן מאליו שבר-לב הרמטכ"ל יקח אליו את דוד, מי שהיה אלוף פיקוד הצפון, כראש אג"ם ויוריש לו בבוא העת גם את נס הרמטכ"ל. כל הסופרליטיבים שיכלו להיכ' תב על אחוות לוחמים, נוצלו עד תום בתיאור טכסי חילופים אלה. לרגעים היה נדמה כי מי שחיבר את תשיר, "היה היו

רק בשעה שלוש אחר-הצהריים, במיברק שהגיע מבוקרשט, ושהל בו כנראה ש' בוש, שכן עמד בסתירה למיברק ברור ומדויק שהגיע מפאריס. אבל, כדי להצדיק את עצמו לאחר מע' שה, ולנקות את ידיו אחרי שההימור שלו נכשל, לא היסט דיין להסתמך דווקא על מיברק משובש זה, שאין בו כדי להסביר מדוע לא מולאו תביעות המחבלים עד לשעה שלוש. עד אז הרי לא היה כל ספק שהילדים כולם ישוחררו בארץ. כדי להגן על עצמו היה משה דיין מוכן לא רק לשקר, אלא גם לפגוע בשגריר צרפת בישראל. אמר דיין בכנסת: "השג' ריר הצרפתי לא היה מועמד רציני לדבר (עם המחבלים). השגריר הרומני היה יותר רציני."

דין ומסתבך בשקרין

ג' המענה שהושמעה הן בפי גולדה מאיר, הן בפי שמעון פרס הון בפי משה דיין, כאילו היו איהבנות לגבי מטרתה של מלית-הצופן וצורת קבל' תה, מתגלה כשקר גמור. לא יכלה להיות כל איהבנות. במיכתב שמסרו המחבלים במעלות נאמר בפירוש, שמלית-הצופן תבוא אחרי הגיעם של האסירים המשוחר' ררים לדמשק, ותשמש לניהול המגעים בדבר הסידורים הטכניים להטסת המחב' לים (בליווי השגרירים) ושיחרור הילדים. משה דיין לא הרגיש, בנאומו כי' כנסת, כי הוא סותר את עצמו וי' מסתבך בשקרין.

תחילה אמר (ציטוט מהפרוטוקול): "הם (המחבלים) לא שינו אף פעם אחת, מה' בוקר ועד שעה שש, שעת האפט, את תביעתם שרק אחרי שהמשוחררים יגיעו לארץ ערבית ומשם ישמעו את הטיסמה בטרנזיטטור, רק אז הם יתנו למישהו להתקרב אליהם. לא רצו לקבל את המ' חבלים שלהם למשאיותם, לא את הצר' פתי, לא את הרומני, לא שום איש, לא הצלב האדום, לפני שתהיה הודעה מדמשק שהמחבלים המשוחררים הגיעו לשם."

אבל כעבור כמה מישפטים שכח דיין מה שאמר קודם, העמיד פני כיבושה והי' תמם (ציטוט פרוטוקול הכנסת): "המחב' לים אמרו שבלי טיסמה שתבוא מדמשק הם לא יתנו, (לשגרירים להיכנס) והשג' רירים לא קיבלו טיסמה. המישרדים בפא' רים ובבוקרשט ניסו לקבל הטיסמה מדמשק ולא קיבלו אותה. לא אנחנו מנענו מהם."

או שמשם דיין חושב שכולם מטומטמים (כפי שהתבטא בהודמנות אחרת השבוע, כשאמר: "צריחות אידיוטיות מטומטמות מכוונות את חיינו"), או שהוא ירד מה' פסים. הוא עצמו אומר שהמחבלים עמדו על כך שסיסמת הצופן תינתן רק אחרי שהמשוחררים יגיעו לדמשק, ואחר מתפלא מדוע לא קיבלו השגרירים את הצופן.

נכון. אין לא אפשרות לדעת אם הפי' דאיון היו עומדים בדיבורם אחרי שיחרור חבריהם. אבל סביר להניח שהם היו עושים זאת, למרות טענתו של משה דיין כי "לאחר שהמשוחררים היו מגיעים לדמשק מי יודע אם לא היתה שורת תנאים שניה בן בפרשה שתי מדינות זרות — צרפת ורומניה — הוא היה נוהר בוודאי מלבצע מעשה-תרמית גלוי, שהיה מקומם נגדו את דעת-הקהל בעולם ואת ממשלות שתי מדינות אלה.

סימן-שאלה נוסף מתעורר בעיקבות טענת החזית הדמוקרטית, שהפיראון מס' ריו לבניה-ערובה ששוחררו שיש' ת מיכ' תבים, לא אחד.

מדוע לא נמסרו המישה המיכ' תבים האחרים לתעודתם עוד כי' בוקר?

מסירת המיכתב לשגריר הרומני יכלה למנוע את איהבנות שנגרמו לאחר-מכן במגעים עם הממשלה הרומנית. מסירת המיכתב לראש-מועצת מעלות יכלה להביא להתערבותו בתוכניתיו של משה דיין. רק אים אחד יכול היה להח' ליש, כבוקר, שלא למסור מיכת' כים אלה. אדם זה היה משה דיין. ההחלטה הזו מצביעה על כך ש' כבר בשעה מוקדמת זו היה מנוי' וגמור עימו להסתער על בית-הספר — וזהו מה' על חיי הידיים.

שקיעתו של משה דיין נעשית בצל הטבח במעלות.

הניחו לאיש, הוא גמור ממילא, אפשר להבין לכאבו. אומרים אלה המנסים להצ' דיק את קשרי-השתיקה סביב חלקו של דיין בטרגדיה הנוראה. השתיקה — כמוה כי' שותפות לאחריות. משום כך אסור לחש' תיק פרשה זו. היא חייבת להיות מבוררת עד תום.

עיים שהינחו את ברילב בבחירתו. החלו לשונות רעות ללחש, כאילו יחסי החברות ההדוקים שלו עם דדו הם שהכריעו את הכף לטובתו.

נכון שמאז נעשו היחסים בין דדו לברילב קרובים יותר, אבל הם לא הפכו לזוג תאומי סיאם. שניהם הם אנשים השונים זה מזה בסמפרמנט האישי שלהם, בתפישות העולם, ואפילו במחשבה הצבאית שלהם. מה שמשותף לשניהם היא העקשנות. אולם בעוד שברילב הוא עקשן מופגן, מוגדרת העקשנות של דדו כ"עקשנות עם חיוך" שאינה מגיעה אף פעם לידי עימות גלוי.

בשנות שירותם המשותפות בפיקוד הי-עליון של צה"ל נוצרו בין דדו לברילב יחסים של הערכה הדדית כחייל אל חייל. כל אחד מהם העריך אצל חברו את הסגור לוח המקצועיות שלו. אבל אף פעם לא הפכו יחסים אלה ליחסי חברות של ממש. הם לא היו בני-בית זה אצל זה, ורק לעיתים רחוקות היו מזדמנים למסיבות זה בבית זה.

אבל גם יחסים קורקטיים מעין אלה התערערו בתקופה בה כיהן ברילב כרמטכ"ל ודדו אלעזר, שהיה אלוף פיקוד הצפון, עבר להיות ראש אג"ם במטכ"ל — התפיד השני בחשיבותו בצה"ל, המשמש בדרך כלל כקרישקפיצה לתפקיד הרמטכ"ל.

אחת התכונות, שירכיבו של ברילב מציין

פלמ"ח. דדו הפך להיות מיום עלייתו לארץ לחבר קיבוץ. תחילה בשעריה העמקים. אחר כך בעמיר, משם עבר לעין-שמר ואחר כך לכפר-מנחם. כשהתגייס דדו, הצעיר מברילב בשנה אחת, לפלמ"ח ב-1946, כבר היה ברילב מ"פ ומפקד קורס המ"כים של הפלמ"ח בג'וערה.

במלחמת העצמאות פקד ברילב על הגייסות השמיני של הפלמ"ח בחטיבת הנגב. דדו לחם בגדוד הרביעי, בחטיבת הראל, שנלחמה באזור ירושלים. גם בשנים הבאות לא היתה כל קירבה מיוחדת בין השניים, לכד מהעובדה ששניהם היו קצינים בצה"ל. במיבצע קדש היו שניהם מפקדי חטיבות. אבל בעוד שברילב פקד אז על חטיבת שיריון, היה דדו מח"ט חי"ר.

למעשה מתחילה הקאריירה שלהם להציג טלב רק בשנת 1957, כשברילב היתמנה למפקד גייסות השיריון ודדו, יחד עם קצינים בכירים מעולים אחרים של החי"ר עבר הסבה לשיריון והיתמנה כמפקד חטיבת שיריון.

אז רק התחילה העבודה המשותפת של שניהם והם למדו להכיר איש את רעהו מקרוב. אבל גם היכרות זו נישארה בתחום יחסי העבודה בלבד ולא היו עימה שום יחסי חברות אישית קרובה, שהומצאה רק שנים לאחר מכן.

זה קרה ב-1961. ברילב עמד לפרוש מתפקידו כמפקד גייסות השיריון ובצה"ל התפתח ויכוח מי יירש את מקומו. שני מועמדים נלחמו על התפקיד. אחד מהם היה דדו. השני היה ישראל ("טליק") טל, שיחד עם דדו הצטרף אף הוא ב-1957 לשיריון.

היתה מסורת בגייסות השיריון, על פיה מי שעומד להתמנות כמפקד הגייס, חייב לשרת קודם בשני תפקידים: מפקד חטיבת השיריון מספר 7 וסגן מפקד הגייס. גם דדו וגם טליק עברו את שני השלבים, אבל בסדר שונה. טליק היה קודם סגן מפקד הגייס, אחר כך פקד במשך שנה על חטיבה 7. כאשר היתמנה יצחק רבין כראש אג"ם הוא לקח את טליק להיות סגנו. דדו פקד על חטיבה 7 לפני שהיה מנה ב-1959 כסגן מפקד הגייס.

סביב הבחירה בין שניהם נוצרה או מחלוקת חריפה בצה"ל ובמערכת הביטחון. סגן שר הביטחון, שמעון פרס, וראש אג"ם, יצחק רבין, תמכו במינויו של טליק. התנגדו להצעתו של ברילב למנות את דדו. שהיה סגנו, למפקד הגייסות. ההתנגדות לדדו היתה לא במעט התנגדות פוליטית. מבחינה מפלגתית לא היה דדו כשר למהדרין. הוא היה חבר קיבוצי השדמריה העיר בעבר, מוזהה עם מפ"ם, נשוי לבת עין-שמר.

מי שהכריע במחלוקת היה הרמטכ"ל דאז, צבי ("צרה") צור, שהעדיף את דדו. טליק נאלץ להתמנות שלוש וחצי שנים נוספות עד שקיבל לידי את גייסות השיריון.

באותו ויכוח מר שהיה נטוש אז, נעוצים שורשי היחסים המעורערים בין צמרת הפיקוד הבכירה של צה"ל בעתיד. טליק לא שכח לברילב את העדפתו של דדו, נטר לו מאז איבה. "לטליק יש זיכרון של

האגדה: ברילב ודדו. מפקד הגייס וסגנו

לטעון שהוא יכהן שנה חמישית כרמטכ"ל. לא היה לו שום עניין שאישיותו של דדו, המיועד לרשת את מקומו כרמטכ"ל, תלחץ אותו ותאלץ אותו לפרוש בתום השנה הרביעית. הוא רצה להישאר המפקד העליון והבלעדי של צה"ל עד לשנה האחרונה.

בסופו של דבר פרש ברילב אחרי ארבע שנות כהונה, בינואר 1972, אחרי שהובטח צירופו לממשלה עוד לפני הבחירות. אז לא היה איכפת לו כבר להמליץ על דדו כיורשו. אבל ה"דיכוי" האישי של דדו עד אז, הוא שעירער את היחסים בין שניהם.

שמחה

חד-סיטרית

בניגוד למיזחמות הפרטיות בין אנשי המישפחה הלוחמת של צה"ל, לא הגיעו היחסים המעורערים בין דדו לברילב מעולם לידי גילוי פומבי. הם שמרו בתוכם מה שהיה להם האחד כלפי השני, וכלפי חוץ גילו רק את יחסי ההערכה המקצועית הקיימים ביניהם.

כאשר פרצה מלחמת יום-הכיפורים ור חיים ברילב גויס משולחן הממשלה לסייע לרמטכ"ל לפקד על שתי החזיתות, ולשמש אחר כך כנציגו בפיקוד הדרום — לא רק שדדו לא ראה בכך פגיעה בסמכותו, אלא שהוא אף שמח על כך, מתוך הערכת כושרו של ברילב כחייל מקצועי.

קשה לומר ששמחה זו היתה דו-סיטרית. "הידידות העמוקה" של ברילב לדדו לא

דדו: הערכה מקצועית כחייל אל חייל

הגיעה לידי ביטוי דווקא בשעה שהוא היה זקוק לה יותר מכל. היה זה כאשר נקרא דדו אל ישיבת הממשלה, ביום בו פורסמו מסקנות דו"ח הביניים של ועדת אגרנט, ודדו נאלץ למסור את התפטרותו לממשלה.

לגולדה היו מילים חמות לדדו. יצחק רבין הציע להחזיר את הדו"ח לוועדה, בשל ההתעלמות מאחריותו של שר-הביטחון. יגאל אלון ליווה את דדו באופן הפגנתי עד למכונית שהמתנה לו בחוץ.

רק חיים ברילב, האח הבכיר בצמד הי-תאומים היוגוסלבים האגדי, שתק.

שהיתה מתפרסמת בעתונות כתבה שהיתה מציגה את שניהם כצמד-חמד, היה הדבר פוגע בדדו. הדברים הגיעו עד לידי כך שפעם אף הפציר בעתונאים לחדול מ"תאווה נלבבים אלה."

יודע-דבר מעריכים כי מאחורי יחס זה של ברילב כרמטכ"ל לראש אג"ם היו חשבוניות אישיים. לברילב היו תוכניות להיכנס לחיים פוליטיים. הוא חשב להשתלב בחיים הפוליטיים לקראת הבחירות של סוף 1973. לשם כך תכנן פרישה לחורש דש ינואר 1973. בתום חמש שנות כהונה כרמטכ"ל ולא אחרי ארבע שנים כמקובל, עד לרגע האחרון ממש המשיך ברילב

נים בו לגנאי, היא התכונה לדכא את כל אלה המשרתים סביבו. תכונה זו פגעה בדדו בשנים בהם כיהן כראש אג"ם. בעוד שבדרך כלל מקובל שהרמטכ"ל וראש אג"ם מופיעים תמיד כזווה, לא רצה ברילב להתחלק עם דדו — שהוא שבחר בו כראש אג"ם — בהילת הפיקוד על צה"ל.

הוא לא הירבה לשתף אותו, מעבר לנדרש, בהופעות בפני גורמים חוץ-צה"ליים, כמו הממשלה, ועדת-החוץ וה-ביטחון או העתונות. לדדו היתה הרגשה שברילב נמנע במתכוון להציג אותו כיורש שו המיועד לתפקיד הרמטכ"ל, בכל פעם

פיל", אמר אחד המעורבים באותו ויכוח, "הוא לא שוכח שום דבר. הצרה היא רק בזה, שאם הוא צריך לזכור דברים טובים ודברים רעים, הוא מעדיף לזכור את הדברים הרעים."

חשבוניות

פוליטיים

מ אז אותה פרשה נולדה האגדה על הידידות הגדולה בין ברילב לדדו. בעוד למעשה היו אלה שיקולים מקצרי

יהודים, מין ופוליטיקאים

היהודי

מארי ז'וזף נאט, השחקן
נית הטובה ביותר של
הפסטיבל, עם בנה דויד ובסרט הדי
הנשף, זיכרונות של בעלה הבמאי מישל
דראה, מימי הכיבוש הנאצי בצרפת.

הם הודיעו. היא עתידה להופיע במהלך
הפסטיבל. השמירה הוגברה, כמובן.
הרגש הושם, כמובן, על הערב בו הוצג
אבו-אל-בנאט (שהיווה הפתעה נעימה
מאוד משום שהתגובות לסרט היו חיוביות,
והוא היה הסרט החביב ביותר על קהל-
הצופים במשאל שנערך במקום), ובמסיבה
שערכו הישראלים לאחר-מכן. לא קרה
דבר, אבל העצבים נשארו מתוחים מאוד.
עד ליום-הסיום של הפסטיבל נדמה היה
כי כבר לא יקרה דבר, אלא שדווקא אז
החליטו המתנגדים להציג שני סרטים
אסורים, ששניהם טיפלו בבעיית ההסלות
המלאכותיות, האסורות בצרפת. האיסור
לא היה של הצנזורה אלא של משרד-
המשפטים — וזאת, משום שבעיית ההפי-
לות עומדת להצבעה, והסרט יהא עשוי

פסטיבל-הסרטים ו-27 בקאן החל
בסקנדאלים, שעוריות ומחאות, וכך
הוא גם נגמר. לגבי פסטיבל, שהכל הסי-
כיו כי איכות ברמת הסרטים שהוצגו
בו, היו הפעם האירועים וההתרגשות
שמסביב גדולים במיוחד.
עוד קודם שעלה המסך, האשימו את
המנהלים כי בחרו לתחרות סרטים מסוג
ב', שחרגו מן המקובל, והסכימו להציג
סרטים שכבר הוצאו לשוק בצרפת, ובכלל
— על כך שהם מנהלים את הפסטיבל על
טהרת המיסחר, ולעזאזל האמנות.

צל"ש: לשארל בואי

הערבי

לכל האחרים קוראים עלי, סרט גרמני שזכה בפרס-הביקורת, על
פועל ערבי, גבר במיטב שנותיו, הנושא לו, מתוך אהבת-אמת, אשה
גרמניה מבוגרת ממנו בשנים רבות, מתאר את גורלם של פועלים ערביים בגרמניה.

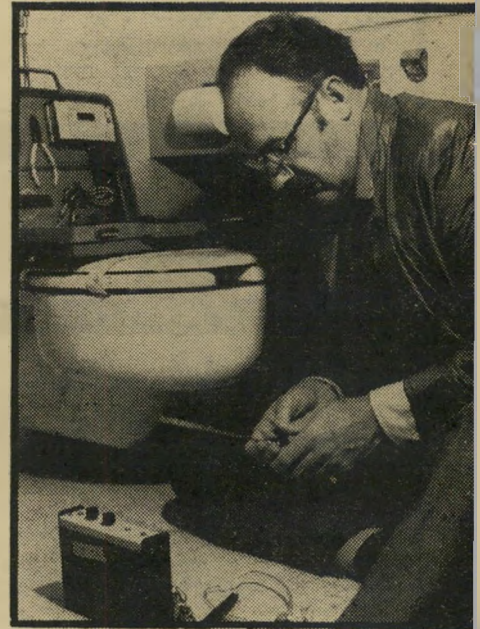
פרט לכך, עם כל הרצון הטוב להזי-
דות עם המוחים, יש לזכור כי פסטיבל
קאן, הוא למעשה ארבעה פסטיבלים ב-
תוך מסגרת אחת: האחד התחרות הריש-
ית; השני — סרטים המוצגים על-ידי
הנהלת-הפסטיבל, מחוץ לתחרות; השלישי
— שבוע המאורגן על-ידי איגוד מבקרי-
הקולנוע, והרביעי — שבועיים של איגוד
הבמאים, כולל פרספקטיבה על במאים
חדשים בצרפת. נוסף ליריד, בו מוצגים
מדישנה מאות סרטים.

המישטרה

בפעולה

ההנחה הרישמית שולטת רק בי-
שתי המיסגרות הראשונות, והעובדה
שגם במיסגרות האחרות לא הגיעו אל ה-
בד יצירות-מופת מוכיחה שיש משוה ב-
טענות של מורים בסי, מנהלו של פס-
טיבל קאן, אשר הצהיר קבל הפסטיבל
כולו, כי "מיספר הסרטים בעולם הוכפל,
והרמה ירדה למחצית".

אך בבעיות האמנותיות לא תמה הפרי-
שה. המישטרה המקומית נאלצה אף היא
לעבוד שעות נוספות. תחילה, כבר באחד
הערבים הראשונים הגיעה אוהרה של
פלסטינים, כי בדעתם לפוצץ קצת את
האולם הגדול של הפסטיבל, לצורך מחאה.
פצצה אומנם לא התגלתה, אבל, כפי ש-

ג'ון הקמן בתפקיד בלש
פרטי, המאזין ומקליט
שיחות עד שהוא ניתקף ייסורי-מצפון.

ארי לילה ולילה

הפרק השלישי בסיפורי-החשק
של פאזוליני, אלף לילה ו-
לילה, הוא חג לכל חסידי ומעריצי האנטומיה הגברית, שעל חלקיה

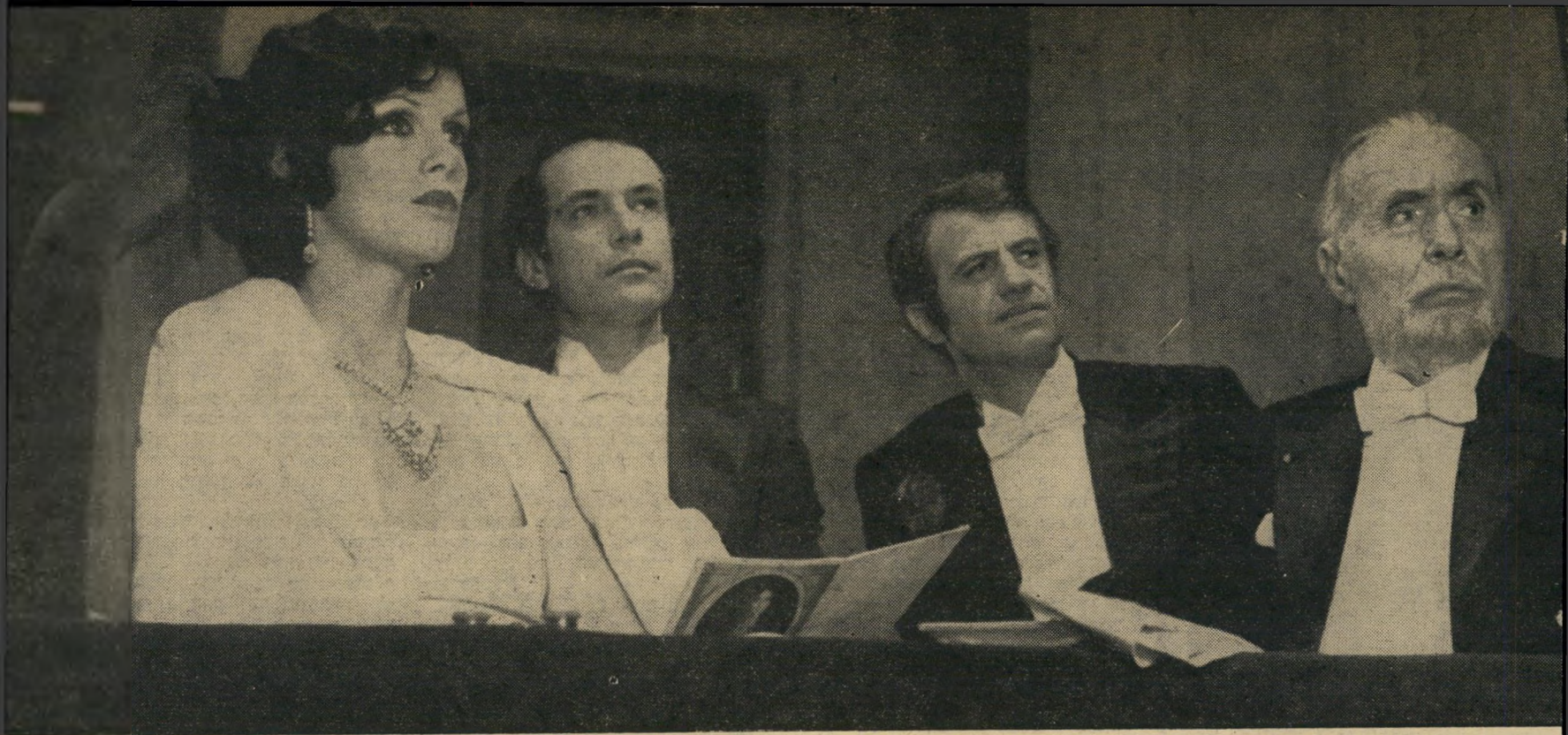
להיחשב כהשפעה מכוננת על דעת-הקהל.
המישטרה הגיבה מייד. אולם-הקולנוע
פונה בכוח, כמה אזרחים נפצעו, מפסקת
מישטרה אחד נקע את ידו, ובחזית ארי-
לילה הפסטיבלים התארגנה הפגנה, אליה
הצטרפו גם כוכבי-הקולנוע, בראשם
מישל פיקולי.

למחרת, שעה שחברי-השופטים התכונן
להכריז על הפרסים, אירגנו עושי הסרטים
האסורים מסיבת-עיתונאים והפגנה, בשעת
שידור חי של הטלוויזיה מן המקום, והי-
שידור הופסק מייד. אולם, לזכות פיקו-
חם של האחראים לפסטיבל ייאמר, כי
השיגו היתר מיוחד להקרנת הסרט, מי-
פריס, ועוד באותו ערב הציגו אותו. בפני
קהל משעמם, שציפה לסנסציה גדולה
הרבה יותר ממה שראה על הבד.

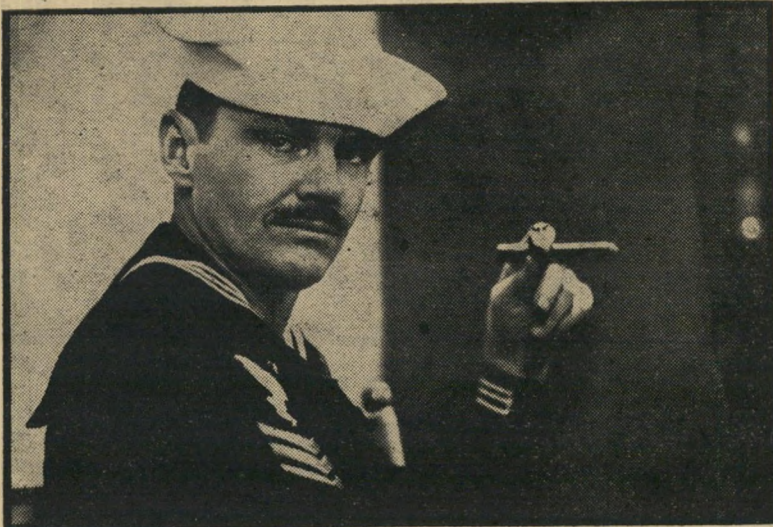
קשה לתאמין, אבל היו בקאן גם סרי-
טים, ובכמות כזאת, שאותביקולנוע אמרי-
תי יכול היה לצאת מן הדעת. עדי-כדי

מ.זעכבת המצלמה ו-
יאהבה האמיתית ש-
מקשת, היישר אל
כך קשה היה לבחור ביניהם. בקווים כלליים,
היה כי שלושה נושאים מעסיקים כיום במיוחד
יוצרי הסרטים: הפוליטיקה, בלעדית איאפשר, ו-
שהוא כבר מרכיב מובן-מאליו בכל סרט, ו...היה
הרדיפות שהיו מנת-גורלם, והלקחים שיש להסיק
הסרט שקיבל את הפרס הראשון, והיה באמת, ו-
ביותר מכל אלה שהוצגו בתחרות, היה השיחה
פרנסים פרד קופולה (הסנדק). הסרט, המספר על
פרטי שמקליט באמצעים אלקטרוניים מתוחכמים ל-
בין גבר לאשה, ואחר כך נתקף נקיפות-מצפון ל-
שרות כי שיחה זו עלולה לעלות בחיי אדם, א-
הנושא כולו מדיף מניחוחות וואטרגייט. הציון
משתמש הבלש זהה לזה של הבית הלבן, ולאורך
הסרט עוברת כחוט השני תחושת איבוד תסריט
ועירבוב אוזניים קשובות נעלמות בניהול הכל
והפוליטיקה של העולם.

הבלש

ה, על הופעתו בצד ז'אן-פול בלמונדו ואני דיכרה, בסרט על הנוכל סמאויסקי

המלח ג'ק ניקולסון, השחקן הטוב ביותר בפסטיבל, כמלח קשוח ומנוסה בסרט המשימה האחרונה. מוטל עליו להוביל טירון לכלא, אך הוא סוטה מהדרך כדי להעניק לאסיר את חניגתו האחרונה לפני שיוכנס לתקופה ארוכה לכלא.

מניה מזדקנת. גם אם הטיפול בנושא לא היה מעודן ביותר, הגה עצם הנגיעה בו הלהיבה את הביקורת. ועוד פוליטיקה, בלי קץ. נשים המ' חפשות זהות (נושא פופולרי ביותר) בי' אריקה מינור השווייצר; אשה מדרום איטליה מול המוסר הצפוני בפשע האהבה האיטלקי קריאות-תגר מהפכניות דרום אמריקאיות מלאות-דמיון, תנופה וצבע נגד המשטרים הרקובים שם, בהארץ ה' מובטחת מצילי או בלי' הדחלילים ה' הברזילאי, סרט רומני מרשים בשם מעבר לחולות, אפופיה של רומניה בשנות ה' 30 וה' 40, שמוסר-ההשכל בו: "הצטרף ל'

מאת

דן פיינרו

מיפלגה — כי אין דרך אחרת לאושר? לבבות ומחשבות, סרט תיעודי יוצא-מך הכל, המסכם את כל מלחמת וייאט-נאם, הגורמים לה, וחוצאותיה, ולבסוף — שתי פנינים.

האחת — סרט שעשה הצרפתי ברבט' שרדר באוגנדה, הנקרא אידי אמין דוה, דיוקנו של השליט יוצא-הדופן ביותר, בי' עולם של שליטים יוצא-דופן. במהלך הסרט, שנעשה בהדרכתו של אידי אמין, מראה הגנרל גם כיצד צריך לכבוש את הגולן, ומפעיל לשם כך את כל צבאו, מסביר שהמהפכה החלה בארצו, יחד עם עלייתו לשלטון, ומשליך אל המצלמה פניני-מלל ביד רחבה. זוהי הקריקטורה המוחלטת של הפוליטיקה בת'ומנגו, כי אידי אמין משתמש בכל המונחים המהפי' כניים המקובלים, והם מקבלים, מפיו, את המשמעות המגוחכת ביותר.

המין

עדיין חי

סרט תיעודי שני, מוצלח לא פחות, הוקדש לאיידור פרנקלין סטון, הי' עיתונאי היהודי מואשינגטון שהיה תביב ההנהגה הציונית באמצע שנות ה-40, כש' התלווה לאוניית-מעפילים וסיפר את רש' מיו בספר, אולם מאז התרחק בהתמדה מן הקו המוצהר של ממשלת-ישראל, הפך מנודה בעיניה, כאשר פירסם לאחר מלחמת ששת הימים התקפה על מדיניות הכיבוש הלאומנית של המדינה. הסרט, נוגע לצד אחר באישיותו, סטון, שגוהר ללא עבודה בתקופת מק קארתי, הוציא במשך 19 שנים, בכוחות עצמו, וללא כל עזרה מן החוץ, שבועון אשר הרתיח את וואשינגטון בדעות שהביע ובמסקנות, הנכונות אבל הבלתי-רצויות, (המשך בעמוד 22)

בה גלויה. לנשים, בסרט הזה, יש שכל ואילו ת רק בליבות הגברים, והם קולעים אותה כחץ טרה. מתן הפרס לסרט התקבל בשריקות בוז.

צבים הפוליטיים בספרד בעשרות השנים האחרונות. ואילו אכספרס לשונרלנד, סירטו החדש של סטיבן (דואל) שפילברג, שקיבל את פרס התסריט, והיה ליכאורה הרפתקאות-מתח על אסיר נמלט ורעייתו, החוטפים מכונת-מישטרה עם השוטף ש' בתוכה, היה גם הוא התקפה על המימסד הבלתי-אנושי, שבסופו של דבר מביא להרג, גם כאשר אין הפרטים שבתוכו רוצים בכך.

אלא שאלה היו כאין וכאפס למול סרטים פוליטיים מפורשים בהחלט, כמו פרקים מתולדותיה של שיפחה, סרט גרמני ש' הוקדש כולו, בצורה קיצונית ובלתי מאוז' נת, לקיפוח החברתי של האשה המחפשת זהות עצמית, או לכל האחרים קוראים עלי, סרט גרמני נוסף, שזכה בפרס הבי' קורת, המתאר את גורלם של פועלים ער' ביים בגרמניה, תוך תיאור נישואיו של סעל כזה, גבר במיטב-שנותיו, לאשה גר'

חיי ההומואים פרקים מתוך חייו הסוערים של הצייר ההומוסקסואלי האופנתי, דיוויד הוקניי, ועל השפעתם של חייו אלה על יצירתו. תמונה זו, הופכת בצילומי הסרט הכתם הגדול, מחוויה חיה לציור נע.

(המחשף ממעמד 12)

המבולעני, נראית לו כתימרון של צבא עות'מאני, מאחר שהישראלים כבשו את המבולעני, כביכול, אחרי שכבר הושגה הפסקת האש.

לכן היה קשה לאסד להסביר לציבור שלו מדוע הוא מסכים להפרדה, המשאירה שטח סורי רב בידי ישראל. קריהתבונה של ממשלת דמשק: זהו רק צעד ראשון, בדרך לשיתוף הרמה כולה בדרך שלום. קו סופי. והנה בא משה דין, בשידור טלוויזיה בליל-שבת, וכאילו התכוון לחסום דרך זו בפני אסד.

הכרזת דין: אחרי הסכם הפרדת-הכוחות לא יבוא עוד הסכם נוסף. הסורים לא יסכימו לקו שישאל תציע, וישראל לא תסכים לקו שהסורים יציעו. כלומר: קו הפירוד-הכוחות הוא הגבול הסופי בין ישראל וסוריה.

קטע זה שודר בטלוויזיה שלוש פעמים — פעמיים באותו ערב, ופעם נוספת במוצ"ש. אולי מטעמים. האם עשה דין את הדבר במתכוון, כדי לפוצץ את ההסכם? כימעיט-גמור? האם רצה בדרך זו להאריך את תקופת כהונתה של ממשלת המעבר, שבה הוא מכהן — מתוך הנחה

השלום באו מאות חברי-קבוצים. באסיפה האחת נאמו ראשי הליכוד, על חמש חטיבות. באסיפה השנייה נאמו ראשי תנועות השלום, על פליגיהן השונים. ראשי האסיפה הראשונה הטיפו נגד ה"נסיגה מהקו הסגור, והזכירו בפני מוזימיותיו של הנרי קסינג'ר, ראשי האסיפה השנייה העלו על נס את חשיבותה של הפרדת הכוחות, ושיבחו את קסינג'ר. קרא ח"כ מאיר פעיל: "הקצינו משהו הצדדים משתפים פעולה, כדי לסכל את השלום!"

אמר אורי אבנרי: "אם אומרים אי-בין השלום שקסינג'ר הוא יהודון, נענה להם: כולנו יהודונים! כבוד הוא להיות יהודון! אבל קסינג'ר לא יעשה את העבודה שלנו. הבה יהיה כל אחד מאיתנו קסינג'ר בזכות עצמו!"

סיכום האלוף (מיל.) מתי פלד: "המאבק למען הפרדת-הכוחות הוא רק צעד ראשון. אחריו יבואו מאבקים גורליים עוד יותר. על מתנה-השלום להתאחד כדי להיות מור כן להם!"

מי שווה יותר? חיש מהר נסתבר שבאיראן אמנם הכל שווים — אבל מתנגדיה השלום שווים יותר.

הפגנת השלום בכיכר העירונית כולם שווים, אבל...

שלא תקום ממשלה חדשה עד להשגת הסכם? או שמא כבר לא איכפת לו דבר, והוא מדבר מבלי לחשוב? תהיה התשובה כאשר תהיה, די היה בי הצהרה זו, ובבעיות הסוריות הפנימיות, כדי ליצור שיתוף חדש בדרך ספונטנית של קסינג'ר. המשא ומתן, שנראה כגמור, התאריך שוב. אנדריי גרומיקו הוזעק לדמשק. קסינג'ר עצמו נתן אוליטימטום סופי: אם לא יסתיים הכל עד יום ג', הוא יחזור סוף-סוף לאמריקה. אחרי התרוצצות של 31 יום.

הרמז הברור: או יימשכו המגעים בו-שניגטון, ושם יופעל על הצדדים להחץ הכבד ביותר בדרך אוליטימטיבית.

הפגנות

הערב בו כבו האורות

שתי האסיפות רמו בכל, אבל היה ביניהן הבדל: אחת דגלה במילחמה, השנייה בשלום

האורות הציבעוניים בכיכר-העירונית בתל-אביב כבו. יום לפני-כן האירו בשלל-צבעים עליו את המשיטת רחבי-הידיים. למחרת היום גדלקו שוב במלוא הדרם, אך ביום החמישי בערב שררה במקום אפלה. יום לפני כן ערכה מפלגתו של צייץ, עצרת-המונים במקום — בגד הפרדת הכוחות ברמת-הגולן. ביום החמישי נערכה באותו המקום אסיפה נגדית — בעד הפירוד-הכוחות. יד נעלמה בערייתו של צייץ, סגרה את מתג החשמל. "כולנו יהודונים!" שתי ההפגנות היו דומות בהיקפן — כאלפיים איש בכל אחת. ההרכב היה שונה במיקצת — לא-סיפת הליכוד הביאו אוטובוסים שכורים לידים משכונת התיקווה, ואילו לאסיפת

מורדות העירייה ונעו לכיוון בנין המוצר צה. בבתי-הספר ניתנה הוראה להפסיק את הלימודים והמורות פתחו יחד עם הילדים בריצה מבוהלת לעבר הבתים. השמועה שעשתה לה כנפיים אמרה ש"חוליית מחבלים חדרה שוב לעירייה, מסי תתלת באחד המיקלטים הציבוריים.

רק אחרי שראש-המועצה אלי בן-יעקב, בליווי אלוף (מיל.) רחבעם (נגדי) זאבי, שהתנדב לסייע לפתור את בעיות הביטחון בעירייה, נטלו נשק ופנסים וירדו בעצמם למיקלט, נרגעו הרוחות.

בהיעדר מחבלים הופנה זעם ההמון כלפי הכפר הערבי השכן, תרשיחא, ש"למעלות ולו יש מועצה מקומית משותפת. ריקוד על שתי חתונות.

מיספר אחרי הטבח כבר התקבצו מיספר חמומי-מוח בעירייה וניסו להפנות את הזעם הציבורי כלפי השכנים הערבים. תביעותיהם הסתכמו בסיסמא אחת: "הפרדת כוחות בין מעלות ותרשיחא." מה שלט שעל בנין המועצה המשותפת מעלות-תרשיחא נמחקה המילה תרשיחא. שלט נוסף הושם מתחתיו: "הכלילו את מעלות בהפרדת הכוחות." איש מחברי המועצה לא טרח להסירו. שלט של סגן ראש המועצה הערבי מתרשיחא, ג'מיל נאחס, הוסר מעל דלת משרדו. וביוזמה פרטית החלו להתבצע פעולות איבה כלפי תושבי העירייה הערבית הנמצאת במורד העירייה מעלות.

לכאורה היו אלה תוצאות של זעם מובן וטבעי. אלא שלא מעט אינטרסים מפלגתיים נבחו בקולות הכלליים. שכן בראש תובעי ההפרדה התייצבו בצלאל דהאן, מנהיג הליכוד במעלות, ואלי בן-יעקב, ראש-המועצה מטעם המערך.

למעשה היה אלי בן-יעקב צריך לעמוד בראש המתנגדים להפרדה. ההפרדה עבורו פירושה קץ הקאריירה שלו כראש המועצה. שכן הקואליציה שלו במועצה המורכבת מ-11 חברים, מבוססת על תמיכתם של שני הנציגים הערביים של תרשיחא במועצה.

תושבי תרשיחא מהווים אמנם שליש מקהל הבוחרים של המועצה המשותפת, ובמועצה הקודמת אף היו להם ארבעה נציגים. אולם מאחר שהם הלכו לבחירות ברשימות עצמאיות, בשל ריב חמור לות, לא עברו כמה רשימות את אחוז החסימה. שני הנציגים שנבחרו למועצה האחרונה, נאחס וחליל דקואר, תמכו בבן-יעקב והביאו לבחירתו.

אבל בן-יעקב ידע כי ברוב תושבי העירייה אחוז היסטריה ואם ישאיר את תביעת ההפרדה לנציג הליכוד, יאבד תמיכה ברחוב היהודי. לכן בחר לרקוד על שתי חתונות. מצד אחד התייצב בראש תובעי ההפרדה ואילו לסגנו הערבי הציג: "שב בשקט עד שתשמע ממני." איך ניצל דין? ערביי תרשיחא נפגעו עד עומק נשמתם מיחסם של שני ניהם ממעלות. אמר חבר המועצה חליל דקואר: "לא רק שהודעו לנו ממה שקרה במעלות, אלא הבענו בשם כל הכפר את הדו-ענות מהמקרה הטראגי. ואף היינו מוכנים לעזור ככל שנידרש. עכשיו חושבים אותנו לאויבים."

עתה נעשים מאמצים לפייס בין תושבי מעלות ותרשיחא ולהביא לחידוש הית"ס ביניהם. אלא שהמתיתות החדשה בגליל פגעה במאמצים אלה. הם יחודשו כנראה רק אחרי שירגעו הרוחות.

והרוחות עדיין סוערות במעלות. הבטחות העזרה שניתנו מייד אחרי הטבח אינן מתממשות כפי שציפו. הורים רבים חוששים לשלוח את ילדיהם לבתי-הספר. מכל הפסיכולוגים והפסיכיאטרים שהוב"טחו להישלח למעלות כדי להרגיע את הילדים, הגיע רק אחד, ד"ר אריאלי מ"תל-השומר, שהגיע ביוזמה פרטית.

כאשר נערכה בשבוע שעבר אספה לחללי הטבח במעלות התכוננו כמה משימות וצעדיי מעורר קבלת-רעיון קול-נית לשר-הביטחון משה דיין שעתיד להחשיף תהף בטכס. אבל דיין ניצל בנס. הוא עצמו הופתע שלא נתקל בקריאות בוז מה שדיין לא ידע הוא שרק סיבה טכנית הצילה אותו מקריאות גנאי לפניו נשא דברים באזכרה ראש-המועצה, אלי בן-יעקב. כמה מהתושבים החלו להטיח בו האשמות קולגיות על אחריותו למחול הביטחוני בעירייה. המישרה מיהרה להור ציא את המפריעים מהאולם. הבטיחה להם לקיים פגישה בינם לבין בן-יעקב ודיין. כשהגיע תורו של דיין לדבר, כבר היו כל המיעדים להסריע לו, בחוץ.

מעלות

שערים לעזאזל - השכנים

אינטרסים מפלגתיים

תורמים לליבו יצרים

בין מעלות לשכנתה הערבית

תרשיחא

"יש מחבלים במיקלט!" פשטה השמועה ברחבי מעלות. שבוע אחרי הטבח בבית-הספר בעירייה הגלילית, אחוזת הפאניקה מחדש בתושביה. המועצה המקומית פירסמה גילוי דעת שקרא לתושבים להתנדב למשמר ה"אורח" ותבעה מהמוסדות לחלק נשק ל"תושבים. התושבים הבינו מכך כאילו מתחילים לחלק להם נשק. אולם כשהתדפקו על דלתות המוסדות הסתבר להם כי לא ניתן לתת נשק לכל מבקש.

כאשר הוכרו השבוע על מצב כוננות בכל רחבי הגליל בעקבות ידיעות על חדירת חוליית חבלנים חדשה מגבול לבנון, נסערו הרוחות מחדש בעירייה. תושבים מבוהלים נטשו את בתיהם שבי

* מרי, מוקד, הפנתרים, "בכלי-זאת-מערך" והאגף המתון של מפ"ס. נאמו אורי אבנרי, דן כהן, שלום כהן, בועז עברון, יגאל עילם, מתתיהו פלד, מאיר פעיל, יאיר צבן, אליעזר רונן, ח"כ ר"צ מרשה פרידמן, ש" היתה אמורה לנאום, לא הופיעה.

הכלה: תיקווה

החתונה

ע"י כריכת ההזמנה לחתונה היה מצוי יור זוג מאוהב, הוא בחליפה והיא בגדי כלולות לבנים, כשעל פניהם נסוך אותו אושר השמור רק לחתן ולכלה. בגוף ההזמנה בישרו ההורים המאושרים כי תיק"וה וקלוד נישאים.

תאריך החופה, שהיתה צריכה להתקיים, אם ירצה השם, נקבע ל-16 בינואר 1973. עשרות רבות מידידי מישפחותיהם של קלוד ותיקווה קיבלו את ההזמנה, ושמחו בשימחת חוג הצעיר. דירה נשכרה ורוי הסה, מתנות נרכשו, ועוגת-החתונה הוזמנה, בגדים נחסרו.

אולם שישה ימים לפני מועד החתונה, הודיעה הכלה לחתן: "אנחנו לא מתחתנים!"

דברים כאלה אומנם קורים, אך לאחר שהחתן מיצה את כל האפשרויות לבטל את רוע הגזירה, לאחר שהתחנן, בכה, איים והטרד, ואילו אהובתו עדיין עמדה ב"מרייה, החליט קלוד פרפרה, כי הוא לא יניח לכלה להתפרפר. הוא פנה לאחד מ"עורכי-הדין הידועים בבאר-שבע, הגיש לבית-המשפט תביעה נדירה ביותר: תביעה על הפרת הבטחת-נישואין של גבר כנגד אישה.

רומן בין תיקווה שבת לקלוד פריסה תחל כחמישה חודשים לפני ה"תאריך בו עמדה החתונה להיערך.

אחותו של קלוד פגשה בבחורה, והיא ליסה כי היא ראוייה לאחיה. היא ערכה ביניהם היכרות, וכך נוצר הקשר בין בני חוג הצעיר. קלוד, העובד כאורח בשק"ם באל-ערש, היה נפגש עם אהובתו מדי יום שישי, כאשר היה מגיע הביתה ל"חופשה.

מספרת תיקווה, נערה בת 22 בעקרת גוף חטוב, שיער שחור, בת להורים יוצאי-איראק.

כנ" בערב הראשון הוא הציע לי נישואין.

לא רק שהוא הציע לי נישואין, אלא ש"רצה גם שאני אלך לבג שלי, ואעשה לו הלוואה.

להלוואה לא הסכמתי, אבל לנישואין הס"כמתי. לא הבנתי כל-כך למה הוא ממחר, אבל חשבתי שככה זה נהוג.

הנשואין התפוצצו

בגלל שני

כסאות מואלם

כעבור כמה שבועות הגיעו ההורים שלו או הרגשתי כי משהו לא בסדר אצל קלוד, אבל חשבתי שעם החתונה הכל יסתדר. במסיבת האירוסין, שנערכה אצלי בבית, לא הסכמתי שקלוד ישים לי את הטבעת על האצבע, או אמא שלו, אמליה, שמה לי את הטבעת במקומו.

או כבר קבענו תאריך לחתונה. אבל עד החתונה היו אצל קלוד כל מיני דברים שהפריעו לי, עד שבסוף החלטתי לא להתחתן איתו.

יום שישי אחד הלכתי אליו הביתה. הוא לא היה בבית, וההורים שלו סיפרו לי שהוא עצור במישטרה. קלוד השתולל באיזה ביתקפה, והמישטרה עצרה אותו. זה היה הלילה הראשון שישנתי אצל קלוד בבית, כי לא רציתי לחזור הביתה לבד בחושך, ודווקא בלילה הזה הוא לא היה שם.

אחר כך הלכנו פעם לקולנוע קרן, לראות הופעה של אנריקו מאסיאס. פגשתי

תקלה וקלוד
Tikla and Claude
O'Keefe

החתונה שלא היחה

הפשרה התפוצצה

בגלל גרבי

ניילון משומשים

בחור. אני רציתי להתחתן לכל החיים, בשביל להקים מישפחה, ולא עם אחד שמתעצבן כל הזמן ורוצה שני כיסאות של טואלט בבית אחד.

■ ■ ■

עד כאן סיפורה של תיקוה. לאחר שלא עזרו לקלוד האיומים והתחזנות, הוא פנה לעזרת החוק. הוא ניגש אל עורכי הדין עמוס שיאון, הגיש תביעה על חפצת הבטחת נישואין.

בתביעתו טען קלוד כי הוא הסכים להניח שואין בינו לבין תיקוה, לאור הסכמי-הנישואין מרובות, ואף נכנס להתחייבויות שונות כדי לבנות בית בישראל.

קלוד פירט בתביעה את ההוצאות ש-היו לו: הפסד על ריהוט שהוחזר לחנות — 700 ל"י (אביה של תיקוה, יחזקאל, טוען כי ביקר בחנות הרהיטים, ושם נודע לו כי

החתן: פרפר

תבע את הכלה

אותה, ועכשיו הנישואין שלו לא עלו יפה בגלל זה.

„חור מזה, היה יותר קרוב לנסוע מאל" עריש, איפה שאחי עובד, לבאר-שבע, מאשר לעכו, שם גרה אשתו הנוכחית.“

■ ■ ■

לאחר הגשת התביעה ניסה אביה של תיקוה להתפשר עם קלוד, כדי להימנע מלהגיע לבית-המשפט.

קלוד קיבל, עוד לפני החתונה, מאביה של תיקוה סכום של 3,000 לירות, עבור הוצאות שונות. במשאומתו בין השניים הסכים קלוד להחזיר רק 750 ל"י מסכום זה. קלוד גם דרש שתיקוה תחזיר לו את טבעת האירוסין שנתן לה, שעון שנתן לה כמתנת-אירוסין, וכן כמה זוגות גרביי ניילון, אותם העניק לה במתנה.

האב מוכן היה לוותר על הכסף, ולהחזיר לחתן המושפל גם את השעון והי טבעת, אולם את גרביי-הניילון לא היה מוכן להחזיר: „אלה הם דברים שהבת שלי משתמשת בהם וניתנו במתנה, או אני לא מוכן להחזיר אותם“, הסביר האב.

לאחר שהתפוצץ המשאומת בגלל הגרביים, הגיעו שני הצדדים לבית-המשפט.

השופט, והקהל שמילא את אולם המישפטים, לא יכלו לכבוש את חיוכיהם ל-מישמע כתבי-התביעה. לאחר עדותו של קלוד, הציע השופט לשני הצדדים להתפשר. הצעה זו, בעזרתו הם הגיעו לפשרה שקיבלה חוקה של פסק-דין, על-פי החלטת השופט:

קלוד לא יצטרך להחזיר את 3,000 הל"י. רות שקיבל מאביה של תיקוה, ותיקוה תחזיר לו את השעון והטבעת.

הגרביים יישארו אצל תיקוה.

כל אחד מהצדדים הרגיש כי הוא זה שזכה במישפט. קלוד — בכסף, ואילו תיקוה — בגרביים. קלוד, שהיה כבר נשוי בעת שנערך המישפט, מיהר לחזור אל אשתו, ואילו תיקוה חזרה אל תרועות ה"חבר החדש שלה, היא עומדת להינשא: „סופית, ובלי מישפטים וחוכמות!“

מכאן שגם בחירות צריכות להיזהר, כ-שר הן מבטיחות להינשא ומתחרטות ברגע האחרון. זה תמיד עולה לאבא שלהן ב-כסף.

כל כספו של קלוד הוחזר לו; הפסד על החזרת מקרר, תנור-חימום, טרנזיסטור — 600 ל"י; תנור-אפייה — 680 ל"י (תיקוה טוענת שאת התנור הם קיבלו במתנה מא-ביו של קלוד); דבריי-חשמל — 250 ל"י; הזמנות לחתונה — 170 ל"י; נעליים כללה — 60 ל"י (תיקוה טוענת כי היא החזירה לו את הנעליים, והוא החזירן לחנות); שילמה, מספרה, פרחים וטבעת — 670 ל"י (תיקוה טוענת כי את כל הדברים ה-אלה שילמה דודתה); עוגת-כלה — 280 ל"י (תיקוה טוענת כי היא-עצמה שילמה עבור העוגה, שעלתה רק 50 ל"י); שכירת אולם ברבנות — 30 ל"י; צילומים —

שולחן-אירוסין, מין כיסא-טואלט. היה לי כבר כיסא אחד, ולא הבנתי בשביל מה הוא צריך שניים. קלוד אמר לי: „ככה אני רוצה. אני רוצה שני כיסאות לאירוסין, וזהו.“

ואו החלטתי שאני לא רוצה להתחתן עם אדם שמתעקש על שני כיסאות לאירוסין בדירה אחת: הודעתי לו שאני לא מת-חתנת איתו, והלכתי הביתה, להורים שלי.

קלוד הגיע מהר מאוד אלי הביתה, הת-חנן שאסלח לו, ישב ובכה לאמא שלי ואפילו הסכים שיהיה רק כיסא-טואלט אחד בבית. אמא שלי ניסתה להשפיע עלי

שם קרובת-מישפחה שלי, והתחלתי לדבר איתה. קלוד התרגן, משך אותי משם ב-כוח ועשה לי כושות בפני קרובת-המישפחה שלי.

■ ■ ■

אבל עד כל הדברים האלה עברתי בשתיקה. אני הוזהרתי אותו שאם הוא ימשיך ככה, או אני לא אתחתן איתו, אבל לא חשבתי את זה ברצינות.

אנחנו רבנו על עוד דבר, קלוד רצה שאני אשכב איתו לפני החתונה, ואני לא

תיקוה ש' סביחה שבת (מימין) ואביה יחזקאל שבת (משמאל), אשר עודדו אותה, לטענת הבעל-התובע, להפר את הבטחת הנישואין שלה. המישפט בין שני הצדדים התקיים בפשרה, לפי הצעת השופט.

משפחת שבת השביתה

(ז), הכלה שביטלה את נישואיה ונתבעה לדון יחד עם אמה

150 ל"י; תשלום ראשון עבור שכר-דירה — 117 ל"י; חליפה — 350 ל"י. והעיקר: כאב וסבל, צער ובושת — 20 אלף לירות טבין-ותקילין.

ואומנם, אחותו של קלוד, עדנה, העיר בדת בסופרמרקט בבאר-שבע, יודעת ל-ספר כי צערו של קלוד על אי-התממשות הנישואין עם תיקוה היה גדול ורב. מסי-פרת עדנה: „אחי התחתן כמה חודשים אחרי שבוטלה החתונה שלו עם תיקוה, עם באורה אחרת, מעכו. הוא חשב שככה יוכל לשכוח את תיקוה. אבל הוא מאוד אוהב את תיקוה, ולא יכול היה לשכוח

לחזור אליו, אבל אני החלטתי שעם בן-אדם כזה אני לא מוכנה להתחתן. ההורים שלי, מרוב בושה, עזבו את ה-בית לשבוע שלם, כדי שלא יצטרכו לפני ש-ביר לכל החברים שלהם מדוע החליטו ל-בטל את החתונה, פחות משבוע לפני ש-היא הייתה צריכה להתקיים. אבל קלוד לא ויתר, הוא המשיך להתחתן, וכשראה שזה לא עוזר, היה מאיים עלי ועל ההורים שלי שהוא ירצח אותנו. הוא גם קילל אותי אצל אבא שלי, ואמר עלי מילים גוראות. אבל אני החלטתי שכלום לא יעזור, ואני לא אתחתן איתו. אני לא באורה מהרוב, שמצאו אותי

רציתי. הוא התרגן עלי נורא, פעם, ואמר לי: „אחרי שנתחתן אני אדפוק אותך ואת האלוהים שלך כל הזמן.“

אחר-כך שכרנו דירה, ואני התחלתי ל-עבוד על הסידור שלה. זה כבר היה די קרוב לנישואין. אני רציתי לקנות מיטה זוגית, וקלוד לא רצה. רבנו על זה, וקלוד החרגני עלי ואמר לי: „בשביל מה את צריכה מיטה זוגית, בשביל לשים את ה — — — הגדול שלך עליה?“

שישה ימים לפני החתונה, כשאני הייתי בזמן סידור הדירה שלקחנו, בא קלוד ו-ביא איתו כיסא קטן, כזה ששמים ליד

מ ידחמת יומי הכיפורים הנחיתה
מהלומה קשה על עולם הבידור הישראלי. מאז המלחמה, עיסקייהשעשועים לא התאוששו. אומר שלמה צח, מגדולי האמרגנים בישראל: "בתקופה האחרונה אין לאנשים מצבירוח. הרבה דברים השתנו במדינה, לא רק במערכת הפוליטית אלא גם במערכת הבידור. לפני המלחמה, די היה לפרסם פלקאט עם שמות שלושה זמרים, כדי למלא אולם. היום מופיעים גם הזמרים המפורסמים ביותר בפני אולמות חצרי ריקים. התערצה לאליהזמר דועכת. עיסי קיהשעשועים במצב קשה". האמרגנים גילחמים על קיומם. כתוצאה מהמצב הקשה, התפתח ביניהם מאבק פרוע.

פסטיבל הזמר החסידי

ה אמרגן מיקי פלד הפר חוזה שחתם איתו, מכר את פסטיבל הזמר החסידי למתחרה, לקח את רשימת 32 נציגי בארצותהברית, העביר אותה אליה, מאשים אלי ידשי, האמרגן הישראלי-אמריקאי השוהה בימים אלה בארץ. "לפני שנתיים באתי ארצה לקנות הפקדה על נושא ישראלי", מספר ידשי. "קניתי ממיקי פלד, בעל סולג, ייצוג אמריקני והפקות בע"מ, את הפקת פסטיבל הזמר החסידי. בחוזה שנחתם ביני לבין פלד יש סעיף מיוחד, המעניק לי אופציה

חיינו

לשלוש שנים לחידוש החוזה. "בין זמרי הלהקה היו אילנה רובינא, מירי אלוני, חיה ארז, צביקה פיק, צילה דגן, אושיק לוי ומוטי גלעד. הבמאי היה דני ליטאי. בסךהכל לקחתי לארצותהברית 23 חברי".

"עשיתי סיבוב מוצלח. היו לנו יחסי ציבור מצויינים, וזה דבר שקשה להשיג באמריקה".

בשנה השניה כבר יצא לפסטיבל שם. מכרתי אותו לקארל קריץ, אמרגן ידוע, דבר שלפי החוזה הייתי רשאי לעשות. 4 בינואר 74, חתם מיקי פלד, ללא ידיעתי, חוזה, בו מכר את הפסטיבל לחברת דברון פרוידאקשנס. "לקראת סיום סיבוב ההופעות פניתי אל מיקי פלד, כדי לחדש את האופציה לקראת השנה הבאה, ככתוב בחוזה בינינו, הוא התחמק ממני".

זמרת אדוני חזאטרות -

יהודים, מין

(המשך מעמוד 19)

שהסיק מתוך קריאה נכונה של דיווחי ממשלה שוטפים: התנהגות היסודית שהיתה נר לדרכיו, כל השנים, היתה ש, כל ממ של מנהלות עליוני רמאים ואסור לה אמן באף מילה היוצאת מפיהם. זאת צריכה להיות נקודתהמוצא. עד שיוכח ההיפך".

אישיותו הבלתי-רגילה של סטון, מיפ עלו ודעותיו הובאו בצורה ברורה ומשכנעת מאוד בסרט בן שעה, אשר כימעט שקיבל את פרסיהביקורת.

אבל, כאמור, לא הכל היה פוליטיקה. גם למין נשמר מקום נכבד. נציגו בין מקבליהפרסים היה אף לילה ולילה של פאזוליני, והיה זה הפרס היחיד שהתקבל בשריקות'בוב בשעת החלוקה. כי הסרט הוא ארוך, ומאוהב כלול שיריהלל הומוסקסואלי לאברהמין הגברי, כשבין הברקותיו אפשר לחזות גם ביריית אבר מין מלאכותי מקשת לחוד גוף אישה, או בכריתת אברמין מגופו של גבר.

עוד הומוסקסואלים - אך הפעם כרקע להשראתו של צייר, תפסו מקום נכבד בסרטו של ג'ק הון, הכתם הגדול על הציירי הבריטי האופנתי דיוויד הוקניי.

סטון

עיתון של אדם אחד

הסרט כולל את סצינתהאהבה ההומוסקסואלית הנועזת ביותר שצולמה איפעם מחוץ למיסגרת פורנוגרפית. השוק מלא בסרטים המתארים בפרוטור חזירי אברמין, ושאר שיענוגות והתעלסויות, כשמדיפעם מנסים להלביש על הזיווגים וימרות חבריות או פסיכר לוגיות, ולפעמים יש לכך השלכות משעשעות.

וגם הפסיכולוגים הסכסואליים אברהרד ופיליס קרונהאון, למשל הביאו סרט ש אמור היה לחגוג את חדות האהבה, ו מחציתו נגנבה מתארההקרנה של הקולנוע בשעת ההצגה.

לבסוף - הנקודה היהודית. היא חזרה שוב ושוב, אם בסטאטוסקי, קורותיו של נוכל שסיבך את צרפת כולה בשערוריה כלכלית אדירה בתחילת שנות ה-30 ואשר יהדות מודגשת במיוחד בסרט; אם בחיים שלמים של ללוש, העוקב אחר כל המתרחש במאה שלנו, מנקודת מבט של גיבורים יהודיים; במישרד הקדוש המכסיקני, המתאר בפרוטור רדיפות'אינק וויזיציה נגד היהודים במכסיקו של סוף המאה ה-16, או בהדי הנשף, סרט אוטורי ביורפי של מישל דראק על ילדותו בצרפת הכבושה, אשר זיכה את אשתו מרי ז'וזף נאט, בפרס השחקנית הטובה בפסטיבל, ואת בנו, דויד, בשבחים איךסוף על הדרך בה הוא מגלם את אביו.

הסרט הרציני, המעמיק והכאוב ביותר מכלם בנושא זה, שעור הלובר לא החזיק אף פרט מתולדותיו של יום קיץ אחד ב-1942, כאשר המישרה הצרפתית אספה 13 אלף יהודים ושילחה אותם לימות.

ליכום, חומר מעניין לא חסר גם השנה, גם אם לא מדובר ביצירות מופת וקצר המקום מלהזכירו ברשימה אחת. אמנם, רובר ברסון, שסירב להתחלק בפרסיהביקורת עם פאסבינדר, טען שאין זה מושך אותו כלל לקבל פרסים בפסטיבל שכוה, אבל הוא חסך את הפרס מייד. הוא יהזור גם בשנה הבאה לקאן, על אף הכל, זכמוהו עוד ב-35 אלף איש, המסכימים, למרות הכל, כי אין עדיין תחליף לחגהאביב של הקולנוע.

אפילו האימרה האמריקאית אומרת "עס קים לפני תענוג", לכן הגיע הזמן ש תביג, בן מאנייס, כי לא תוכל להמשיך עוד זמן רב במישחק ה' כפול. עליך להכריע, לכאן או לכאן: או ש תבחר בעסקים, או ש תענוגות, רק כדאי ש תעשה זאת עוד בימים הקרובים, אחרת אתה עלול להינקלע למצב לא נעים. ירוק זה ציבעד.

★ ★ ★

השבוע צפויה לך פעילות קשה מן הרגיל, וגם בלתי-שיגרתית, ממש כמו בשבוע ש- עבר, יהיה עליך לאסוף את כל כוחותיך, הפיזיים והנפשיים, כדי לעמוד במשימות שיוטל עליך לבצען. אם תדע להתגבר על חולשות קטנות שלך - תצליח. נסה השבוע לאנוס את עצמך לא לבזבז כסף. צפויות לך הפתעות.

★ ★ ★

פגישה שקיימת עם ישיש רס מעלה בראשית השבוע, תיגרם לך קורת רוח והרגשה כי אתה באמת משהו. אולי יש בזה שמץ מן האמת, אך יהיה עליך להוכיח זאת, לכן אל תהסס, ובכל מקום בו תינתן לך ה' אפשרות, הצג את דיי עויתך ללא חשש, והס' בר את עמדתך. הס' בבית אותך יבינו זאת. בת קשת: חילדי מ' מישחק הביישנות. אס' פקע סבלנותו והוא ייעלם. הנחיתי עליו את המהלומה מאוחר יותר.

★ ★ ★

רצונך העז וחכמה לשמור בסוד את ה' מתרחש בחיך ובחיי זולתך, בעיקר ב' תחום האישי, אינו צריך להביא לך ש' תותקי את עצמך לח' לוטין מן המחשבות על העבר. הוזהרי כמורכב גם מנטייה מוגזמת ל' השמעת שקרים קטי' נים, אשר כידוע, סופם להתגלות. חיי את ה' הווה במלואו, מבלי לחגות יותר מדי בעבר.

★ ★ ★

חזר איך שאתה מסתבך כל הזמן בתככי הוולת, לא? כאילו כל זה היה אהוב עליך. אבל אתם שואלים תככי נים, לא כן, בני דלי? נו, את הסוד לא נגלה. זה יישאר בינינו. לעור מת זאת, כדאי להתרע' נו במעט נסיעות או טולים. הברירות שלך חשובה. בת דלי: שימ' רי על עצמך - בייחוד הישמרי מחשבות מידב' קות, בעיקר במקומות ציבוריים. הרבי להתרחק בים, כי מי הים המלוחים ישיפיו עליך טוב. לבשי לב, ואל תחקי את חברתך. זה מזיק.

★ ★ ★

המריבה הטפישית בה הסתבכת, אינה מועילה לך אף אחד, מה שקלקלת את מצב' רוחך. נסי להקדיש זמן לטיפוח יופיך, ולעי' סוק בתחביביך, במ' קום לשאת על כתפיך את כל בעיות העולם הזה. לקראת סוף ה' שבוע את עלולה לנתק קשר אישי חשוב, עיקבות בדיחה מעשית שחושמעה באוזניך, בנוכחות אלה שלדעתך יפרשו אותה בצורה מוטעית. אל תעשי זאת, כי בסופר-שלדבר, זה לא ישתלם. בת דגים - השבוע אל תצאי לקניות.

אתה נמצא שוב בנקר דה שאתה שונא, אבל לה אתה זקוק כדי לפ' עול כמו בן-אדם? בקויהגנה. תוקפים אותך חזק, וחזקה ש' תדע כיצד לפעול כדי להשיב מילחמה-שערה, או למנוע את פני ה' רעה. בת טלה: חברה קנאית עלולה לקחת אותו ממך. אך אם הוא חשוב לך לסדר אותה באמת - או אם חשוב לך לסדר וכתום. - תוכי לברוש מתוק. לבשי סגול וכתום.

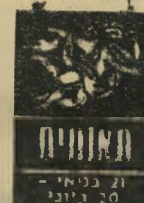
★ ★ ★

נו באמת! כמה זמן אתה חושב שהיא תח' כה לך? אתה מסוגל בקושי להשיג את אשר כימעת החמצת - אם תתקפל לרוחב ולאורך, ותתרפס ממש. אם אתה סבור שזה בניגוד ל' אופיך, זכור שגם אינך אוהב בדידות ושיש דברים חשובים לך. קשר חם עם ידיד ותק' אך שיטחי יתגלה, לפתע כבעל חשיבות עצומה לבנות מזל שור. לבשי צבע בורדו.

★ ★ ★

תבזבז יותר מכפי ש' אתה יכול להרשות לעצמך. אורחים בלתי-צפויים יפתיעו אותך. אלה עשויים להיות בני משפחה שישוהו ב' ביתך יותר מכפי שת' צה. יש איום כלשהו בנוק למרס מסויים ברכוש העולל לגרום לך צער. משהו הקשור בבניגוד יגזול מוזמן וממחשבותיך. בסוף השבוע תיתכן לך הפתעה הכרוכה בחי' מור. הרבה לצאת לבולת עם חברים.

לא אגיד לך להשוויץ, אבל קצת פירוטמת עז' מית צנועה לא תזיק בכלל למעמדך. ואומ' נם, השבוע הוא המ' אים ביותר לעסוק בעמ' דתך הציבורית או ב' יחסיך עם הסביבה, בן סרטן, בצורת מיכתב, מיסמן או רכילות, בן מגיעה מהרחוב. אי' אפשר להיפגע מזה וכן אין להתעלם מזה: אבל מאידך גיסא, מסוכן להגיב בוועם. היי שקולה ונדיבה. אל תרצי לצאת בייחדות.

★ ★ ★

גאוותך הרבה מונעת ממך לבקש טובות או להסתבך בקנוניות. זכור כי השבוע מילת' הקסם היא טיפוח' קשרים. לכן, גם אם תתקשה להתגבר על גאוותך, למד לפחות להחזיק את פיך נעול. אם הם רוצים להיטיב עימך - תן להם לע' שות זאת, ואל תיחדה הצעות מכרעות.

★ ★ ★

שבוע לא-נורמלי וסוף סוף הצלחת להשיג ה' דבר אליו שאפת זמן כה רב. אך הוזהר מ' ברק'שווא שיטנוור את עיניך ויניח לך להא' מין כי מעתה יתנהל הכל בעצמה, חדיחלק. התחל, איפוא, כבר ה' שבוע. בהתוויית דרך חדשה לעצמך, ואל תיתפתה לנוח מה שנראה בעיניך. קשה.

אמריגן פלד
— סגורות

„אמריגן לאמריגן - זאב!“

כך מסתבר מהמילחמות

מאחורי הקלעים המתנהלות

סביב שני פסטיבלים

אמריגן דישי
— האופציות

סנטר, אולם שהוא גרוע אפילו בקנה-מידה ישראלי. הכל התנהל באי-סדר. „היו בעיות עם מיקרופונים, עם תאורה, האיגוד לא רצה לתלות תפאורה. לפעמים התגוררנו במלונות סוג ד'. האמריגן הפסיד כסף, ולא שילם לדישי, דישי לא שילם למיקי פלד, וכמובן שגם אנו סבלנו. לא פעם היינו צריכים להתווכח על המשכורת השבועית שלנו, ולאיים שלא נעלה על הבמה אם לא נקבל כסף. „זה מירר לנו את החיים.

סאן. דישי הוא אמריגן האישי של אריס. לי היתה אופציה לשלוש שנים על אריס סאן. שנה אחת קודם-לכן הבאתי אותו ארצה. עשיתי עם דישי עסקה — שיח-רתי אותו מהאופציה על אריס סאן, והוא שיחרר אותי מהאופציה על הפסטיבל. למד רות שהוא כועס, לא יכולה להיות לו כלפי מבחינה חוקית, כל עילה לתביעה. „האמנים שהשתתפו במופע אינם מעורבים בסיכסוך שבין האמריגנים, אך מדב-ריהם ניתן ללמוד מה אירע במופעים לא-

חברת דברון-פרודאקשנס מהאמריגן האמריקאי הקטן. „אני החלטתי, יחד עם עורכי-הדין שלי, שאם סכום של חצי-מיליון דולר טוב בש-בילם, אז הוא טוב גם בשבילי. „בשנה הרא-שונה הריץ אלי דישי את הפסטיבל כשר-רה, בהתאם לתנאי החוזה. בשנה השנייה הוא מכר את הפסטיבל בהרבה כסף לאמרי-גן קארל קריץ. „המופעים האלה התקיימו בניגוד לכל

„התחמקויות אלו נמשכו עד מחצית חודש מארס. אותו זמן החליט אמריגן אמריקאי קטן ובלתי-ידוע, לנצל את הפירסום הגדול לו זכה הפסטיבל, לרכב על הגל, להשתמש בשם, פסטיבל חסידי 1974, כדי להטעות את הציבור. לשם כך שכן, במי-חיר נמוך ביותר, את הזמרים הישראליים, צביקה פיק ומוטי גלעדי, והחל להריץ את המופע תחת שם זה. חברת דברון-פרודאקשנס, שמיקי פלד חתם איתה חוזה, לא ידעה כלל שחתמה

באמריקה כמו כלבים!

„פשוט ביובזו אותנו. לא הפיקו מאיתנו את מה שאפשר היה להפיק.“

פסטיבל

שירי ירושלים

האמריגנים יהודה גורן ודני יצחקי ניהלו עם אהרון שריג, מנהל לישיבת ראש עיריית ירושלים, משא-ומתן מתקדם בעניין הפקת פסטיבל שירי ירושלים. האמריגנים היו נכונים לממן את המופע בכסף, ובלבד שהעירייה תעניק לו מחסותה ויוקרתה.

גורן ויצחקי התקשרו עם שלמה צת, בעל משרד-האמריגנות אורות, וגייסו ל-פסטיבל את הזמרים אילנית, שולי נתן, עדנה לב, רותי נבון, ששי קשת, בועז (המשך בעמוד 24)

זמר גורן
— בסופרמרקטים

זמר גלעדי

זמר פיק

האמריגן הפסיד והשחקנים קיבלו משכורות-רעב

מיתו של דבר. מספר הזמר דני גולן: „בשנה הראשונה היה הכל מאה אחוז. אבל בשנה השנייה מכר דישי את הפסטיבל לקארל קריץ. שנה אחת קודם-לכן, אותו קריץ קנה הופעה אחת שלנו והצליח למלא אולם ולהרים חבילת כסף הגונה. הוא ראה כי טוב, וחליט לקנות את כל המופעים. הצרה היתה שהוא איננו איש-מיקצוע, והכל הלך אצלו ברגל שמאל.

„הגענו להמון מקומות שבהם בכלל לא ידעו עלינו. כשאין פירסום — אנשים לא באים. במקום להשקיע יותר בפירסום, האמריגן החליט לחסוך כסף על חשבון טיב ההופעות. היו לנו תזמורות מליגה ג', הבטיחו לנו שבני-יורק נופיע באולם היוקרה קארנגי-הול, אבל הופענו במנהאטן

תנאי-ההסכם ביני לבין דישי. האמריגן האמריקאי לא עמד בתנאי התאורה, מערכת הקול, חדרי-ההלבשה. זה היה מוזעזע. האי-מזג היה כמו כלבים. הם ממש הושפעו. אני זוכר שלא פעם באה אלי מירי אלוני, ואמרה שככה היא לא יכולה להמשיך. אפילו בחלומותיה חשחרורים ביותר לא חלמה שתופיע בסופרמרקטים זולים, בפני אנשים שמסתובבים שם וזורקים מיצרכים אל תוך סליהם. היא אמרה שהופעות כאלה מקצרות את חייה.“

אמרת לי: „דישי, אני גומר את הסיי-בוב הזה ולא ממשיך איתך יותר.“ „ידעתי שלדישי יש אופציה על הפסטי-בל לעוד שנה אחת, לפי החוזה. אבל רצה אלהים, והוא קיבל הצעה ממישרד האמרי-גנים סבן-טלית, להביא ארצה את אריס

על חוזה לא-יחוקי. היא ראתה עצמה נפי-געת, ושלחה לאותו אמריגן קטן, ולשני האמנים צביקה פיק ומוטי גלעדי, מכתבי-אזהרה כי אם ימשיכו במופעים, ייתבעו לשלם נזיקין בסך חצי-מיליון דולר. „רק אז התקשר עימי מוטי גלעדי, וגילה את העניין. בררתי את הפרשה וגיליתי, כי חברת דברון-פרודאקשנס האמינה, בי-תומלי, כי בידיה חוזה בעל-תוקף, וכבר השקיעה כסף רב בפירסום וקיבלה מיפי-רעות מאמריגני-שנה על-חשבון מכירה-מראש של המופע.

„מישרד עורכי-הדין שלי התקשר עם מיקי פלד, והודיעו במכתב רשום כי אם לא יבטל את התקשרותו הבלתי-יחוקית עם חברת דברון-פרודאקשנס, ייתבע לדין, ויידרש לשלם דמי-נזיקין בסכום שתבעה

ענין לנפגעים את ההגנה.

ואכן, בהשיבו למתווכחים, תמך שפירא על המחמירים. הוא הני דיר את הנוסח שהובא לנכסת כי "שיבוש", פשוטו כמשמעו.

"אני מקבל ברצון רב את תיקון השיבוש שנפל בסעיף 15. בסעיף כתוב: ראתה ועתה החקירה שאדם פלוני עלול להיפגע על ידי החקירה, רשאי היושב ראש, כי יוזמתו או לפי בקשתו של אותו אדם, להודיע לו במה הוא עלול להיפגע ולהביא לידיעתו, בדרך שימצא לנכון, את הראיות בנדון שבדי הוועדה". נשמעה כאן טענה... שבענין זה לא צריכה להיות שום אלטרנטיבה. אם ראתה ועתה החקירה שאדם פלוני עלול להיפגע על ידי חקירה, חייב ב"ס להודיע לו על כך וחייבת לתת לו את האפשרות להיות מיועץ ולהתנגד. את התיקון הזה אני מקבל ברצון רב."

מסתבר שעל כך לא היה אף חוקק אחד. כשחזרה ההצעה מן הוועדה והגיעה לקריאה שנייה, תוקן הסעיף 15 בנקודה מברעת זו.

בהביאו את ההצעה המתוקנת, על דעת הוועדה, אמר משה אונג: "הוועדה תיקנה את הצעת המחשלה וקבעה כי אם ראתה ועתה חקירה שאדם עלול להיפגע מחקירה רח או מתוצאותיה, יהיה יושב ראש הוועדה חייב — ולא "רשאי", כפי שהוצע בהצעת המחשלה — להודיע לו במה הוא עלול להיפגע ולהעמיד לרשותו את חומר העלול להיפגע לאותה פגיעה".

לאחרים מאיתנו גם זה לא הספיק. הייתי בעל ההסתייגות הראשונה לאותו סעיף, והסברתי אותה בדיון:

"אני מציע שזכות זו תינתן לכל מי שעלול להיפגע מן החקירה או מתוצאותיה. זאת אומרת, לא הוועדה תחליט אם הוא עלול להיפגע... אלא יהיה מובחן אובייקטיבי, מי שעלול להיפגע, פניה ביוזמתו שלו לוועדה, והיא תתיר לו להופיע בפניה ולהעמיד לרשותו את החומר, כאמור בנו"ס הוועדה.

אמנם ההבדלים בין שני הנוסחים אינם גדולים. אבל אני סבור שההגינות דורשת שכל אדם העלול להיפגע, תהיה לו זכות זו, והוועדה תהא חייבת לתת לו זכות זו."

הצעה קיצונית זו לא נתקבלה (ולאור מה שקרה מאז, חבל שלא נתקבלה). אבל שררה אחידות דיעות גמורה שח"ב הוועדה היא מוחלטת, ועקבשימשון שפירא, שהתערב בעצמו בוויכוח זה, בני גוד למקובל, הצטרף אף הוא לדעה זו.

קשה למצוא בדברי הנכסת דוג" מה חותכת יותר לאחידות דיעה מוחלטת של כל חברי הכית, והגי דרה ברורה יותר של דיעה זו גם בוויכוח וגם בניסוח הכתוב, כמו במקרה זה.

רמטכ"ל אינו גונב

כלבים

משום כך מדהים כל-כך מה שאירע בוועדת אגרנט.

חמשת האגראוטים התעלמו כליל מכור נתן המוצהרת של המחוקק, הסכו את הסעיף הזה על ראשו, ובכך הנחיתו מכתי מוות על כל המיבנה של החוק, ויותר מזה — על עצם מיבנה מדינת החוק ה"דמוקרטית, המבטיחה את זכויות האדם היסודיות.

היא שלדה מן הנפגעים עדידה — הרמטכ"ל וקצינים בכירים — את זכויות האדם הבסיסיות, ואף את הזכויות המוחלטות שהוענקו להם בחוק זה.

הם לא הוזהרו שהם עלולים להיפגע, והם לא קיבלו אף זכות אחת המובטחת להם במקרה זה: להעמיד עוררדין, לבי דוק את הראיות, לחקור עדים, לסכם טענות, בכת אחת, כאילו חורנו מאות שנים אחורה.

אין ספק שלפחות המישפטים בוועדה הבינו את חומרת מעשיהם, והם טרחו לנמק אותם בסעיף 6 של הו"ח החלקי הראשון שלה. "החלטנו בפרוש הנכון", קבעה הוועדה, "והננו באופן צורך להקדים כמה מילות הסבר על פירוש הסעיף שנתקבל על דעתנו.

לא, הפעלנו את סעיף 15 כאשר עדותו של פלוני, כמות שהיא, הביאה לידי הסתק מסקנות לחובתו, מעין הודאת בעל-דין,

או כאשר מסקנה כזאת נבעה ממיסמך שהוא היה צד לו, או מזיכרון דברים או פרוטוקול על דיונים שבהם השתתף."

זוהי קביעה מוזעזת — ואין צורך להיות מישפטן כדי לחבין זאת.

אדם שגב אפניים, מזוהרים אותו לפני שהוא מותח את פיו שכל מה שהוא יאמר עלול לשמש הוכחה נגדו. מותר לו לשתוק. אם בכל זאת הודה במישפטה, ינסה עוררדין שלו להוכיח במישפט שההודאה אינה חוקית, שדבריו נרשמו בצורה כוזבת, שהי חוקר משקר. הוא יבדוק את המיסמכים ויערער את מהימנותם. הוא יבטל כל מיסמך שלא הוגש במימד על-ידי עד כזה, וכאשר מובא מיסמך על-ידי עד כזה, יחקור את העד חקירת שתיוערב ללא רחמים.

הנה, ועדה שעמדה לחטול עקצינים בכירים את האחריות הנ"י ראה לאובדן חייהם של מאות חי"י לים, וזהרום ללא תקנה את שמם המוב ומעמדם — לא העניקה להם את הזכות המינימלית המובטחת לגונב כלבים.

הוועדה התיימרה להרשיע אותם על פי דברים שהם אמרו בעצמם — מבלי שהיו הרו שדבריהם יתפרשו כך, מבלי שנת בקשו להגיב על פירוש זה ומבלי שניתן להם נסות להפריכו.

(לדוגמה: גורודיש הפליט במהלך דבריו שביקר בחיפה ביום הרביעי לפני המלחמה. הוא לא נשאל על פשר ביקור זה, ולא נתבקש להסבירו. גורודיש כלל לא הרגיש שאמר משהו חשוב. אולם הביקור מופיע בדו"ח כפשע חמור.)

הוא הרין למוסמכים. הוועדה הסתמכה על מיסמכים שונים, מבי

חשופט דנרני
א"ר אפרס נגד?

די לאפשר לנפגעים לבדקם כראוי, להסביר את חלקם בהם, או לערער על מהימנותם או דיוקם.

כך הורשע סג"אלוף דויד גדליה, קצין המודיעין של פיקוד הדרום, על סמך מיסמך שלא ניתן לו לבדוק — ושעתה ברור למדי שהוא מזויף בחלקו המכריע. מסיימת הוועדה נקודה זו: "הננו מווכי נעים שפירוש שאנחנו נתנו לסעיף 15 עולה בקנה אחד עם דרישות הצדק, והוא הבטיח דיון הוגן לכל מי שהופיע לפנינו."

אז מתעורר

המצפון...

פסוק זה חמור מאד כשלעצמו. ברור ש"פירוש" הוועדה אינו

עולה בקנה אחד עם דרישות הי צדק. אך חשוב יותר ש"פירוש" זה אינו עולה בקנה אחד עם החוק עצמו, כפי שפורש על-ידי המחוקק עצמו בעת החקירה.

בענין זה שופך אונג, במאמרו, את ביקורתו הצורבת ביותר על הוועדה.

בית-מישפט אינו כפוף לפירוש שניתן לחוק על-ידי המחוקק כנסת. הוא כפוף רק לנוסח החוק עצמו, כפי שנתקבל סופית — והוא מפרש אותו.

אולם על פירוש זה כפוף לעירעור, עד לערכאה העליונה, הקובעת את הפירוש הסופי.

לא כן ועדת-חקירה. אמנם יושב בראשה שופט — אולם אין היא חלק ממערכת השיפוט. השופט אינו יושב בה כשופט, אלא כחבר-ועדה.

לוועדה אין שום סמכות לפרש את החוק אחרת מכפי שעשה זאת המחוקק — והעמיק פירוש שלה נגד פירוש שניתן לחוק בעת קבידתו.

כפי שראינו, דאגו המחוקקים עצמם — כולנו, שהשתתפנו בוויכוח על החוק בעת קבלתו — לתת לסעיף 15 פירוש חד-משמעי לגמרי. כשהיא מעלה פירוש אחר, מעמידה ועדת-החקירה את עצמה נגד ה"נסת, ונגד החוק שממנו היא יונקת את עצם סמכותה.

כתוב אונג, בחריפות בלתי-רגילה לג"ביו: "לפעמים מופעל (חוק) כך שאלה שעסקו בחקירתו אינם מכירים עוד את בנם הרוחני. אז מתעורר המצפון ותובע את עלבונה של הכוונה הטובה שנפגמה."

היה מעניין לדעת מה אומר על כך האב הרוחני מס' 1 של החוק: יעקב-שימשון שפירא. מאז התפטר מן הממשלה, מסרב שפירא לחוות דיעה פורמלית על כל נושא ציבורי. אולם בחוגי מקורביו גודע שדעתו על הפירוש שנתנה ועדת-אגרנט לסעיף 15 של החוק "שלו" היא חריפה עוד יותר מזו של אונג.

אונג עצמו פיים את ביקורתו החריפה במישפלה מתונה, כד"ר כו: "הייתי פונה לוועדת החקירה בקריאה ענין עוד פעם בפירוש שנתנה לסעיף 15..."

המיסמכים

המזויפים

אולם הוועדה הלכה בדרך אחרת. אחרי שנשמעה הביקורת הראשונה נגדה, למחרת פירסום הדו"ח התלקי הרא"שון, יצאה כאילו מגידרה כדי להצדיק את עצמה — וכך ניקלעה למצב טראגי.

גורודיש הלך בדרך האמצעה, עשה דבר שאיש לא ציפה שיישא פרי. הוא פנה אל בית-המישפט העליון, ובקש ממנו להוציא צו-עליתנאי נגד ועדת-החקירה, שבה מכ"הנים שני שופטים עליונים — ביניהם נשיא בית-המישפט העליון ומשה לגדלי, השופט מס' 3 בבית-המישפט, תאחור על חברי.

בית-המישפט יצא מן המיצר באלגנטיות. הוא פשוט התחמק מקביעה מישפטית. הוא לא אישר את הפירוש של הוועדה, אלא פשוט יעץ לגורודיש לפנות אל הוועדה שוב, במועד מאוחר יותר, מכיוון שהרי טרם הוסקה נגדו מסקנה נוספת.

זוהי בריחה גלוויה, ולא הכי מכובדת, מן האחריות. שמו של גורודיש, ומעמדו כצ"ל כבר נפי געו ללא תקנה על-ידי הדו"ח הי חלקי. האם היה ענין להמתין כי אפס-מעשה עד שהוועדה תדרוס אותו למוות?

גורודיש פנה שוב לוועדה, תבע שוב את זכויותיו. ושוב השיבה לו הוועדה. זה הפעם השנייה, שאין היא רואה מקום להעניק לו את הזכויות המובטחות בחוק. בינתיים נתעורר חשד חריף ביותר לגבי מהימנות "מיסמך סימנטוב", שעליו ביל-בד ביססה הוועדה את מסקנתה הקיצונית. נגד סג"אלוף גדליה בדו"ח הראשון שלה. סגן (כעת טרן) בנימין סימנטוב, בעל המימד המפורסם, נתגלה כאיש מסופק. ברור לחלוטין שהשמיד את המיסמכים המקוריים שלה, וכי הגיש לוועדה, ביוזעין, העתק שלא היה זהה עם המקור. כאשר נסתבר הדבר, הועמדה

הוועדה במיבחן מוסרי ראשוני-מקלה.

היא יכולה להתנצל, לבטל את המסקנה שבוססה על המימד, לפתוח בחקירה מח"דש — והפעם תוך הענקת הזכויות האלי-מנטריות לגדליה.

אולם הוועדה עשתה את ההי פך. נראה בעליל שראגתה העיקר ריות היתה לחפות על עצמה ועל מחדליה שלה.

רק תחת לחץ נקרא גדליה לעדות ח"ר זרת, שוב בלי עוררדין, ושוב מבלי לאפי שר לו בדיקה רצינית של המימד בשיטות זיהוי-פילי, גרפולוגיה וחקירת שתיוערב של סימנטוב וחבריו.

נגד סימנטוב לא נפתחה חקירה פלי-לית. הוא לא הושעה מצה"ל. הוועדה לא קראה למישפטה לבדוק את הענין. תחת זאת נפתחה חקירה כדי לברר מי הביא את הדברים לידיעת העולם הזה!

עתה מנסה הוועדה למצוא ניי פוח שיאפשר לה, איכשהו, לטעון כי הזיוף לא הוכח, או שהעמודים המזויפים אינם משנים בעצם את המסקנה.

אילו נהג כך שופט שלום מתחיל, היה בית-המישפט הגבוה יותר מבטל את פסקי דינו, בתוספת הערות כה חריפות עד שהיה מיטיב להתפטר.

שמו הטוב

של חייל

בשעה זו משלימה הוועדה את הדו"ח השני שלה. תעלול להוסיף חטא על חטא. עדיין לא ניתן לאנשים שנפגעו — ולנפגעים הבאים — האפשרות להגן על עצמם, כראוי במדינת-חוק דמוקרטית. ואי-לו חומרת תהאשמות והפגיעות הולכת וג"ברת.

אילו שאלו אותי הנפגעים דע"צתי — לא הייתי יודע מה להשיב להם. הם נמצאים בעולמו של כפי קא — דווקא הם, אלוהי הצבא, הצריכים להתגונן בפני ההאשמה החמורה ביותר העלולה להיות מ"י תחת כלפי חייל וכדפי אדם.

זה מוזר ומוזעזע במיוחד. כי סעיף 539 לחוק השיפוט הצבאי מורה: "נתמנתה ועדת-חקירה לשם חקירת ענין הנוגע ל"שמו הטוב של חייל... תינתן לאותו חייל ההדמנות להיות נוכח בשעת החקירה, לח"קור עדים ולהשמיע דברו."

כדומה: שמו של חייל הוא נכס יקר מכל. על אחת וכמה, שמו של הרמטכ"ל עצמו, אלוהי-פיקוד או קצין בכיר אחר, המופקד על חי"י הם של אדם, וחצריך להמתכל בעניניהם של הורים שכולים ואלי-מנות.

אך דווקא מהם שולדת ועדת חקירה ממלכתית בדרך עליון את הזכות המובטחת בצורה אוטומי-טית ומחלטת לכל מוראי בוועדת חקירה צבאית פנימית!

אילו הייתי כיום חבר-כנסת, הייתי מגיש מייד הצעת-חוק, כדי לכפות את הדבר על ועדת-אגרנט. מאחר שאין לי כיום אפשרות זו, אני יכול לייעץ לנפגעים רק זאת: לפנות לביית-המישפט העליון, ולכפות עליו מבחינה מוסרית רי מישפטית למלא את חובתו נגד הוועדה, על כל אירענויות הכרוכה בדבר.

במבוי סתום

ותרה לי שאלה — ואני מודה בגלוי שאין לי מענה עליה. שטות אין לי.

אך חגיעו חמשת האגראוטים — כולם אנשים ידועים היטב, ישי רים ומנוסים, וביניהם שני מישפי-טנים מעולים — לתוך מבוי סתום זה? ואיך הם ממשכים לתוכו — תחת לסגת ויצאת ממנו בכבוד, כולם יחד וכל אחד מהם לחוד?

דבר אחד אני בטוח — לא תהיה תפי-ארת בדרך זו. שום גיזת-חכם אינה ממתי-נה בסוף המסע.

וכאדם שתרם תרומה צנועה ל"חקיקת חוק זה, ושאיפיו התגאה בכך — אני כוכח כלבי כשאני רואה שהחוק נשבר ונהרס לנגד עיני.

מוכן למסירה מיידית. נא לפנות
לטלפון 244553, תל-אביב, בין
השעות 14.00 עד 15.00, בימים
א' עד ה'.

המקור לחלקי תכשיטים להרכבה עצמית

(אביזרים, חרוזים ועוד)
ישר מן היצור
קישוטי שי-לי
בע"נו

ת"א, רח' יצחק שדה 5
(מול בית מעריב)
פתוח 08.00 עד 17.00

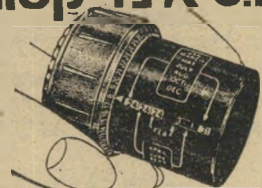
הגדלות 9/13 50 אגורות!

פתוח צבעוני ע"י המעבדות
המשוכללות ביותר בארץ!!
* צלומי פספורט — בן-רנע!
* העתקת מסמכים.
* מסריות היוקרה "SANKYO"
במחירים ללא תחרות!!!

פוטו-בדנר
חיפה, רחוב החלון 31

חיי מין חפשיים ללא דאגה!

עם ההמצאה השוויצרית
המשוכללת
C.D. אינדיקטור

בקשי עלון הסברה חנם
אודות שיטת C.D. אינדיקטור
הבדוקה והמקובלת כיום
בעולם כולו.
C.D. אינדיקטור (ישראל) בע"מ
ת.ד. 26300 ת"א

שמאל צמח-יצחק בן-נסים (יזם) מציע:

הגדלה
בזמרות
השאנסון
הצרפתי

ברברה
BARBARA

תל-אביב היכל התרבות
יום א' 9.6 8.30-
כרטיסים רוקוקו, יתר המשרדים
ובערב בקופה.
ירושלים בניני האומה
יום ב' 10.6 8.30-
כרטיסים כהנא, בן-נאים
ובערב בקופה
חיפה "שבים"
יום ג' 11.6 9.00-
כרטיסים גרבר,
וביתר המשרדים

פרטים בקפ

(המשך מעמוד 23)

שרעבי, להקת הנשמות הטהורות, מיכל
טל ויוהר כהן.

ב-3 במארס 74 הודיע אהרון שריג
לאמרגנים:

"הריני להודיעכם כי ראשהעיר נענה
לבקשתכם והוא מוכן לתת חסותו לפסטיבל
שירי ירושלים. אנא עימדו עימנו בקשר,
לתאם השתתפותכם בפסטיבל."

ההכנות לאירגון הפסטיבל נכנסו להילוך
גבוה. אלפי לירות שולמו מראש, עבור
שכירת אולמות בניני האומה בירושלים
והיכל התרבות בתל-אביב. צוות-הזמרים
החל עובד על השירים שיושמעו במופע.

ביתניים נסע דני יצחקי לזמן קצר,
לארצות-הברית, שם פגש במועדונו של
אריס סאן את האמרגן מיקי פלד, ביקש
לשכור אצלו את יהורם גאון כדי שישמש
כוכב-אורח בפסטיבל.

מיקי אמרגנו של גאון, הירח בהצעה
והשיב בשלילה. הוא הסביר כי יהורם גאון
עסוק בסיבוב הופעות בדרום-אפריקה. יצ-
חקי הציע לממן את טיסתו של יהורם
מיוחסבורג ארצה, לערב הפסטיבל, וחזר
רה למחרת. מיקי פלד סירב.

כעבור שבוע סיים יצחקי ענייניו באר-
צות-הברית וחזר לישראל. להפתעתו גילה
כי המשאומתן שקיים עם העירייה, ואשר
נסתיים בהסכמת ראשהעיר לתת חסותו
לפסטיבל — התפוצץ.

מספר דני יצחקי: "בדקתי מה גרם
לשיבוש התוכנית. הסתבר לי כי מייד
לאחר שיתחיל עם מיקי פלד, הוא החליט
לעלות בעצמו על הרעיון. מיקי התקשר
טלפונית עם נחום בייטל, שותפו בארץ,
ביקשו לדחות את העניין מצידם.

"אז קרה משהו מוזר: אנו הרי הצענו
לעירייה לקיים את הפסטיבל על חשבוננו,
והנה להפתעתנו הם חתמו חוזה עם מיקי
פלד ושילמו לו, לפי דבריו המוקלטים,
80,000 לירות. ממתי חותמים חוזים עם
אמרגנים פרטיים ללא מיכרו? מדוע זורקים
כסף, כאשר אפשר לקבל אותו מופע עצמו
גם ללא מימון העירייה?"

האמרגנים שלמה צח, יהודה גורן ודני
יצחקי, נאלצו לבטל את הכנותיהם לאירגון
הפסטיבל. הם הפסידו את הכסף, אותו
הוציאו מראש על שכירת האולמות והתכ-
נות הממשיות לקיום המופע.

יעקב שריבום, מבקר עיריית ירושלים,
אליו פנה דני יצחקי בתלונה, בדק את
העניין, השיב לו במכתב מה-30 באפריל
74:

"יש להצטער על חוסר-התיאום בעניין,
כתב שריבום, "כאשר מצד אחד אושרה
לך חסות ראש-עיריית ירושלים למופע
פסטיבל-שירי-ירושלים, ואילו מצד שני
קבעה המחלקה לתרבות, אגף האירועים,
מופע אחר בשם ערב-שירי-ירושלים.

"התקרית כולה נובעת מהיעדר קומר-
ניקציה מספקת בין לישכת ראש-העיר
לבין המחלקה לתרבות. על כך, קבל נא
את התנצלות העירייה."

על טענתו של דני יצחקי, כי העירייה
ביוזבה לשווא עשרות אלפי לירות על
מופע שהוצע לה קודם-לכן חתום-אין-כסף,
השיב המבקר: "אנו מסכימים לחלוטין
לדברך, כי כל אימת שניתן לקיים מופע-
תרבות עלידי אמרגנים פרטיים, על העי-
רייה להימנע ככל האפשר מלהיות מעורבת
בהוצאת כספים למטרות אלו.

"אציע למחלקת התרבות, כי בעתיד
תימצא דרך לפנות לאמרגנים שמלאכתם
בכך, ולקבל מהם הצעות, הן לגבי תוכן
המופעים והן לגבי מימונם."

כאשר נתבקש האמרגן מיקי פלד, להגיב
על האשמתו של דני יצחקי, הציג חוזה
שנתחם בינו לבין העירייה, בו ניקבע כי
הוא יהיה זה שיארגן את ערב-שירי-
ירושלים גם בשלוש השנים הבאות.

כלומר, המלצת המבקר, אם אומנם תת-
מש אישעם, לא תוכל להתמש אלא
אחרי שלוש שנים נוספות — וביתניים
יבוצמו מאות אלפי לירות מקופתה של
העירייה, על קיום מופעים שאמרגנים
אחרים מוכנים ומזומנים לממן מכספם,
מאחר שלדעתם די בחסותו של ראשהעיר
כדי להבטיח שיהיו ריווחיים ויכסו את
ההוצאות, ואף יותירו רווחים סבירים
לאמרגנים עצמם.

ספוט טוטו

מ'נ' מ'ום
הפרס הראשון
השבוע ב"טוטו"

250.000 ₪

מ'נ' מ'ום
כלל הפרסים

550.000 ₪

יום חמישי — המועד האחרון
למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע —
מלא טוטו כל שבוע!

המכס כעסק חישפחתי

הממונה על המכס והבלו, דויד פלד, רחל פלד, רחל מכס.
הדינמיות והחשבוניות שנערכו לפניו הביאוהו למס' קנה חידוש מעמית ביותר: משהו רקוב ומושחת במדינה לכתו.

אייסדרים סתם, עוד אפשר לסבול — אבל כאשר המיסמכים מעידים בפירוש על כך שפקידים שלו נתנו יד להעלמת חומר הנוגע למשקיעים כבדי-משקל — על כך אי-אפשר לשחק. אלא שהצרה היתה, שהאחריות מבחינה מישורית ומעשית למדור בו התגלו מעשי השחיתות, היתה דווקא רחל פלד, הממונה בפועל על מדור הפטור-המותנה במכס — אשתו של הבוס שלה, מנהל-המכס והבלו דויד פלד עצמו.

המכס. הוא המישור היחיד במדינה בו עובדים הבוס ואשתו יחדיו. הבוס הוא מנהל-המכס, ואשתו אינה סתם מזכירה, אלא עוזרתו של סגן מנהל-המכס והאחריות, בחוקף כך, על כל ענייני הפטור-המותנה (פטור ממיסים על יבוא למיפעלים מאושרים, המותנה בכך שישתמשו ביבוא לצורך המיפעל המאושר בלבד).

התקשייר, חוקת עובדי המדינה, אוסר במפורש אפשרות כזו, אך איש אינו מעז לומר דבר לדויד פלד, מנהל-המכס מזה שנים רבות. המכס מתנהל כאחווה פרטית של פלד, העושה בו כבתוך שלו. מזה שנים הוא ידוע כידידים של אילי התעשייה והיבואנים בארץ.

בעצם, יש לו כל היכולת לדעת מה מתרחש אצלם, שכן בנו מבחן במישרות רמות אצל חברות המייבאות כמויות ניכרות.

ניהול מישור ממשלתי כאילו היה עסק מישפחתי פרטי היה נסלח, אולי, אילו היה הניהול חקין. אבל הדרך בה מנותלים ענייני המכס — היא מן השלומי-אליות ביותר במדינה.

פלד הרחיק מכל תפקיד חשוב במכס כל עובד שהצטיין וניסה לעלות על עבריינים גדולים.

אולם בחודשים האחרונים נפל דבר: מה שקרה בתחום הקמת בתי-מלון עבר כל גבול, ומחלקת-החקירות של פלד לא יכולה שלא לחקור ולהגיש דינמיות-חשבוניות כל מלון אותו בדקה, נמצא אשם בעבירות. בכל מיקרה מאלה המליצה המחלקה לתבוע את האחראים לדין. הנהלת המכס, ופלד בראשה, התפתלה קשות, ולבסוף מצאה מוצא קל: היא הביאה למישפט שני מקרים לא-מסוכנים, חסרי-שיניים.

האחד — אפרים אברון, מבעלי פאן-לון, הידוע בקשריו עם תנועת החירות, והשני — מלון חסר כל

במרכז-ההשקעות אם כמות החומרים שמבקשים לקנות מתאימה לתוכנית שהוגשה למרכז ההשקעות. לא טרחו לבדוק בחברה לפיתוח מיפעלי-התירות אם באמת הוכיחו נסו למלון החומרים לגביהם התקבלו אישורים לקנייה ללא מיסים.

עכשיו, למשל, סיימה מחלקת-הפיקוח של המכס, בראשות משה לנדאו וגבי אורן, חקירה של כמה מיקרים, נוסף לפאן-לון ומרכון, שפורסמו ברעש רב.

רשת גני-שולמית של בצלאל מורחי, מכרה לחברה אנגלרד, השייכת לקונצרן כור, למעלה מ-1000 טון ברזל שקנתה ללא מיסים עבור מלון, שני הגופים התחלקו ברווחים. גבי אורן דרש להעמיד לדין את שתי החברות. פלד מונע זאת.

מלון מגדלור, של המשקיע הידוע מגרמניה אריה פאלוך, מכר מלט וברזל שקנה ללא-מיסים עבור המלון שבכוכב מוגרבי בתל-אביב, לסולל-בונה הבונה את המלון. נגד השניים לא ננקטו כל צעדים משפטיים.

במלון קאראוואן בשארם-א-שייך, השייך למשקיע מארה"ב אמנון ברנס, נמצא כי חסר במלון ציוד שיווא עבורו לא מיסים. לא ננקטו כל צעדים משפטיים.

לגבי מלון סן-טרוף באילת, נמצא כי מכר חומרי-בניין שהביא עבור המלון, לקבלנים אחרים. לא ננקטו כל צעדים משפטיים.

זהו רק חלק מן הרשימה של מחלקת-הפיקוח. גבי אורן עצמו מסביר כי התגלה שהחוק לעידוד-השקעות הון, המשמש בסיס לתביעות נגד בתי-המלון — לקוי. בחוק כתוב, כי אם היום לא השתמש בחומרים למטרה שלשמה קיבל אותם, הרי יעבר עבירה. אבל בחוק לא מפורשת הגבלת משך הזמן, וכך יכול היום תמיד לומר שהוא עתיד להשתמש בחומרים למטרה המוצהרת.

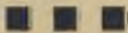
מדוע, אמרן, פעלו נגד פאן-לון ומרכון באופן שונה מאשר נגד האחרים? התשובה הברורה היא שהיו אלה המיקרים הראשונים שהתגלו, ועל גבם למדו כיצד לגלות את שיטות העבירות. עכשיו, לדעת המכס, אין כבר צורך במעצרים, שכן, למשל, התגלה להם פתאום שבחברה לפיתוח מיפעלי-התירות יש תוכניות ומעקבים מלאים על כל החומרים שהוכנסו לכל מלון קודם לא ידעו זאת, ולכן היה צורך לחפש בבתי המלונאים, כדי לגלות זאת.

כלומר, יד ימין אינה יודעת מה מעשיה של יד שמאל. פרשת מלון דיפלוואט בתל-אביב, למשל, בעל המלון, חיים שיף, השתמש לצורך בנייתו בחומרי-בניין שקנה ללא הנחה במיסים, זאת מפני שטרם קיבל רישיון-בנייה מועדת בניין-ערים. עתה, משקיבל את הרישיון — וסיים את בניית המלון — בא למכס וקיבל אישור לקנות 700 טון ברזל ללא מיסים. לפי תנאי הרישיון

מנהל המכס דויד פלד צריך לחקור פרשה של שוחד

ושחיתות באחת מחלקות מ'שרדו - שעליה מופקדת אשתו

רשיון עליו להשתמש בברזל זה רק עבור המלון, שניצב כבר על תילו. גם למכס וגם לשיף ברור כי ישתמש בברזל למטרות אחרות, ובכך יעבור על החוק. אנשי הפיקוח, מצידם, טוענים כי אי-אפשר לעמוד בחוק הקיים. מדוע, אם כך, מגישים מישפטים לסיו נגד אחד, ומאפשרים לאחר לעבור עליו בידועין?

א לא שפרשת אייחסדרים במחלקת-הפטורים, עליה אחראית רחל פלד, היא רק חלק מן הדברים שהתגלו. ראשי מחלקת הפיקוח סמוכים ובטוחים כי בין אנשי המדור של רחל פלד מצויים פקיד או שניים שקיבלו שוחד מיזמי-מלון, כדי להעלים חומר המצוי בתיקים נגדם. כמה פקידים אף נחקשו להיחקר בכח-נתיאמת במשטרה. אין יודעים מי הוא הפקיד המשוחד, אבל הוא כפוף לרחל פלד. מכאן:

אנשי-הפיקוח צריכים לחקור בפרשת-מכס הנוגעת ישירות לאשתו של מנהל-המכס. האם תיתכן חקירה מעמיקה ויסודית בתנאים כאלה?

בסיור שנערך בבית-המכס ביפו, ובמדורי הפטור-המותנה, התברר כי אין כל צורך לשחד את הפקידים. כל אדם יכול לגשת לכל תיק שהוא רוצה, לקחת ולעשות בו כבתוך שלו. ערימות של תיקים מונחות על הרצפה, או בארונות סתומים. המקום שוקק אדם, וכל אחד יכול לקחת כל מיסמך שירצה. מכל תיק שיבחר, דויד פלד עצמו, מנהל-המכס, טוען כי אין כל קשר ישיר בינו לבין אשתו בעבודה. היא כפופה לסגן-מנהל-המכס, הכפוף לו. לדבריו, אין היא אחראית ל-

מדור הפטור-המותנה. עובדה — אנשי-הפיקוח חוקרים את הנושא במרץ רב. אנשי מדור הפטור-המותנה, הנשאלים לגבי מעמדה של רחל פלד, משיבים בצורה חידוש מעמית: "היא האחר-אית למדור. דבר לא נעשה בלי הוראותיה."

„רחל אחראית“
הפקידה הראשית ב'מדור עליו ממונה רחל פלד, טוענת כי היא מקבלת הוראות מרחל וכפופה לה. רחל פלד אחראית גם ליחס של איפה-ואיפה בהעמדת ספירי-החוק לדין. היא גם נושאת באחריות לבלאגן ואי-הסדרים במדור שלה, כולל אחריות על המיקרים בהם נעלמו מיסמכים מתיקי החקירות של המכס.

קשרים, בשם מרכון, אברון ובעל מרכון נעצרו, ושמור תיהם התנוססו בכותרות העיתונים.

שתי סיבות יש ליחס זה של איפה-ואיפה, השתקה והעלמה: האחת, רצונו של פלד להגן על בעלי הקשרים; האחרת — רצונו להגן על אשתו, האחראית למחדלי המכס בבתי-המלון.

אומר על מדורה של רחל פלד מבקר-המדינה, בדיון וחשבון האחרון שלו:

„מרכז-ההשקעות גם אינו עורך בדיקה לגבי הצורך הספציפי בטובין המיובאים, ולגבי כמויותיהם. ביחס לטובין המיוצרים בארץ, לגביהם זכאי המיפעל המאושר לשיחרור ממכס ובלו, מוגשת בקשת-פטור ישירות למכס, אף כי אין באפשרותו לערוך בשלב זה בדיקה עניינית של הצורך בטובין לגביהם מבוקש הפטור, וכמויותיהם, מאחר שאין בידו התוכניות המפורטות של המפעל.

„בתנאי-הפיקוח הקיימים יכול היום, מייד לאחר אי-שור פרויקט כמיפעל מאושר, לייבא או לרכוש את הטובין כשהם פטורים ממיסים. היות שהקמת הפרויקט עשויה להימשך זמן רב, אף שנים מיספר, ניתן למכור בינתיים את ההיתרים לגורם הקבלני המקים את הפרויקט, או לסוחרים, כשהמחיר המשולם עבור ההיתרים נקבע בדרך-כלל בהתאם למיסים הנחשבים, בניכוי רווח.

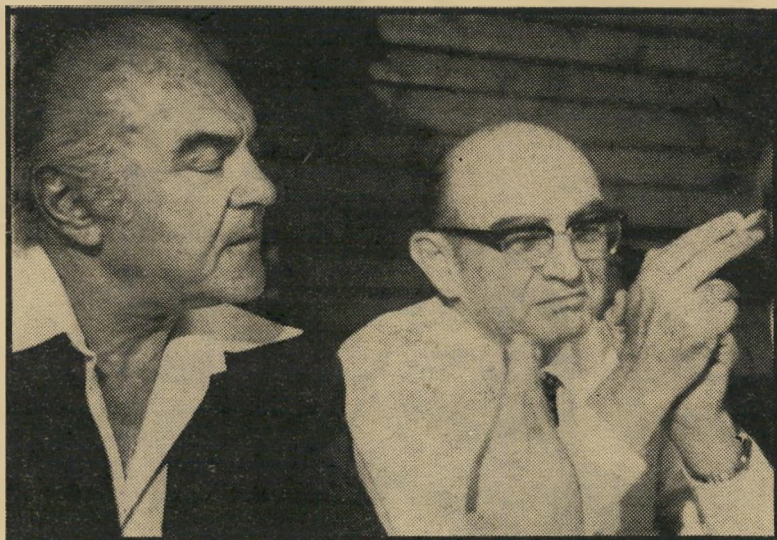
„שילטונות-המכס גילו מיקרים שיומים של פרויקטים בתחום התיירות מכרו את ההיתרים מבלי שהחלו בהקמת הפרויקט. המדובר בפרויקטים שערבם מאות אלפי פ' ל"י.

ה שמבקרי-המדינה אומר בשפה יבשה הוא, שבממלכת מישפחת פלד היה בלאגן בלתי-רגיל, ואיש לא ידע מה מתרחש שם. נתנו רשימות-קנייה ללא מיסים למלונות, מבלי לבדוק אם יומי המלון קיבלו אישורים אפילו מועדות בניין-עיר. לא טרחו לבדוק

האוזנר ביקש - קול אישר

60 מיליון למלון מיותר

האוזנר (ימין) ויורם יצחקי (שמאל) תנועת היוזמה החופשית

הפיתגס גורס כי הכל שווים בפני החוק, אבל יש כאלה ששווים יותר. כשמדובר במשרד-התיירות, מתאשר כלל זה עוד יותר, בעיקר אם יש לך עורך-דין טוב.

ואיזה עורך-דין כדאי לקחת כדי לסגור עסקה עם משה קול, השר לתיירות מטעם הל"ע? עם גדעון האוזנר, כמובן, כיום השר-בליתיק מטעם הל"ע, שהרי מומחיותו בהקמת מלונות היא מן המפורסמות.

הסיפור מתחיל בחברת-התעופה הקנא-דית, קנאדיין פסיפיק, הידועה בקיצור בשם סי.פי. חברה זו פתחה קו לישראל, ובדעתה להקים מלון בתל-אביב, שיהיה שייך לרשת המלונות שלה. הרעיון כשל עצמו טוב, פרט לכמה עובדות:

ראשית, בתל-אביב יש כיום 4000 חדרי מלון, ועוד 3600 נמצאים ב בנייה. תוך שנתיים תוכל כמות חדרי בתי-המלון בתל-אביב, וזאת כאשר התפוסה כיום היא פחות מ-60%. על-מנת שבת-המלון יגיעו בעוד שנתיים לתפוסה של 60%, יהיה עליהם לקבל שלושה ורבע מיליון לינות, לעומת מיליון וחצי כיום. קשה לתאר כי מספר התיירים לישראל יוכל ויותר תוך שנתיים. המסקנה הבלתי-נמנעת היא: המשבר במלונות בתל-אביב יחריף.

מישרד-התיירות יודע כל זאת, ולכן החליט לפני שנה, באחד במאי 1973, על הקפאה מוחלטת של בניית מלונות בתל-אביב. בנוסף להקפאה, החליט ה-מישרד כי מעתה ואילך יקבלו מקימי מלונות בתל-אביב הלוואה ממשלתית בשיעור של 35% בלבד מסכום ההשקעה הכולל, לעומת הלוואה בשיעור של 50%, שהיתה עד ההקפאה.

כללים אלה נבונים, טובים ובמקומם. מישרד-התיירות מתכוון להחילם על הכל. על הכל, להוציא את סי.פי, שכן לפני חודשים אישרה החברה הממשלתית לפיתוח התיירות, בראשותו של ש"מח"ה פזנש, להלוות למלון שתקים סי.פי,

50% מסכום ההשקעה. ההשקעה הכוללת בענק החדש בן 620 החדרים, תהיה 118 מיליון לירות. הממשלה תלווה, אם-כן, סכום של 59 מיליון לירות למקימי המלון — הלוואה בריבית של 9% בלבד, ולא צמודה.

זה המקום לחזור ולהדגיש: בימים ש-10 אלפים ילדי בתי-ספר בתל-אביב חסרים מיקלטים בגלל מחסור בתקציב של 40 מיליון לירות — בימים שתושבי עיירות הפיתוח ליד הגבול סובלים מחוסר אמצעי-הגנה — בימים שהאוצר מבשר על מיסים חדשים (מס-ערך-מוסף) כדי לממן את הוצאות-הביטחון הגדולות ותולכות — בימים אלה עצמם תיתן הממשלה 59 מיליון לירות להקמת מלון מיותר, שיצ-

טרף לעודף חדרי-המלון הקיימים בתל-אביב. כאן יישאל, בוודאי, איך התגברו ב-מישרד-התיירות על חוקי ההקפאה וצימי צום ההלוואות? פשוט מאוד. החליטו, כי מאחר שהמגעים עם סי.פי, החלו עוד לפני ההקפאה, גיגע להם עכשיו שית-ייחסו אליהם כאילו אושרה בקשתם סופית כבר לפני שנה. ומי ניהל בשעתו את המגעים מטעם סי.פי. עם השר משה קול? נכון, עורך-הדין גדעון האוזנר, מראשי הל"ע, וכאשר נבחר האוזנר לשר בממשלה, עם קול, המשיך מישרדו לטפל בחברה הקנאדית. שכן, למרות שהוא הודיע על פרישה מן המישרד, חושבים הקנאדים משום-מה שעדיין כדאי לעשות עסקים עם קול באמצעות מישרדו של האוזנר.

טיסת היסורים

אישה-העסקים הישראלית דויד לאנגר ידע צרות רבות בטיסותיו התכופות באל-על, אבל דבר כזה טרם קרה לו. טיסה ישירה של אל-על, מתל-אביב לניו-יורק, הגיעה באיחור של שמונה וחצי שעות.

לאנגר בא ארצה לעיתים תכופות, לקנות מוצרים שונים לרשת החנויות שהוא מייצג בדרום ארה"ב. ב-11 במרס היה עליו להמריא בשעה תשע בבוקר, בטיסת אל-על ישירה לניו-יורק. לפי ההוראות שקיבל, הגיע לנמל-התעופה שלוש שעות לפני הטיסה, ובחגיגו נדהם לשמוע כי הטיסה תצא באיחור של כמה שעות. הוא לא הופתע מהודעת האיחור, כיוון שהוא רגיל להגיע ללוד מוקדם, ולשמוע שם כי הטיסה נדחתה. אבל בכל העולם מטלפנות חברות-התעופה אל הנוסעים, להודיעם על איחורים. בישראל — לא.

המטוס יצא באיחור של ארבע שעות. מיידי לאחר ההמראה הודיע הקפטן לנוסעים הנדהמים כי במקום לטוס טיסה ישירה, ינחת המטוס בפריס, לקחת נוס-עים מאיסטנבול לניו-יורק, אבל החנייה תהיה קצרה. הנוסעים, שכבר יצאו באיחור של ארבע שעות, וכלו רק למחות, אך ללא-הועיל. המטוס נחת בפריס, החל ממתינ לתורכים. הנוסעים הוכנסו לחדר המתנה שלא היו בו שתייה ושירותים, ונאסר עליהם לצאת ממנו לאולם הטרמינל זיט הכללי, מסיבות בטיחות.

שם הם חמתו עוד ארבע וחצי שעות! אז הועלו שוב למטוס, וללא כל התנצלות המשיך הטיס לניו-יורק.

לניו-יורק הגיעו באיחור של שמונה וחצי שעות בדיקו. רבים מהם איחרו לטיסות שהזמינו מניו-יורק והלאה. כיוון שהגיעו באמצע הלילה, נותרו הנוסעים ללא סידורי לינה. אל-על לא דאגה לאיש מהם למלון או להבטחת המשיך דרכו. הנוסעים חרדו מן המטוס, ואיש לא פנה אליהם לשאול אם ניתן לעזור להם באמצע הלילה.

עד כאן סיפור הטיסה. אל-על עצמה הגיבה על מכתבו של לאנגר בהבעת צער שיגריתית על שלא הודיעו לנוסעים מראש על הנחיתה בפריס, וביקשה את סליחתו. אל-על טוענת גם כי אי-הסדרים בלוד מקורם לא בחברה, אלא במינהלת נמל-התעופה.

70 דירות עם גישה למכונית עד הדלת, ועוד 68 חדרי כפולים, ינסה מעתה להביא ישראלים, במקום תיירים. כדי להביא ישראלים, מתכוון גורדון

מנחם גורדון
המלון רימ

להוריד את המחירים (כיום 38 דולר לזוג לדירה ליום) ויציע מחיר מיוחד לזוגות צעירים נישאים — 140 לירות ללילה, כולל שמפניה ומיתקני-ספורט צמודים של הקאונטרי-קלאב, לחוצאת עודפי-אנרגיה.

ידידה בריווחיות דיסקונט בשווייץ

פרנק בשנת 1971. הירידה בולטת, על רקע הגידול בהיקף פעולות הבנק, שמאזנו לשנת 1972 הראה סך 1.360 מיליארד פרנק, לעומת 1.317 מיליון פרנק ב-1971. חברי הנהלת הבנק השווייצרי השייך לקבוצת דיסקונט, הם רפאל רקנאטי (נשיא), וכן יוסף רייזר, דניאל רק-נאטי, אהרון בן-הטוב, פאול קארי, לואיס שופארד, סלבטור סיקורל, ז'אן-פייר קוטייה, רנה ניקולאצ'י ומוריס סאלם. לקבוצה רשת-בנקים מסועפת באנגליה, איטליה, לוסטברג, אורוגוואי, פנמה, איי קאיימן, וכמובן בישראל. הבנק השווייצרי מהווה רק חלק קטן מהיקף המחזור הכללי של הקבוצה. לפי המאזן המאוחד, ההיקף הכולל של הקבוצה (בלי הבנק בארה"ב, שאין פרטים עליו במאזן) הוא כ-2.7 מיליארד דולר, ומוזה החלק של שווייץ — 361 מיליון דולר.

דיסקונט בנק אוברסי, השייך למיש-פחת רקנאטי, סובל מידידה בריווחיות בשנת 1972, לעומת השנה הקודמת — כך מגלה מאזן הבנק בשווייץ. חשבון הרווח וההפסד מראה על רווח ברוטו של 72.1 מיליון פרנק שווייצריים בשנת 1972, לעומת רווח ברוטו של 80.2 מיליון

ריבית על הכסף, שהוא מתנה לוולקן מכור. באותה שנה עלו הוצאות ההנהלה והכלליות ב-48%, לעומת גידול של 26% בלבד במידיו. בולטת במיוחד העלייה בנסיעות ואש"ל — 160%.

החברה מסרה עבודות רבות לקבלני-מישנה, ללא מיכרזים. כל עבודות-הבנייה של המפעל נמסרו בקביעות לאותו קבלן. המדובר הוא בעבודות-בנייה לצרכים עצמיים. הוצאות הנסיעה לחו"ל עלו פי-שישה, כאשר דו"חות ההוצאות אינם מושלמים.

כור: המצב

הכספי קשה

בתזכיר שהגיש קונצרן כור להנהלת חברת-העובדים, מצהירה כור כי מצבה הכספי קשה. למעלה מ-85% מהאמצעים הכספיים של כור הם ממקורות חיצוניים, והחברה סובלת קשות מהון עצמי קטן מדי. לכן משלמת החברה מדי-שנה ריבית בשיעור של 8% על המחזור, כאשר הרווח שלה הוא רק 4% על המחזור. אם נזכור כי מחזור החברה הוא 2.5 מיליארד לירות בקירוב, הרי היא משלמת לשנה ריבית בשיעור של 200 מיליון לירות!

בינתיים נודע על חברה נוספת של כור הסובלת הפסדים, עקב אי-סדרים כס-פיים. וולקן הנדסה הפסידה לסוף שנת 1971 415 אלף לירות. החברה קיבלה קודם-לכן מכור 1.5 מיליון לירות על חשבון מניות שהיה עליה לתת לכור, אך לא נתנה את המניות וגם לא שילמה

גורדון

לקאונטרי קלאב

יורם גורדון, מי שהיה מנהל מלון המינגל משך שלוש וחצי שנים, התמנה כמנהל מלון הקאונטרי-קלאב. כן, יש שם מלון. העובדה שלא יודעים על כך היא הסיבה לתפוסה של כ-10% בלבד במלון זה בשנה האחרונה. המלון, הכולל

3 מיפעלים בנתיבות

בעיירה נתיבות טרם פתרו את בעיית מיפעל כיסאות ישראל שהסתבך בחובות של 13 מיליון לירות ואין לו קונה, אבל יוקמו שם שלושה מיפעלים חדשים השנה. הראשון — מיפעל לכדור-מיסבים, שאושר עלידי מרכז-ההשקעות, וכבר הוקצה לו שטח של 20 דונם. השני יהיה מיפעל פלסטיק מחולון, יעלופלסט, שיעבור לנתיבות, ויעסיק שם 40 איש. השלישי — מיפעל לבתים מתועשים, בועטק 20 איש בייצור חלקים לבניה-מתועשת.

10 חודשים אחרי נישואי אלי המשותק עם נערה בריאה ויפה, מנהל

וזה אותו ותמך בו בכל אותן מילחמות ארוכות, שנים רבות. אלי ניצח במלחמותיו הגדולות. המילחמות שהפסיד, היו רק משום שלא היו די חשבוניות או די "אתגרות" כפי שהוא אוהב להתבטא.

אולם ניצחונותיו הגדולים ביותר של אלי, גולת-הכותרת לכל נצחונותיו האחרים, הוא עובדת היותו נשוי, מזה עשרה חודשים תמימים לציפי — נשוי ומנהל היי משפחה, כמו כל זוג נשוי ואוהב רגיל, על כל הכרוך בכך.

אהבתו של אלי מייזלס למין החלש החלה בגיל צעיר ביותר. כבר בגיל תשע הוא ביקש, כמעט במפגיע, מבתי-כיתה שלו, להיות "החברה שלו" והיא הסכימה בשימחה.

האהבה אותה רחש אלי לנשים באה לידי ביטוי בצורות שנות, בגילים שונים.

..אילולא המין היה כלי-כך חשוב לאלי, הייתי מוכנה לחיות איתו גם בלי זה"

בתחילה היה הוא השדכן של הכיתה, דאג "לסדר" שידדיו יהיו החברים של ידי-דוחי, וציין ביומנו כל הצלחת שידוך, וגם כל "הפסקת חברות".

במשך השנים החל דואג גם לשידוכים של עצמו, כאשר האובייקטים למיתקפותיו הרומנטיות-הן דווקא אותן ילדות שהיו היפות ביותר בכיתה או בשבט הצופי, הי-מבוקשות ביותר, עליהן היתה התחרות הרבה ביותר.

■ ■ ■

ב גיד מבורר יותר נפרד אלי מ-אהבות-הילדות המכאיבות והמרעשות והחל מנהל רומנים סוערים עם נערות בנות-גילו, ולפחות בשני מיקרים, הגיע עד לסף נישואין ממש.

אחד האוצרות השמורים ביותר בבית מישפחת מייזלס הצעירה היום, הוא אלבום תמונות בו מופיעות תמונותיהן של כמה עשרות צעירות, אחדות מהן יפהפיות ממש. "לאלבום שלי" סיפר השבע אלי, "נכנס רק אותן בחורות שאהבתי. זה לא סתם אוסף של תמונות מיקריות".

"דייה חושך, ורק אור הירח וה-" כוכבים קרץ לנו, והמקום היה חלומי. אלי היה בורעוטי כחינוק, כשראונו על חזי ואני מצמידה אותו אלי בחזקה. נישקתי אותו, הרעפתי עליו אהבה. אבל כשאנחנו במיטה, אני מרגישה את עצמי כתינוקת. אנחנו משחקים מישחקי אהבה ושואבים כוח ועידוד אחד מהשני. תיאור רומנטי זה הוא תיאורה הנאמן של נערה שימלאו לה שמונה-עשרה שנים בעוד ארבעה חודשים, האהבת נער בן 25. תיאור די שיגרתי של נערה מאוהבת, חסרת דימיון, אולי, אך חשה ומרגישה

..המין בינינו הוא רק פסיק, דבר שאין לו שום חשיבות בכלל"

בכל נימי נפשה. תיאורים דומים אפשר לש-מוע מאלפי נערות אחרות מדי יום ביומו. אבל ציפי מייזלס איננה כאלפי נערות אחרות. היא שונה מכולן. היא ודאי יפה יותר מהאחרות, ודאי רגישה יותר, ודאי וודאי אוהבת יותר. אך הרי אף אחת מהנ-ערות האחרות אינה נשואה לאלי מייזלס. כשזר פוגש לראשונה באלי מייזלס, ומעז להישייר את מבטו אליו ליותר מ-שניה חפזות, הוא רואה מולו גוש זעיר ומצומק של בשר-אנוש, ישוב בתוך כיסא-גלגלים, רגליים קטנות ומדולדלות, ידיים מאורכות יותר מן המתאים לגוף כה צמק ושפוף. נשלחות לעברים בלתי צפ-יים, ראש הנשמש לרגעים על הכתף ללא יכולת להתרומם בכוחות עצמו.

ולדמות זו נשואה ציפי מזה עשרה חוד-שים. עשרה חודשים אשר, לפי עדותה, הם המאושרים ביותר בחייה ומה שחשוב יותר, עשרה חודשים המהווים, לגביה, פתיחה לשנות אושר רבות לצידו של אלי, לאורו של אלי.

■ ■ ■

ס יפור חייו של אלי מייזלס לקוח כאלו מתוך אגדה. מילחמה של צעיר, אשר נידון בילדותו למחלה מגוונת, חסר-כתמרפא וכל תיקוה להחלמה, מילחמה דו-קישוטית בטחנות-ירות, אשר בה גיי-צח לבסוף החלש ונטול-הסיכויים, לכאורה, את הרופאים והמדי, את הטבע והביולוגיה,

אני אדם בריא!

וישנן באלבום בחורות, ישנה שם אילנה, בתורה תימניה שהיתה החברה האחרונה של אלי לפני נישואיו. "היו בינינו יחסים יפים מאוד", מספר אלי, "בעיקר, מה שאהבתי, זה את הצורה בת היתה נשענת עלי כאשר דחפה את העגלה שלי".

ישנה רותי גנון, שהיתה חברה של אלי בתקופת לימודיו בבית-הספר התיכון, ואלי זוכר כיצד היו נוהגים ללקק ביהד מעל אותו מקל של איטיק. והיתה ציפי קליין, ידידה טובה של אלי משך שנים רבות, שהפכה להיות: "חברה שלי ליום אחד. אחרי-יום היא החליטה לגמור איתי, ועד היום אני לא יודע למה".

פוריה פונגרה היתה, בנוסף לאהבה גדו-לה, גם זמרת מחוננת. אלי אהב את השירה שלה, והוא נזכר תמיד ב: "הרבה הרבה חוויות משותפות שלנו".

והיתה גם חוה לורנס, חברה של אלי מהתקופה בה היה בצופים, מאוחר יותר מזכירתו של "טליק" האלוף ישראל טל. ויש עוד הרבה אחרות, שליוו את אלי משך השנים והעניקו לו תחושה של נער ככל הנערים.

אהבות הילדות שלו באו לידי ביטוי במתן רשות לנאהבת לצאת עימו לטיול, או נכון יותר, לדחוף את עגלתו לטיול הנערים.

עזר-כנגדו ציפי, רעייתו בת ה-18 של אלי מייזלס, במילוי אחד מתפ-קידה כאשר נכה: לחזוקת בידה את שפופרת-הטלפון, שעה שאלי מדבר לתוכו. השניים נישאו לפני עשרה חודשים, למרות חתנגדות הוריה.

ואפילו, כן נדמה לעיתים, את אלוהים בכבודו-ועצמו.

אלי מייזלס ערך קרבות אינספור ב-חייו, וברבים מהם ניצח.

עוד בהיותו בן שנה נלחם כנגד אותם רופאים אשר קבעו כי לא יגיע אפילו לגיל שנתיים. אחרי-כך נאבק כנגד התי-נגדותם הטבעית של חברים, מורים, מדרי-כים בגדנ"ע ובצופים, אשר סירבו להאמין כי לנכה במצבו יכולות להיות תכונות אשר תאפשרנה להם להתעלם ולשכוח את נכותו.

הוא נלחם בגורל שנטל ממנו את אביו, שמת ממחלת הטרסן, ושגזל ממנו את אימו, הגיבורה העיקשת, כתוצאה מחבטות רצי-ניות של אביו-החורג.

הוא נלחם כנגד הכאבים הגופניים הר-עזים שגרמו לו אחיות בבתי-חולים, אשר לא ידעו כי מחלתו היא מחלת גיוון-שרירי-רים חמורה, אך עצביו הם כשל אדם בריא. המרגיש כל כאב.

הוא נאבק באלוים צהיל שלא רצו לגייס אותו לצבא, ברב גדול-בתורה אשר סירב להתיר לו לשאת אישה אשר אהב, ב-פרופסורים באוניברסיטה, במשפחות-אומי-נות אשר בגדו בו, לדעתו, ואפילו בכור-נותיו חסרות של אחיו הבכור, מי שלי-

הזוג חיי'מישכחה נורמליים - מכל הבחינות

משותף. ככל שהאהבה פרחת וליבלבה יותר, כן היו אתרי'הטוילים רומנטיים יותר. ובחפיפה, עיר'מולדתו של אלי, לא חסרים אתרים כאלה.

אחר'כך הגיע השלב של המילים הנגזרות וניבול'הפה, של ההתעניינות במין, של החקירות והשאלות אצל כל אותם חברים בני גילו, שאהבו להתפאר בהצלחות הר מיטה או העילוסים שלהם. וכך, באופן הטיבעי ביותר, לדבריו, הגיע גם אלי מיוזם לשלב של יחסי'מין רגילים ויפים עם בנות.

"אני לא יכול לומר ששכבתי בחיי עם מאות רבות של בחורות", מספר אלי, "אך שכבתי כבר עם די הרבה בחורות, ותמיד רק עם אלה שאהבתי. אבל אני לא דורש מבחורה שאני שוכב איתה שתהיה רק יפה, אלא גם חכמה."

מבחינה ביולוגית מסביר אלי את שה עיניים והדימיון של אדם בריא אינם מסוגלים להאמין בהם: "אינני שולט רק בשיריים הרצוניים שלי, אבל אבר'המין הוא הרי שריר בלתי'רצוני, לכן ברור שבתחום זה אני בריא לחלוטין."

"בחורה רגילה להיות נישלטה, במיטה היא רגילה שהגבר הוא היוזם את החי'זור, שהגבר משכיב אותה במיטה, מפ'שיט אותה ומוריד לה את התחתונים. הבטיעה היחידה שלי היא להביא לידי כך שאותה בחורה שאהבתי אותי ושאתי אותה, תבין כי התפקיד הטכני, ורק ה'טכני, במקרה שלי, הוא הפוך. הבחורה צריכה להיות היוזמת, כי אני אינני מסוגל לכך. היא צריכה להפשיט אותי, ולעשות את הצעדים הטכניים, אבל עצם המין הוא טיבעי לגמרי, כמו אצל כל אחד אחר."

את ציפי הכיר אלי כשהיתה בת 16. ציפי, נערה יפהפייה ממוצא תימני, בעלת גוף תמיך, שיער שחור גולש, עי'ניים גדולות ועמוקות וחזה קטן וזקוף, ברחת או מביתה בעיקבות טיכסוך עם הוריה והגיעה אל מישפחה אומנת, שהיתה באותה עת גם המשפחה האומנת של אלי.

מספר אלי: "היינו בבית של ידידים, והרגשנו שנינו באותו רגע כי אנו אוהבים. אני נדלקתי, זו היתה דליקה שמעבר לסתם עוד מיומו אחד. אהבתי את ה'עיניים שלה, את הניקיון שלה, את ה'אצילות שלה."

היכרות עם ציפי לא היתה הר'היכרות הראשונה של אלי עם נערות תימניות. לאמיתו של דבר הוא גילה חול'שה לנערות תימניות משך שנים רבות, ותמיד ביכר אותן על'פני כל האחרות. ביומנו תיאר פעם מדוע הוא אוהב נערות תימניות, שעם אחדות מהן שכב.

"נוכחתי לדעת", כתב ביומן, "כי התימנ'יות הן נערות שעם ישראל יכול להיות גאה בהן. המיוחד אותן: ניקיון קפדני, יופי אכסוטי, עור חלק, חזה קטן ומוצק, עיניים נוצצות, שיער רך ושחור. מטיבען הן רכות, והן אוהבות לגרום אושר לגבר שהוא בחיר'ליבו... גם במיטה בולט רצונן להסב אושר לגבר שאותו הן אוהבות."

אלי מלא אהבה והערצה מקודשת לציפי. "לא האמנתי", הוא אומר, "שאשה יכולה להעניק אושר לבעלה יותר מאשר ציפי מעניקה לי. אני לא מאמין שקיים יצור כל'שהו על'אדמות שיכול לתת לי אושר רב מזה. ציפי עזרה לי להפוך משבר לעוצמה רוחנית ודימעה לחיך, לגרום לי לשכוח שאני נכה. רק החברה מזכירה לי זאת."

אין כל ספק כי ציפי היא נערה מיוחדת במינה. למרות שהבתה לאלי אינה נופלת, ומבחינות מסוימות ודאי אף עולה על אהבתו של אלי אליה — אהבה, שהיא מעידה בתוקף כי היא נטולה כל שמץ של רחמים ואפילו של כורח. הרי אלי התקשה למדי לשכנע אותה, משך תקופה ארוכה, כי אחד הביטויים החשובים ביותר של האהבה הוא יחסי'המין.

השניים התגוררו יחד תקופה ארוכה, וטכסי'הנישואין היה פורמאלי בלבד לגבי'הם. משך התקופה הזו לא הסכימה ציפי לקיים עם אלי יחסים, לא כיוון שהיה

אלי מיוזם הנכה אלא כיוון שהיה פשוט גבר.

כששכב איתה אלי לראשונה, שבועות אחדים לפני נישואיהם, גילה כי היא בתולה. ציפי אינה אוהבת להיזכר בערב זה — עדיין רודפת אותה תחושת'האשם כי עשו דבר בלתי'מוסרי ובלתי'נכון.

גם היום מדברת ציפי וחושבת על נושא המין בבוז מסויים, כאילו אין בו כל חשיבות.

"המין בינינו הוא רק פסיק", היא אומרת, "למרות שאני יודעת שהוא חשוב, אבל לא ממש."

..אני מגיע עם ציפי להתעלות שלא הגעתי לכמותה עם אשה אחרת"

ולמרות שאני יודעת שאלי רוצה בזה, הרי בעיני הנושא הזה מתגמד, לעומת עוצמת האהבה הרומנטית שאנו רותשים זה לזה, וזה הופך להיות פסיק. דבר לא חשוב בכלל. אילו לא המין היה כה חשוב לאלי, הייתי מוכנה להיות איתו ולאהוב אותו באותה מידה גם בלי המין, גם היום."

את ציפי מטרידים הרבה יותר דברים אחרים. מטריד אותה כיצד לשפר את כישרון'הבישול שלה, כדי שאלי ייהנה מ'אוכל טעים יותר. מטרידה אותה השאיפה לדירה גדולה ומרווחת, דירה משלהם, כדי שאלי לא ירגיש אשם על כי אינו יכול, בגלל נכותו, להעניק לאשתו בית ממש. מטרידה אותה השאיפה ללמוד, הרבה ומהר, לרכוש דעת, כדי להיות בת'שיחה מתאימה יותר לאלי.

אותן בעיות המאפיינות זוגות אחרים, רגילים, לאחר עשרה חודשי נישואין.

"אני לא רוצה לעמוד למיכשול בדרכי של אלי", אומרת ציפי, "אני רוצה שהוא ימשיך להיות את אותם חיים סוערים שהוא חי בהיותו רווק. לכן אני נותנת לו יד חופשית, ומשתדלת לא לקנא כשהוא נסגש עם בחורות אחרות."

ציפי מבלה עם אלי 24 שעות אינטנסי'ביות ביותר ביממה. הם נפרדים לעיתים רחוקות בלבד, וגם אז לזמן קצר. זאת — כאשר ציפי קופצת למכולת, לבדה, או כשאלו הולך לסרט, מסוג הסרטים שציפי אינה אוהבת, עם חברים וחברות.

"אני לא מקנא לציפי", אומר אלי, "אני יודע שבחורים שורקים אחריה ברחוב, אבל המוסר המיוחד של ציפי אינו מרשה לה אפילו להסתובב אליהם. מובן שיש לנו הידידים שלנו, ולאשה טיפשה יכול היה להידמות לפעמים, כי אני מחזר אחרי אחרות. אבל ציפי היא מהבחורות החכמות והנבונות."

כתום עשרה חודשי נישואין מלאים ו'מאושרים, מסכם אלי את חייו עם ציפי: "אני מגיע עם ציפי להתעלות שלא הגעתי לשכמותה עם אף אחת אחרת. ציפי למדה בעשרת החודשים האחרונים גם לאהוב עמוק יותר, גם לבשל טוב יותר, וגם את נושא המין טוב יותר — היא למדה לנתח את החיים טוב יותר."

ואילו הצהרת'האהבה הגדולה ביותר ש'יכלה ציפי לתת לאלי, ניתנה דווקא לפני נישואיהם, כשסיפרה:

"כשאבדתי את בתולי, אפילו שזה היה לפני הכלולות, ואני הרי חשבתני תמיד שאגיע לחופה שלי בתולה — גם אז ידעתי שאם נרצה תינוק, עלי ממילא לעשות זאת פעם, בפעם הראשונה. ואלי, הלא הוא בעלי."

ואומנם, אלי וציפי רוצים מאוד בילד, והבטיחו לעצמם כי ברגע שעמדו איתנים על רגליהם מבחינה כלכלית, יבוא גם היורש לבית מיוזלם.

זסוף דבעיות בהן נאבקים בני'הזוג בגלל נכותו של אלי, יש להם גם כל

אהבות נעורים חמישה דיוקנות של נערות, הקווחים מתוך אלבום'התמונות הפרטי של אלי מיוזלם, בו מופיעות, פרט לחן, עוד עשרות בחורות. אלי טוען כי לאלבום לא נכנסת סתם כל בחורה, אלא רק כאלו אליהן היה לו יחס מיוחד. "אבל כמו ציפי, עוד לא היתה לי", אומר אלי.

חינוך

תיכונות

ללא כיסוי

**הבטיחו קורס דמתכננים,
לא קיימו את המובטח —
אך דרשו את שכר הלימוד**

„המחשב — מכשיר העתיד!“ — הקורס במחשבים מבטיח את העתיד! — מודעות מסוג זה, מטעם בתי-ספר שונים, מתנוססות מעל גבי עמודים שלמים בעיתוני-הערב, ו- מבטיחות עולם ומלואו לאלה המבקשים ללמוד את מיקצוע העתיד.

בלה אוגורדניק, סלפוניסטית מרמלה, חיותה הלפרין, פקידה ממיכמורת, אנדריי אביטל מעובדי תדיראן מנווה-שלם ואחרים, היו גם הם בין קוראי המודעות, שהשתכנעו שבאמצעות הקורס למחשבים יוכלו להבטיח לעצמם עתיד ורוד יותר. הם נענו למודעות שפורסם המכון להכשרה מיקצועית, אשר הבטיח לקיים קורסים בתיכונות-מחשבים. המודעה, שעשתה רושם כאילו פורסמה על-ידי מוסד רישמי, הבטיחה שלקורס יכולים להתקבל רק מסיימי 12 שנות לימוד.

התיקונות התנפצו. ההתחייבות ל- הפנות את התלמידים למקומות-עבודה היתה כוזבת. רק כשניים מעשרות התלמידים הופנו למקומות כאלה. השכר שקיבלו אלה שלמדו בקורס, היה נמוך מהמובטח. עוד התברר לתלמידים המאוכזבים, שטרחתו ו- הגיעו ללימודיהם ממקומות שונים בארץ, כי דרישות מקומות-העבודה מהמתכננים, הן הבכירים הן הוותיקים, עולות בהרבה על הנתונים של בוגרי הקורס.

בעיקבות זאת התארגן ועד של התל- מידים, בראשותו של אנדריי אביטל מנווה- שלם, שדרש מהנהלת בית הספר החזרת הכספים, בגלל אי-קיום הקורס כמובטח. הנהלת המכון להכשרה מקצועית דחתה את דרישת התלמידים.

אך לא רק זאת — בית-הספר דרש מה- תלמידים לפרוע את השטרות עליהם חתמו עם הירשמש לקורס. שאמור היה להימשך שנה, אך נמשך שלושה חודשים בלבד.

בשלב זה החליטו התלמידים לפנות אל עורך-הדין עמוס וייצמן, באמצעותו הגישו תישעה מתלמידי הקורס שלוש תביעות נפרדות לבית-המשפט בתל-אביב, בהן תבעו מבעלי בית-הספר, דינאל קונסטנטין וצבי טבנקין, פיצויים בסך של כ-20 אלף לירות.

את התביעה ביססו על אובדן-הכנסה כ-

שופט ציטנר

החשוד נהנה מן הספק

תוצאה מהלימודים בקורס, וכן עקב ההוצא- אות שהיו קשורות בלימודיהם בו. בית-הספר, באמצעות עורך-הדין אברהם שליו, הגיש בבית-המשפט כתב-הגנה, בו הכחיש את מרבית טענות התלמידים, שליו ביקש לדחות את התביעות.

ללא התערבות מהחוק. מאז עברו חודשיים, להנהלת בית-הספר נודע שה- תלמידים אינם מסתפקים בפגייה לבית- המישפט, אלא מבקשים להודיע על המת- רחס בבית-הספר גם לעיתונות. בשלב זה החליטה הנהלת בית-הספר שהעניין בעצם אינו כדאי לה.

באמצעות עורך-דין הודיעה לתלמידים שהיא מבקשת להתפשר איתם, כדי שהענין יסתיים „ללא התערבות מהחוק“.

מישפט

אין אונס בדיו

החשוד באונס העיר שלא

גמר — האם אימנם

היה זה אונס?

„הוא חיבק אותי ונישק אותי בפנים ובפה, ולרוב על הצוואר שלי בכוח. אני תפסתי לרחמים (שם בדוי) את ידיו וניסיתי להשתחרר, אך לא עזר. הוא הוציא לי את החולצה בכוח, פתח לי את החזייה, וכימעט קרע לי את המכנסיים. אחר-כך הוריד לי בכוח את המכנסיים הארוכים שלי. גם את התחתונים שלי הוריד בכוח. „נתתי לו דחיפות עם הידיים והרגליים, אך זה לא עזר. תפס אותי בכתפיים ולחץ אותי לחלון של המכונית. אחרי שהפשיט אותי והייתי ערומה לגמרי, משך אותי בכוח למושב האחורי, ונעל את הדלתות במכונית. הוא אמר: „אני מוכרח לשכב איתך!“ הוא התפשט ערום, פתח לי בכוח את הרגליים. צעקתי, אבל לא יכולתי

בעלי נתונים מתאימים, לאחר מיון קפדני. עוד הבטיחו מפרסמי המודעות, שהסתתרו מאחורי ת.ד. 28125 בתל-אביב, כי בוגרי הקורסים יקבלו הפגייה למקומות-עבודה מתאימים, בהתאם להישגיהם.

תיכונות בכיתות ה'. כאשר הגיעו התלמידים לעתיד אל המכון, גילו כי הוא שוכן בבניין-מישרדים ישן ברחוב סלומון 7, ליד התחנה המרכזית בתל-אביב. עוד גילו, שבמקום זה מתנהלים שני בתי- ספר נוספים: האחד — טכניון, בית-ספר להכנה לבגרות ומוקדמות, והאחר — תיכון מיקצועי לאלקטרוניקה. נוסף להבטחות ש- היו רשומות במודעה, הובטחה לתלמידים גם אפשרות להשתכר 1.800 ל"ל לחודש, בתום הקורס.

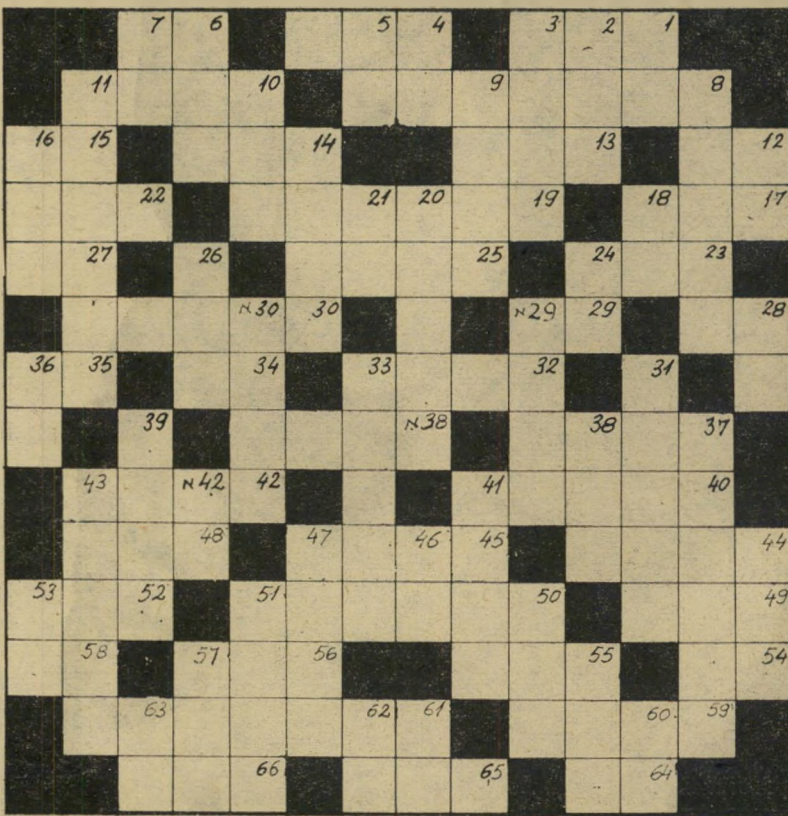
עם תיקונות כאלה בליבם התחילו כתריסר תלמידים את לימודיהם, בבניין ישן של בית-ספר עממי, על שולחנות של תלמידי כיתות ה', ללא תנאי-תאורה מתאימים. אז גם התברר שכל הפונים למכון עמדו בהצלחה בבחינות-הכניסה, והתקבלו ל- קורס, למרות שחלקם לא סיימו כלל 12 שנות לימוד. אך היתה זו רק ההתחלה.

מייד הסתברו לתריסר תלמידי הקורס, כי הלימודים אינם מתנהלים בצורה סדירה. במשך שלושה חודשים התחלפו לא פחות שלוש מורים. כתוכנית-הלימודים נקבע שהתלמידים ילמדו חמש שפות-מחשב, אך למעשה נלמדו רק שתי שפות.

התברר גם שבית-הספר אינו מוסמך להכשיר את התלמידים להיות מתכננים בכירים. לכל היותר יכלו חלק מהתלמידים להפוך למתכנתים-ווטרים.

כעבור שלושה חודשי לימוד קיבלו ה- תלמידים הודעה שהלימודים נפסקים למשך שבוע. עוד נסטר להם, שיקבלו הודעות בכתב על המועד בו יתחילו הלימודים מ- חדש. אך הודעה מובטחת זו הם לא קיבלו עד עצם היום הזה.

השבוע העולם הזה 1917

מאונך:

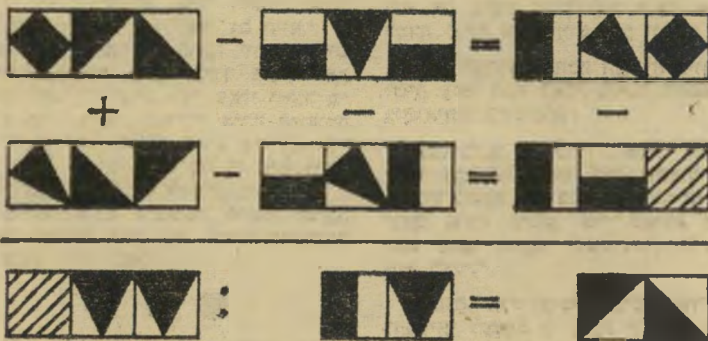
(1) אויב, שונא; (2) מחשבת בלילע; (3) תבוא, תגיע; (4) מן השבטים; (5) „כן“ באנגלית; (6) רבע-הסלע, מטבע קדום; (7) מחיתוריער; (8) בוהן, האצבע העבה ברגל; (9) מקום שלם בגוף; (10) מין צרעת או שחין; (11) גדול משוררי יוון; (12) סמל היחידה; (14) נחתום; (16) הבהיק, הזהיר; (18) אס-הפנינה; (20) קביעת שיעור הגודל; (21) מושח בטיח; (24) עולץ; (26) מכשיר-התעמלות; (28) היכן?; (29א) ה- רמטכ"ל הראשון של צה"ל (ש"מ); (30א) שמן זך; (31) חבל בארץ; (33) עוף אגדי גדול הנזכר בתלמוד; (36) תשלום המושת על כל אורח; (37) הערכות-כוחות להתי- גוננות; (38) הקדש מוסלמי; (39) רחבה עגולה המשמשת להתגוששות; (41) נשך; (42) אחד ממצביה-הצבירה; (43) של הלאום; (44) מתנדבי חוץ-לארץ (ר"ת); (46) צורת סיום לרבות; (47) קיבוץ בדרך לירושלים; (50) גזר, ניתח; (51) כלי-גשיפה עשוי עץ; (53) חומת-מים; (55) נתינה; (57) גול, עשק; (60) יכה; (61) מילת-שלילה; (62) יחידת חשמל; (63) נהר באיטליה.

מאוזן:

(1) שם נפוץ לנערה; (4) עינבל, לשון- הפעמון; (6) רשע בכוונה-תחילה; (8) מגדולי המתמטיקה והפיסיקה ביוון הקדומה; (10) רום; (12) גבעה קטנה; (13) משמש בתעשיית-הבירה; (14) עץ מיוחד ללבנון; (15) תואר הולנדי; (17) מיתר שרירי בגוף; (19) חג, גנוסיה; (22) מעט מאוד מ-; (23) פרחוני קוצני; (25) פרופלור; (27) מכלי השחמט; (28) לאן?; (29) עבר; (30) נמל-התעופה של לונדון; (32) מחבר- אופרות איטלקי נודע; (34) נקי, ון; (35) תרופה; (37) תא, אגף; (38א) יישות; (40) יעריץ מאוד; (42) מוגלג ב-; (44) חורט מתוך העץ; (45) חייט-נורה, כיבר; (48) גועל-נפש, בחילה; (49) חומר-נפץ מרסק; (50) מוסד לימודי לחוף הכינרת; (52) המון כסף; (54) מבלה את הלילה; (55) שי, דורון; (56) זיהום; (58) משמש למדידה; (59) רשות, רישיון; (61) בעל אופי ספורטיבי עולמי; (64) בסיס; (65) חומר המשמש בבניין; (66) פלצור.

חשבוע 1917

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה, לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור וחילוק, יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

"החלטנו להנות את הנאשם מן הספק." אמר בית-המשפט. "ולזכותו מן האשמה המיוחסת לו."

מישטרה

האינקוויזטורים בפעולה

מחקר-מישפטי מדעי מגלה:

שיטות החקירה במישטרה

ישראל — אינקוויזטוריות

הציבור והעיתונות טוענים כי השיטות בהן מטפלת המישטרה בחשודים אינן אנושיות, לחשודים אין זכויות, היחס אליהם רע. המישטרה, באמצעות דובריה, מנסה להכחיש טענות אלו בכל הזדמנות

(תמשך בעמוד 32)

אוויר, והיא הסכימה. נסענו עד לים ממש, ושם שכבתי איתה בתוך המכונית שלי, מרצונה הטוב. אני התפשטתי ערום, וגם היא התפשטה ערומה, וכך באנו שנינו במגע מיני. אני לא גמרת, ולא אמרתי לה שום דבר מגונה."

בהכרעת הדין, עליה חתמו נשיא בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, זאב צלטנר, והשופטים שולמית וולנשטיין ומשה בייסקי, נאמר:

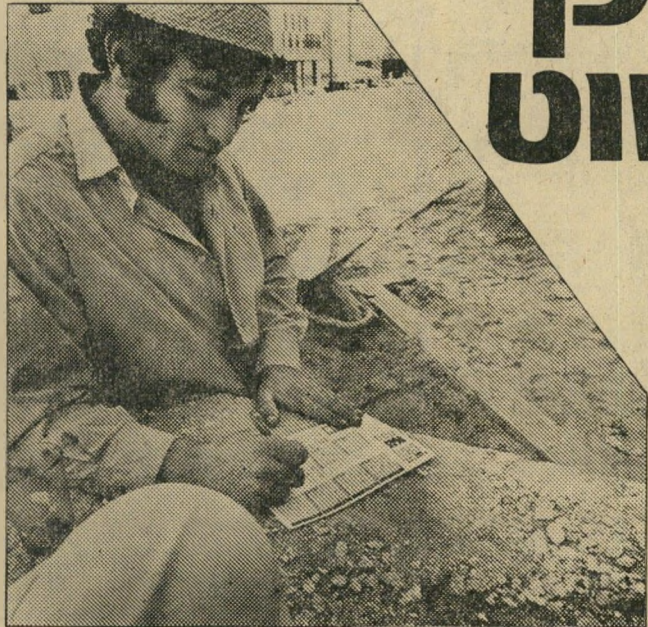
"כל המישפט הזה סובב סביב מהימנותה של המתלוננת. הסכימה למישגל או לא הסכימה — זאת השאלה. לא שוכנענו מעל לכל ספק סביר שתיאורה של המתלוננת בבית-המשפט הולם את המציאות. מסיבה זו בלבד, יש להנות את הנאשם מן הספק. ובנוסף לכך, ובאופן בלתי תלוי בוה, יש נסיבות אשר מטילות ספק בגירסת התביעה."

ראשי לחלון. קיבלתי מכה, אך לא חזקה. הוא הוציא אותי ערומה מתוך המכונית, ואמר לי: "תלכך, יא שרמוטה!"

"רק לאחר שבכיתי זרק לי את הבגדים, ונסע. אני לא יכולה להסביר למה למרות שהוא הפשיט אותי בכות, לא נקרע שום דבר, אפילו הכפתורים. בחיים שלי היה לי רק חבר אחד ששכבתי איתו ונפרדתי ממנו. לפני חצי שנה היתה הפעם האחרונה ששכבתי עם גבר לפני שעשה לי את זה רחמים." גילה הכירה את רחמים במועדון-הלילה טיראן שבהרצליה-פיתוח. הם רקדו יחד, ואז הזמין אותה לסיבוב במכונית. הוא נעצר ליד מלון אכדיה, ושם החלה הפרשה. בגירסתו של רחמים, שיוצג במישפט עלידי עורך-הדין צבי לידסקי נאמר: "אני ביקשתי מגילה שנצא שנינו לנשום

לצאת צרומה כי שם היו מכוניות עם אנשים, כולם זוגות." כך סיפרה בעדותה גילה לוי (שם בדוי) שהתלוננה על אונס, בחקירת המישטרה, ועל כך חזרה השבוע גם בפני בית-המשפט המחוזי בתל-אביב. בכתב-האישום נאשם רחמים (22), בעל חנות מתרצליה, בכך שאנס את גילה (25) במכוניתו ליד חוף הנכים בהרצליה. גילה, העובדת כמטפלת, סיפרה בהמשך דבריה:

מישגל — או רצח. אני צעקתי והוא סתם לי את הפה בידיו ואמר לי: אם לא תשכבי איתי, ארצח אותך!" אני חושבת שהוא עשה את זה מיספר פעמים, שלוש או ארבע, מבלי להוציא את אבר-מינו. אחר-כך הוא הציע לי שאעשה לו משהו מגונה. אני דחפתי אותו מעלי, ואז הוא תפס אותי בשערות ודחף את

זה כל כך פשוט

מה יותר קל מלהשתתף בהגרלת הלוטו. תמורת לירה אחת תוכל לסמן 6 מספרים בכל אחת משתי טבלאות שבטופס.

עשה חישוב פשוט, פעולה בת שניות ספורות מביאה לך סיכויי השתתפות בפרס הראשון, בסך 150,000 לירות מינימום, ובאלפי לירות ביתר הפרסים

* פרס ראשון מצטבר עד חצי מליון לירות

זה כל כך פשוט...

(המשך מעמוד 31)

ובכל אמצעי. עתה בא מחקר מדעי, פרי עטו של ד"ר דוד ליבאי, מבכירי המרצים בפקולטה למישפטים ומומחה למישפט פלילי, ומוכיח את אשר הציבור והעיתונות טוענים מזה זמן רב: שיטות המישטרה אינן אנושיות ואינן מתאימות למדינה דמוקרטית.

ד"ר ליבאי אף איננו מהסס לקבוע ששיטות ההחקירה של המישטרה, עד לשלב העמדת הנאשמים למישפט, הן אינוקוויזטוריות ממש.

ליבאי, המתולתל מישפטן נודע, מגלה בהפרקליט, ביטאון לישכת עורכי הדין, כי לשופטים אין כל חפקיד בניהול חקירתם של חשודים, לבד מן המיקרים בהם נחקרת סיבת מוות.

החשודים ניצבים לבדם מול חוקרי המישטרה. אין כל מוסד עליון המפקח, בו מתנהלת חקירה, על דרכי החקירה. החוקרים עצמם, הם הממונים על שמירת כללי "המישחק ההוגן".

יחס חיובי למישטרה. המישטרה מנהלת את חקירותיה בחדרים הסגורים בפני הציבור, העיתונות ובני מישפחתו של הנחקר. גם לעורך הדין של החשוד אין כל גישה למקומות בהם מנהלת המישטרה את חקירותיה.

אות נוסף לקיומן של השיטות האינוקוויזטוריות

מישפטן ליבאי
יחס חיובי למישטרה

זיטוריות של מישטרת ישראל בחקירת חשודים, לדעת ד"ר ליבאי, הינן היעדר כל אפשרות של עימות בין העדים לבין החשוד עד ליום המישפט.

לחשודים אין זכות לדעת מהן העדויות נגדם, הנמצאות בידי המישטרה. אין להם גם הזכות לבדוק אם אומנם טענותיה של המישטרה נגדם נכונות, או שהן נועדו רק, "לשבור" אותם בזמן החקירה.

מובן שבשיטת החקירה זו אין לחשודים הזכות לנהל חקירה משלהם, במקביל לחקירת המישטרה, על-מנת להשיג ולשמור עדויות לצורך הגנתם.

קבע השבוע מישפטן העוסק בפלילים, אחרי שקרא את מחקרו של ליבאי:

"אם המישטרה היתה משנה את שיטות החקירה שלה, היתה חוסכת לעצמה הרבה כוח-אדם, ואז היתה ביכולתה להקדיש זמן רב יותר לחקירות. לפי השיטה הנוכחית, חלק ניכר מכל דיון פלילי בבית-המישפט מוקדש למישפטיזוטא, הדגים בשאלה, הי נכבדה כשלעצמה: האם צריך בית-המישפט לקבל את הודעות הנאשם במישטרה, או לא."

אם שיטת החקירה היתה משתנה, הרי במרבית המיקרים לא היה כלל צורך במישפטיזוטא אלה, ועם זאת היו מתייחסים למישטרה בצורה חיובית יותר מאשר כיום.

ספורט

מגויה-הדיד - וחצי-הסרה

אגודת-הקאראטה הישראלי

הוכרז כאחד לחברי

מועדת-הקאראטה מוסלמי

קיצוני

"תוך שניה אחת הרבצתי חמש מכות קאראטה לחמישה כיוונים שונים, לעבר פניהם של חמישה מתבירי-המרעדון, אך לא פגעת בהם. עצרתי את אגרופי במרחק שניים-שלושה סנטימטר מהפנים שלהם, וזה מה שעשה עליהם את הרושם המבוקש." (המשך בעמוד 35)

לחתנים, למחותנים ולכל האירועים חליפות בג'יר

בעיצוב PIERRE CARDIN, PARIS

מארגי האירוע
פולגת
Diolen
עם צמר

בוטיק
פייר קארדין

תל-אביב, רח' אלנבי 94

להשיג ב:

תל-אביב: רח' אלנבי 100

ירושלים: דרך יפו 42 (ככר ציון)

חיפה: רח' הרצל 18 (בית הקרנות)

בגדים זה

לא הכל

יום העצמאות ה-26 של מדינת ישראל היה דבר טוב מאד, למי שזוכר. אבל בייחוד זה היה טוב לזמרות חווה אלברשטיין ואילנה רובינא, שמיד לאחר חגיגות אותו יום הוזמנו להופיע בבליה, לסיבוב בוק קמה ונסעה. אחרי הכל, סיבוב בוק קמה לא מזדמן כל יום. אבל משום מה, אצלה הבוק התארך והתארך. זה לקח

רובינא
תמיד כדאי לנסוע

לה כמה שבועות טובים, ורק ביום החמישי האחרון חזרה סוף סוף לארץ. למי שמכיר את אילנה, ולו במיקצת, היה ברור מייד מה קורה כאן. הרי לא ייתכן שבחורה כזו, שהמלחמה המפוראת והעשירה היא אחד הדברים החשובים בחייה, תגיע עד בליה ולא תקפץ ללונדון, לחידוש קליל של המלחמה ה"ל"ל שאין רבות כמותה בארצות נשות ישראל. אילנה, שהתאלמנה לפני מעט למעלה משנה החלה, כעבור תקופת-מה, להשתדל לחפש ימיה כקדם, להופיע ולהשמיע להור פיע ולהיראות, ולמצוא עניין חדש ככל האפשר בין ידידים ישנים וחדשים.

הזמורת העקרת

מסיירת

גם חווה אלברשטיין, כמו סספרת קודם, הוזמנה לבלגיה מייד אחרי יום העצמאות. וגם היא נסעה. אלא שחווה חזרה מייד. אחרי הכל, יש לה כאן בעל צעיר ונאה, עמירם טננבום, אותו היא אהבת מאד, בת קטנה מאריה היא משתגעת, וחזרת שאותה היא מעריכה. עדיכדיך — מזה שנתיים מתגורר הזוג אלברשטיין-טננבום בביתה של החורבת, וחוסך כסף לבניית הקן המישפחתי ברמת-השרון.

אלברשטיין
הפעם זה בלי

גירושין זה לא צחוק

גרינשפן (עם מנדי)
לעולם לא מאוחר

רית, מבנה אביאל. ולא רק זאת — אלא שיש לה גם ידיד חדש. הידיד הוא הרוקח העליו ביותר של רחוב דיזנגוף, בני, בעל בית-המרקחת בני, מי שהיה בעלה של רנה דובינר, כשבני היה במי-לואים, אפשר היה לראות בבית-המרקחת את אביבה, כשהיא מנהלת אותו ושומרת על הגחלת. מה שמוכיח שאף-פעם לא מאוחר מדי להיות יפה ומאושרת.

לא תאמינו, אבל גם לנו הולך להיות אלוף בתחום לא-סימפטי זה. האלוף הפעם הוא לא אחר מאשר — כן, נחשתם — שוב סמי גרינשפן, מי שהתחתן רק בקיץ שעבר בפעם החמישית, וכבר הוא מתגרש.

סמי, המוכר לכולנו דווקא מהנישואין הכפולים שלו (פעם אחת, ואחר-כך פעם שנייה) לאביבה ממישפחת ירושלמי, התגרש ממנה לאחר שהידק את קשריו עם אילנה תורן, מי שהיתה פעם אשתו של השחקן אילן תורן, העובדת יחד עם סמי במערכת ידיעות אחרונות.

סמי ואילנה עובדים כבר יחד, למעשה, כמה שנים טובות, אבל האהבה החלה פורחת ביניהם רק לאחר היכרות-עבודה ממושכת. כעבור חודשים אחדים של חיים ביחד, החליטו להינשא ועשו את זה. כאן מור, בקיץ שעבר, כשסמי היה כבר סבא מאושר לנכדתו. אילנה היתה מזכירתו של מרכז-מערכת ידיעות אחרונות רב יודקובסקי, ובי-וילה של זה, בתל-בנימין, נערכה החתונה. אז אם סמי רוצה להתגרש ואת האליפות — שיקח אותה. לבריאות. ממילא, אני מקווה שאף אחד אחר לא רוצה אותה. אבל לסיפור הזה יש עוד כמה הסתער פירות מעניינות. קחו את אביבה, למשל. בתקופה שהיא היתה נשואה לסמי, כמה שנים, היא היתה שמנה, ולא-כל-כך מטרי פחת, וישבה הרבה בבית, וכשהיא יצאה משם — היתה מסתובבת לה, ככה, פה ושם, במועדוני-לילה, ומיטיבה ליבה ביין. אבל תראו מה קרה לה — מאז הגירושין, לא להכיר ממש. היא רוצה פלאים, החלה מטפחת את עצמה, מתלבשת בחלי-פות-שאנל לא-גורמליות וחובשת טורבאני-נים. לא להאמין. ובייחוד אם זוכרים שגם היא כבר סבתא עכשיו, לנכדה בשם שיי

גירושין

ללא מילים

בחוגים הנוגעים בדבר ידוע שמואל גרונדמן כאחד ממעצבי-התערוכות הגדולים בארץ, גרפיאי בעל-שם שהקים במשך השנים עסק גדול, המחזיק כיום כ-60 עובדים, וערך כבר כמה מהתערוכות הגדולות ביותר שנערכו בארץ. ממולו של גרונדמן עומדת אשתו, הצעירה היפהפייה, החירשת-אילמת, ג'ני קלי, הידועה לא פחות ממנו, ובעיקר בכישרונותיה המגוונים, באינטליגנציה שלה ובעובדה שהיא אולי חירשת-אילמת — אבל בשמונה שפות! זה דבר שלא הרבה אנשים רגילים יכולים להתברך בו. וחוף מזה היא בעלת סמפרמנט סוער ואישיות שופעת. חזוג גרונדמן-קלי, ביחד, ידוע בכך שהתוודע כשמואל היה סטודנט בבצלאל בירושלים. הם התחתנו, אבל המשברים ליוו אותם במשך שנים רבות. לא פעם נפרדו, חזרו, נפרדו וחזרו חלילה. אלא שזה לא הפריע להם להעמיד שני ילדים, ואפילו להפוך לסבא וסבתא. אך הפירושים החוזרים-ונושנים בכל-זאת עשו להם משהו. במילה אלה החליטו להתגרש, והפעם סופית. עצוב, אבל מה לעשות?

שחצה את תעלת-סואץ במלחמת יום-הכיפורים. אחר-כך, לקפיצה לבלגיה, לא היה טעם שיתלווה. מה זה, בינינו, קפיצה לבלגיה? אבל בעוד זמן קצר יוצאת חווה לסי-בוב-הופעות בן חודש ימים בברזיל. בהזדמנות חגיגת זו תתלווה אליה, במקום בעלה, תזמורת הפלטינה המלווה אותה גם בהופעותיה בארץ, ואשר תכרוך בהזדמנות זו את הנעים עם הנעים, כי לתזמורת מזומנת גם הופעה בפסטיבל-ג'אז שייערך בניו-יורק. עם שמירה לוחצת כזאת — אין ספק שהכל יהיה בסדר.

חווה, שקולה העשיר והחם יודע להרטיט לבבות של עשרות אלפים לפחות, ידועה כ'בחוגים' מצומצמים הרבה יותר, כעקרת בית לתיאטרון, וכאשה אהבת ומסורה, שבעלה לובש בבית את המכנסיים, ועל כך אין עוררין. חווה ועמירם הכירו זה את זה במרוצת ההופעות, שעה שעמירם שימש כחשמלאי-במה. היום הוא כבר לא. יש לו איזה מכר גית אחת או שתיים, שבהן הוא מסייע להקות קטנות להצגות מחקר-לעיר. כאשר נסעה לסיבוב-ההופעות בקמפוסים וכדומה ברחבי ארצות-הברית, התלווה אל חווה גם הבעלי-הצנחן, שהיה עם הכוח

הציפייה משתלמת

השבוע נערכה גם חתונה מעניינת. המ-אורשים הפעם היו מיכאל ("מיקי") פרימון, בן ה-34, קצין-צנחנים במילואים ובנו של איל-המלונות יקותיאל ("כסי") פרימון, העובד עכשיו אצל אבא במלונות שלו, וליאורה פנחל בת ה-32, בתו של חיים פנחל, אדריכל-פנים מה-ידועים בארץ, שרבים ממעשי-ידיו מעט-רים את מלונותיו של אבא-פדרמן, גם בארץ וגם בחו"ל.

באך בא הסיים המאושר לתקופה ארוכה מאד של הסיסים והתלבטויות של בני הזוג הצעירים, שאלה להם נישואיהם הרא-שונים, מכל צד.

מיקי וליאורה יוצאים יחד כבר איזה עשר שנים טובות, שבהן הספיק כבר כל אחד מהם לעמוד לפחות פעם אחת בפני נישואין, בכל פעם עם מישהו אחר. אבל לא עזר כלום. זה תמיד נגמר בכך שהם חזרו אחד לשנייה ולהיפך. ומה שעזר להם היה כנראה העובדה שליאורה גרה, עם הוריה, במשך כל התקופה הזו, בקירבת מלון דן בתל-אביב, השייך, כידוע, לפדרמן האב.

החתונה נערכה בחוג המישפחה. אתם ודאי יודעים, שבמיקרים רבים כותבים דברים כאלה כדי להצטדק בפני ידידים מדוע לא הוזמנו, אבל במיקרה הזה זה היה בדיוק כך. אז שיהיה להם בהצלחה.

מלצרות

נוסח יוון

מי שלא זוכר את מונה זילברשטיין, שיתבייש לו. הרי היא היתה נקודת-האור החתיכה היחידה, כימעט, במערכת האנ-דית עליו השלום, הזיאת היתה בשורות-לאנושות של כמה סרטים ישראליים שגני-נזו, משום-מה.

או לפני שמונה שנים נסעה לארצות-הברית, עם המון תיקנות בלב, היא אמרה

זילברשטיין
הם עוד יראו

דברים בנוסח: "אתם עוד תראו." רואים, רואים. רואים אותה היום במי-עדה יוונית בניו-יורק, בתור מלצרית, ובי-מיכתבים שמגיעים ממנה לארץ מסופר שהיא לומדת מישחק בסטודיו-לשחקנים של מורה-הבמה הדגול, לי סטראס-ברג.

היא נראית נפלא, לבושה יוצא-מן-הכלל, וכל זה מה-טיפים' שהיא מקבלת במי-עדה הנ"ל. וכשכליך טוב, האם יכול בכלל להיות רע?

הפאנקירית

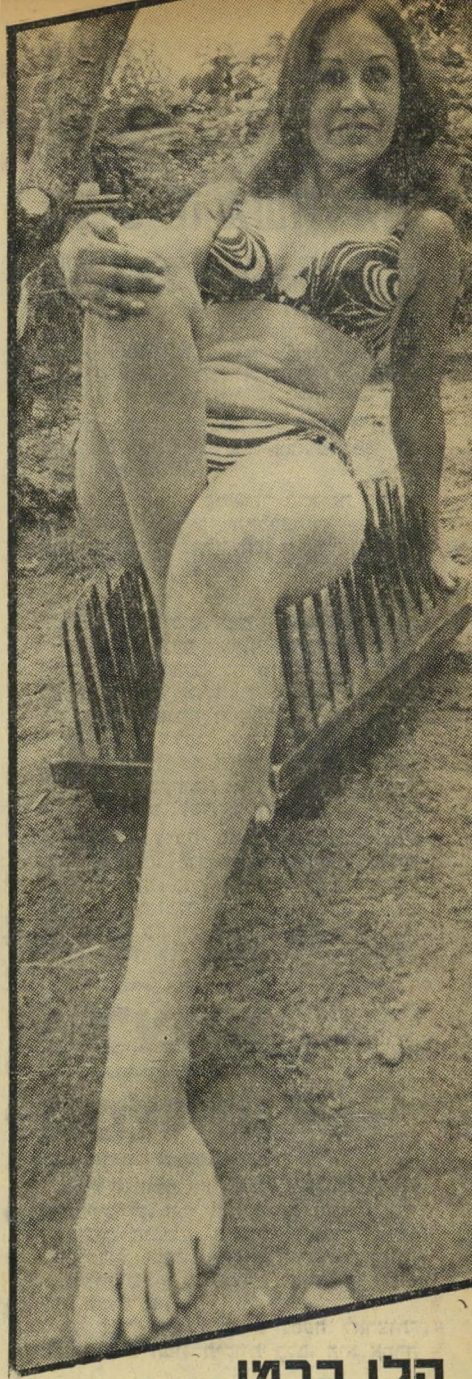

פסיון חיי הוכיח לי בבירור, שהיצור נכונים היחידים שאני מבינה ואוהבת הם החיות. כל מה שניסיתי לעשות עם בני-אדם — נכשל. אומרת הלן ברמן מתוך הכורסה העמוקה שבביתה, בשיכון דן.

על ברכיה — חתולה צהובה מנוממת. לרגליה — פיפי, כלבת הפינצ'ר האהובה שלה. בחצר רב גוליבר, הפוינטר, עם החתולה שזה-עתה המליטה, הקוף משגיה על ארבעה תגורים של החתולה הסיאמית, של חתולי אנגורה מפהקים במלכותיות. הסנאי מתנמנם, והדביבון מסתובב בחוסר מנוחה בכלובו.

„את החיות אני מבינה“, היא מוסיפה, „ואולי בגלל זה אני אוהבת אותן יותר מאשר בני-אדם. כי אנשים אני לא מבינה בכלל.“

אבל, היה זה הכישלון ביחסיה עם אנשים דווקא, או ליתר דיוק עם אדם אחד, בעלה-לשעבר, הזמר הישראלי בני ברמן, שאילץ אותה לשוב ולעסוק בבני

הלן ברמן

מעשיכון דן

וסוחטת קריאות התפעלות ותמיהה מפי באי מועדוני-הלילה, כשהיא שוכבת על מסמרים ובולעת מכל הבא ליד: מסמרים, זכוכיות וחרבות. לא נורא. היא למדה לאהוב את זה.

„אני אוהבת את העירנות המתמדת שהעבודה הזאת דורשת“, היא אומרת. „צריך למצוא תמיד מיספרים חדשים. תלבושות חדשות.“

בגיל 40 שומרת עדיין הלן על הופעה צעירה להפליא: גוף חטוב, שיער חום ארוך, עיניים עליונות ודיבור מהיר. „נולדתי בשנת 1934, בפנסילבניה, אבי,

הכרתי את הקוסם ומאלף החיות, טומי דיאבולו, התחלתי להופיע עם הנחשים שלו.“

וכך, קצת לפני מלאות לה 40 הפכה הלן מאשתו של בני ברמן, שהתפרסמה בזכות נישואיה והאריות שגידלה בביתה — להלן הפאנקירית.

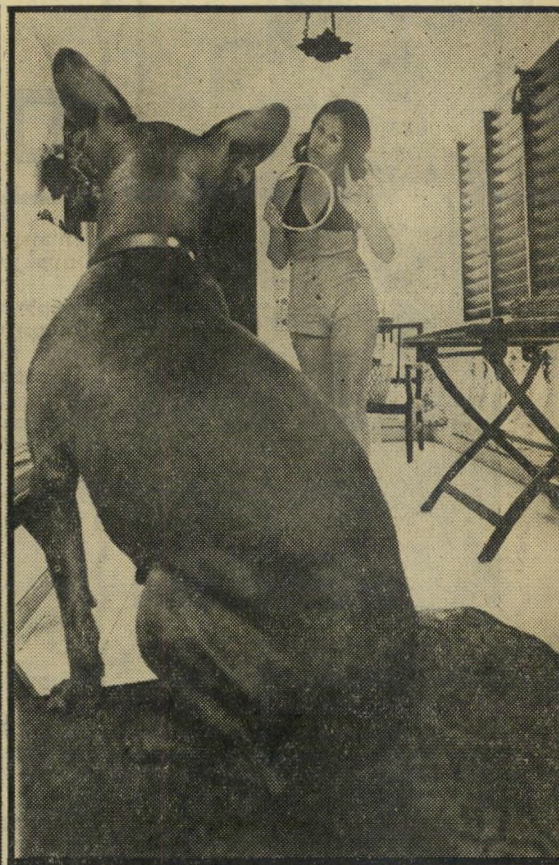
היום מחולקים חייה לשניים: שעות היום, אותן היא מבלה בחברת חיות-הבית שלה וחיות שהופקדו בידה לצורך אילוף, ושעות הלילה — כשהיא פושטת את מכנסיה-הגיינס וחולצת הטריקו ונכנסת לביקיני ירוק והמון תכשיטים מזהבים,

אדם. היא החלה משעשעת אותם תמורת שכר, פשוט, כדי לא לרעוב.

מהגירושין

למועדוני-הלילה

„כשבני ואני התגרשנו, נשאיתי חסרת-פרוטת. הייתי או בת שלושים וארבע. ללא מיקצוע, ללא כסף, ללא דירה, ועם שני ילדים. בני, שאף פעם לא היה נדיב גדול בכל מה שנוגע לכסף, לא השאיר לי כלום. התחלתי לעבוד כגוף החיות, אבל המשכורת היתה דלה, אז

בכלוב עם כיבשת-הטיפוחים, שהפכה אף היא לחיית-שעשועים של המישפחה. מימין: הלן והקופיף, שומר החתלתולים הנאמן.

פיפי והטבעת כלבת הפינצ'ר המיניאטורית האהובה על הלן, לפני ביצוע תרגיל אקרובטי.

(המשך מעמוד 32)

והורה למתורגמן לומר לי שלקראת הסיום מותר לי לפרוש, לא להשתתף בתרגיל האחרון שהוא קשה במיוחד, כי בודאי לא אוכל לעמוד בו. סירבתי, כמובן. כולם פישקו רגליים והחלו מבצעים תרגיל שכיבת-סמיכה. אלא שהתרגיל הזה, במעורב, היה שונה במיקצת מכל המוכר לנו. הם ביצעו אותו לפי קצב, לאט-לאט יותר מהר, שוב לאט, בקצב רגיל ובודדים. כך זה נמשך ללא-הרף, וכשהגעתי ל-80 לחיצות, הרגשתי שאני לא יכול יותר, אבל ראיתי איך הם מתבוננים בי מזוויות עיניהם, והחלטתי שאני ממשיך בכל מחיר. הגענו, כולנו, עד 450 לחיצות.

"הרגשתי שאני חייב זאת לעצמי, כיהודי וכישראלי, ויהיה מה שיהיה. כשנפסקה המוסיקה והשתררה דממה, התרוממו כולם, הקיפו אותי, נישקו וחייבו אותי. הם החלו מדברים בהתרגשות, בפר-

כך כתב השבוע רפאל הלפרין, אלוף הקאראטה, משהרן בירת אירן, לשם הגיע במיסגרת סיור שהוא עורך בימים אלה בארצות המזרח הרחוק והקרוב, ומביא אליהן את בשורת הקאראטה הישראלית. בטהרן מצוי מועדון-ספורט, הפופולרי ביותר בעיר, שמו סאפרי. זהו מועדון ספורט ותיק, שחבריו מוסלמים קיצוניים. אין בו דריסת-רגל ליהודים, וחם מלהזכיר בו את שמה של מדינת ישראל. אנשי המועדון מקורבים לשאה.

קאראטה בצה"ל. נכנסתי למועדון הזה עם מתורגמן, מספר רפאל הלפרין, "כי הם דוברי פרסית בלבד. הסברתי להם מי אני — ספורטאי ישראלי, איש היאבקות קאראטה. הם התייחסו אלי בזלזול וקרי-רות מופגנים, וראש-המועדון כלל לא רצה לדבר איתי.

אז הפגנתי להם את חמש מכות-המחץ המהירות, וזה מה ששבר את הקרח. כנראה ששפת-הספורט היא בכל-ימות שפה ביני לאומית שאינה יודעת הבדלי גזעים ודתות. מייד הוזמנתי אל סאפרי, ראש הכת, בכבוד-ורב-עצמו. הוא חקר אותי על דברים שונים, המישר על המילחמה האחרונה שהיתה בישראל, על הקאראטה שלומדים ומתאמנים אצלנו, ועל מה שהפגנתי בפני החיילים.

הוא התרשם מאוד מדברי, מהיעוד שהראיתי לו גם תמונות, וביקש שאחזור בשעה מאוחרת יותר, ואז ייערך אימון של חברי-המועדון, לכבודי. כשחזרתי נמצאו במקום כבר כ-20 מבני הכת, כולם גברתנים רציניים. הם סיפרו לי שיש להם אימון קבוע ארבע פעמים בשבוע, משך שעה רצופה בכל פעם, וזה דבר קשה מאוד בקאראטה. אחרי-כך שאלו אותי אם אני מוכן להשתתף באימון כזה. לא ידעתי מה מצפה לי, אך גם לא יכולתי לסרב, כי זה היה מתקבל לא יפה או לא נכון, ומעליב אותם.

המקום עצמו בנוי כמעין במה מוגמכת בתוך האולם המרכזי, כשהריצפה בעומק של כחצי מטר. המקום הזה קדוש להם. הם חייבים לנשק את הריצפה לפני שהם נכנסים לאימון עצמו. בקיצור, כיהודי וכישראלי, זה היה כבוד גדול במיוחד בשבילי. מהיגם שראש הכת עצמו עמד לאמן אותם לכבודי.

קיבלתי לבוש מסורתי, מכנסים משובצים

אישיקאראטה הלפרין
הפרטים נדהמו

מועדון-הקאראטה המוסלמי
שפה בינלאומית

סית, ואף שלא הבנתי את דבריהם, ידעתי שהם מתקשים להאמין שאני, איש-מערב, לא אימון מיוחד כמו זה שהם מקבלים, היתי מסוגל לבצע שכיבות-סמיכה בקצב של 30 לדקה, במשך 15 דקות — כלומר, 450 לחיצות בסך-הכל.

הם הצטלמו איתי, וראש-הכת, שהוא ממקורביו של השאה, אמר לי: "מעשיו אתה כמו אח שלנו. כל מה שתראה, נעשה עבורך".

לבסוף קיבלתי תעודת-כבוד מהמועדון, וכיוון שהמעשים אומרים יותר ממילים, אולי יגייסו את רפאל הלפרין במיסגרת עיריידם חדש למסעה-הסברה הישראלי הכולל בחו"ל?

והגורה מקושטת. היה שם גם פעמון גדול, שמשמש בדרך-כלל כשבא אדם חשוב, או המלך, ואז מפעילים את הפעמון במכתיד, לכבודו.

הפעם הפעילו את הפעמון הזה לכבודי. כולם נכנסו לתוך הוירה העמוקה, התכופו ונישקו את הריצפה. אני הסתפקתי בקידה קלה. אחרי-כך החלו התרגילים, לקול קצב התופים והמצילתיים, על רקע תמונותיהם של הנביא מוחמד וחתנו עלי, שהיו תלויות על הקיר.

התרגיל הקשה הכריע. האווירה התחממה במהירות, הכל קיפצו ודילגו. והרימו משאות שונים לפי הקצב, ובצורות שונות. לבסוף קרא לי סאפרי, ראש הכת,

תוך זמן קצר נכבשה דירת הזוג עלידי חיות.

החיות

חשובות מכל

הן פשוט שבו והופיעו בחיי חלק מהן אספתי ברחוב, וחלק קיבלתי. היו לנו חתולי כלב קולי, קוף, שתי תרנגולות שהפחידו עד מוות את האריות שקיבלתי מגן-החיות בירושלים, ציפורים וקיפוד. אני מוכרחה לציין שבני היה סובלני ביותר, לא הרבה אנשים יסכימו לחלק את שיטתם עם אריות. אלא מה? לא התאמנו. מעולם לא נלחמתי עם מישהו, כמו שנלחמתי עם בני ברמן. לא עבר יום שלא רבנו.

אחרי שמונה שנות נישואים שוב

ד"ר לפילוסופיה שעבד באוניברסיטת פני סילבניה, היה אדם נפלא, שהוריש לי את האהבה לחיות. שום חיי-תרחוב שאספתי והבאתי הביתה, לא נתקלה בהתנגדות. ועם האהבה באה גם ההתעניינות. הרביתי לקרוא על חיות. לא היה גן-חיות או קירקס שהזדמנו בדרכי ולא ביקרתי בהם. אבל אז היתה זו אהבה-לשמה, ומעולם לא עלה בדעתי שיבוא יום ואצטרך להרוויח ממנה את לחמי.

עיסוקי העיקריים באותה תקופה היו ציור ופיסול. למדתי פיסול בפילדלפיה וסיימתי ארבע שנים באקדמיה של פני סילבניה. בגיל 21 התחתנתי בפעם הראשונה, והפכתי לעקרת-בית שהפיסול והציור הם התחביבים שלה.

וכך מצאתי את עצמי שקועה בחיירות-הוא, ללא מטרה, ללא אתגר. לו זה היה קורה היום, אחרי כל מה שעברתי, אולי לא

אש ותימרות-עשן

פולטת הלן מפיה בהופעותיה במועדוני-הלילה, בהן החלה עוסקת כאשר נותרה ללא מקורות פרנסה. היא מופיעה לצידו של הקוסם ומאלף-החיות טומי דיאבולו. למעלה מימין: הלן, באחת מהופעותיה עם נחשים אימתניים. את העבודה איתם למדה מראייה.

הייתי מתרגשת. אבל אז לא הספיק לי."

תחנה אחרונה

— ישראל

ך כך התחילה לנסוע. היא החלה משוטטת באירופה, ומשם הגיעה לישראל.

מה היה לי אז? השכלה שממנה לא יכולתי לחיות, בת בת 5, שהייתי צריכה לקיים, כסף לא היה לי, ואת השפה לא ידעתי. את חיי בישראל התחלתי בקיבוץ כינרת.

בקיבוץ היה מעניין, אבל שוב היה חסר לי האתגר שאותו חיפשתי. החלטתי לעזוב, וכרגיל, עזבתי ללא כסף, עם הבת. עברית עדיין לא דיברתי. הייתי אז בת עשרים ושבע, ומלבד חברי בקיבוץ, לא הכרתי נפש אדם.

ואז פגשה את בני ברמן.

זו היתה הפעם הראשונה בחיי שהייתי ברחוב דינוגוף, כל מה שיכולתי להרשות לעצמי, באמצעים המוגבלים שהיו לי אז, היתה כוונתה, ואיפה רצה הגורל שאשב לשתות את כוונתה הזאת, אם לא ב"כסית?"

בני עבר ברחוב, הסתכל עלי ונעצר. אז עוד לא ידעתי עליו דבר, אבל הוא שאל מה אני עושה, וכשאמרתי שאני מחוסרת-עבודה, הציע לעזור לי. הוא השיג לי ג'וב במעדון-התיאטרון דאו, והתחלנו לצאת. אחרי חמישה חודשים התחתנו. וכמובן, כפי שתמיד קורה אצל הלן,

העולם הזה

**זוה'
הבולה**

**שנתבעה
על ידי החתן
לדין על הפרת
הבטחת
נשואין**

**הבולה שילמה
בעקום להתחתן**